

Redegørelse om Parallelsamfund

2020

Redegørelse om Parallelsamfund

Udgivet af: Transport- og Boligministeriet
Frederiksholms Kanal 27F
1220 København K

Udarbejdet af: Transport- og Boligministeriet
ISBN netudgave: 978-87-93292-59-8

Forsidefoto: Transport- og Bolignimisteriet

Forord

Som boligminister arbejder jeg for at skabe mere blandede boligområder i hele Danmark. Fordi vi bliver stærkere som samfund, når vi også bor sammen med dem, der ikke ligner os selv, og når direktørens datter spiller fodbold sammen med sosu-assistentens søn.

Blandede boligområder handler nemlig ikke kun om mursten. Det handler i særlig grad om at give børn de bedste muligheder i livet. Ligesom det ikke skal være dine forældres baggrund, der afgør din fremtid, skal det heller ikke være det kvarter, du vokser op i, der indskrænker dine livsmuligheder.

Med parallelsamfundslovgivningen har partierne bag taget det første skridt. Og som årets redegørelse viser, er vi i lovgivningens første fase på vej i den rigtige retning: Fra 2018 til 2019 er der færre områder registreret på listerne over de udsatte boligområder.

Men vi befinder os i begyndelsen af en langsigtet indsats. Det endelige mål er, at Danmark i 2030 slet ikke skal have parallelsamfund. Vi skal i stedet have masser af levende og blandede boligområder, hvor børn og voksne mødes på tværs af etniske og sociale skel. I bussen, i skolen og i det lokale foreningsliv.

Denne langsigtede indsats kommer naturligvis til at koste kræfter. For både boligorganisationer og kommuner. Jeg ser ingen grund til at foregøgle nogen noget andet. Men når belønningen er et bedre hverdagsliv for beboerne og et mere sammenhængende boliglandskab i Danmark som helhed, er jeg ikke i tvivl om, at det vil være alle kræfterne værd.

Formålet med denne redegørelse er at følge udviklingen i de udsatte boligområder tæt. Vi skal være sikre på, at de indsatser vi sætter i værk, virker efter hensigten, og at vi hele tiden styrer mod målet om et Danmark fri for de mest belastede boligområder.

Et Danmark med blandede boligområder – og lige muligheder for alle.

God læselyst.

Kaare Dybvad Bek
boligminister

København, juni 2020

Indhold

Forord	3
1. Indledning	6
1.1. Indledning.....	6
1.2. Sammenfatning.....	7
2. Fremgang i de udsatte boligområder.....	13
2.1. Baggrund for indsatsen mod parallelsamfund.....	13
2.1.1. Definition af listerne	13
2.2. Listerne pr. 1. december 2019	14
2.3. Positiv udvikling i ghettokriterier fra 2018 til 2019	16
2.3.1. Fremgang i beskæftigelse og uddannelse	18
2.3.2. Udviklingen i andelen af dømte	19
2.3.3. Udviklingen i indkomst.....	19
2.4. Beboerne i udsatte boligområder	20
2.4.1. Over halvdelen af beboerne i udsatte boligområder opfylder mindst ét ghettokriterie	20
2.4.2. Ghettokriterierne fordelt på køn og oprindelse	21
3. Lovændringer på boligområdet	29
3.1. Baggrund.....	29
3.2. Status på implementering	29
3.2.1. Udviklingsplanerne.....	29
3.2.2. Anvendelse af udlejningsredskaberne i de udsatte boligområder 2019.....	39
3.2.3. Landsbyggefondens rammer	39
4. Lovændringer på børne- og undervisningsområdet.....	41
4.1. Baggrund.....	41
4.2. Lovændringer og initiativer.....	41
4.2.1. Sprogprøver	41
4.2.2. Konsekvent indgriben i tilsynet med folkeskolen og ungdomsuddannelserne	43
4.2.3. Styrket forældreansvar	44
4.2.4. Obligatorisk læringstilbud	44
4.2.5. Bedre fordeling i daginstitutioner.....	45
4.3. Status på implementering	46
4.3.1. Sprogprøver	46
4.3.2. Konsekvent indgriben	47
4.3.3. Styrket forældreansvar	47
4.3.4. Obligatorisk læringstilbud	48
4.3.5. Bedre fordeling i daginstitutioner.....	48

5.	Lovændringer på Justitsministeriets område	50
5.1.	Baggrund	50
5.2.	Lovændringer og initiativer	50
5.2.1.	Hårdere kurs over for vold i hjemmet	50
5.2.2.	Styrket politiindsats i særligt udsatte boligområder	50
5.2.3.	Højere straffe i bestemte områder og skærpet straf for ledende medarbejderes pligtforsømmelse i offentlig tjeneste eller hverv	51
5.2.4.	Kriminalisering af genopdragelsesrejser, der bringer barnets sundhed eller udvikling i alvorlig fare	52
5.3.	Implementering	52
5.3.1.	Hårdere kurs over for vold i hjemmet	52
5.3.2.	Styrket politiindsats i særligt udsatte boligområder	53
5.3.3.	Højere straf i bestemte områder (skærpet straf-zoner)	55
5.3.4.	Skærpet straf for brud på den særligt udvidede underretningspligt	56
5.3.5.	Kriminalisering af genopdragelsesrejser	56
6.	Integration i udsatte boligområder	58
6.1.	Sammenfatning	58
6.2.	Til- og fraflytning i udsatte boligområder	58
6.2.1.	Metode	59
6.2.2.	Til- og fraflyttere ligner hinanden i 2018	60
6.3.	Beskæftigelse i udsatte boligområder	64
6.3.1.	Beskæftigelse blandt forskellige oprindelsesgrupper	64
6.3.2.	Beskæftigelse fordelt på køn	65
6.3.3.	Beskæftigelse fordelt på hjemmeboende børn	66
6.3.4.	Ikke i beskæftigelse eller uddannelse	68
6.4.	Børn og uddannelse i udsatte boligområder	69
6.4.1.	Børn med forældre uden beskæftigelse	69
6.4.2.	Udsatte børn	70
6.4.3.	Børn i dagtilbud	72
6.4.4.	Karakterer ved folkeskolens prøver i 9. klasse	73
6.4.5.	Elever på skoler med en høj andel af ikke-vestlige elever	75
6.4.6.	Erhvervskompetencegivende uddannelse	76
6.5.	Kriminalitet i udsatte boligområder	77
6.5.1.	Kriminalitet over et livsforløb	77
6.5.2.	Kriminalitet i 2018	79
6.5.3.	Type af straffelovsovertrædelse	79
6.5.4.	Børn med dømte forældre	81
	Bilag	83

1. Indledning

1.1. Indledning

Den årlige parallelsamfundsredegørelse giver et overblik over indsatserne mod parallelsamfund og status for de påbegyndte forandringer i de hårde ghettoområder og udsatte almene boligområder.

For at sikre, at børn og unge vokser op i trygge og rolige boligområder med en blandet beboersammensætning, og at børnene går i institutioner, hvor kammeraternes forældrebaggrund afspejler hele samfundet, har det været nødvendigt at gennemføre parallelsamfundspakken. De vedtagne lovforslag skal medvirke til:

- At ændre beboersammensætningen i de hårdest belastede almene boligområder ved fysisk at forandre området og boligsammensætningen
- At ændre beboersammensætningen gennem strammere regler for hvem der kan bo i udsatte boligområder
- At øge trygheden gennem en styrket politiindsats og højere straffe for kriminalitet begået i områderne
- At fremme integrationen og modvirke parallelle samfund med egne normer og værdisæt f.eks. gennem initiativer målrettet børn og unge

Redegørelsen består af fem kapitler. I kapitel 2 beskrives udviklingen i boligområderne på listen over udsatte almene boligområder, ghettoområderne og hårde ghettoområder baseret på ghettokriterierne siden 2018.

Med det formål at omdanne boligområder og ændre beboersammensætningen har de 15 hårde ghettoområder alle udarbejdet en udviklingsplan. I kapitel 3 beskrives udviklingsplanerne og de nye udlejningskriterier, som er blevet implementeret.

Kapitel 4 beskriver implementeringen af lovændringerne vedrørende bedre fordeling af børnene i daginstitutionerne og på folkeskoleområdet, lovændringerne vedrørende forældreansvar m.m.

I kapitel 5 bliver implementeringen af lovændringerne om strafzoner, kriminalisering af udlandsophold til fare for børn, mm. beskrevet

I kapitel 6 analyseres centrale temaer vedrørende integrationen, herunder arbejdsmarked, uddannelse, børnenes og de unges forhold og boligområdet.

1.2. Sammenfatning

Kapitel 2 beskriver en del af baggrunden for parallelsamfundsftalen fra 2018. Desuden beskrives beboersammensætningen i de udsatte almene boligområder ved hjælp af ghettokriterierne og udviklingen i antallet af områder på udsatte-listen, ghettolisten og listen over de hårde ghettoområder siden 2018.

I 2019 er der 80.000 beboere i alt, som bor i enten et udsat boligområde, ghetto-, eller hårdt ghettoområde. Der er 3 færre områder på listen over udsatte boligområder og 1 færre på ghettolisten siden 2018. Dog er der 4 boligområder, som er i risiko for at komme på den hårde ghettoliste ved den kommende offentliggørelse pr. 1. december 2020.

Når man ser på beboersammensætningen i de udsatte almene boligområder, har udviklingen siden vedtagelsen af parallelsamfundsftalen i 2018 været positiv. Flere er kommet i arbejde, flere opnår en højere uddannelse end grundskole, og den gennemsnitlige indkomst er steget. Kun for antallet af dømt er der status quo. På trods af den positive udvikling er der dog stadig mange områder, som opfylder kriteriet for beboere med lav arbejdsmarkedstilknytning, og som alene har en grundskoleuddannelse.

I de fleste boligområder er andelen beboere uden tilknytning til arbejdsmarked eller uddannelse og andelen af beboere med grundskole som højst fuldførte uddannelse faldet. Den gennemsnitlige andel af beboere i alderen 18-64 år uden tilknytning til arbejdsmarked eller uddannelse er 41,1 pct. for de 40 udsatte boligområder (gennemsnit over de seneste 2 år). I boligområderne, som monitoreres årligt af Trafik- Bygge og Boligstyrelsen, er der generelt forskel på, i hvor høj grad mænd og kvinder opfylder de forskellige ghettokriterier.

Boks 1.1 | Fordeling af typer af ledighed for personer uden beskæftigelse, gennemsnit

Den gennemsnitlige andel af beboere i alderen 18-64 år uden tilknytning til arbejdsmarked eller uddannelse er 41,1 pct. for de udsatte boligområder (inkl. ghettoområder og hårde ghettoområder). Af disse er:

- 39 pct. på førtidspension
- 34 pct. passive kontanthjælpsmodtagere, uddannelseshjælpsmodtagere eller integrationsydelsesmodtagere
- 12 pct. registrerede nettoledige
- 12 pct. aktiverede på offentlig forsørgelse
- 2 pct. personer på sygedagpenge fra ledighed

Kilde: Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen baseret på udtræk fra Danmarks Statistiks forskerordning.

Den relative bruttoindkomst for beboere i alderen 15-64 år er steget for de fleste boligområder. I nogle områder, hvor indkomsten ikke er steget relativt, kan man alligevel se en positiv udvikling i beskæftigelsen. I disse områder kan den regionale indkomstudvikling være steget hurtigere end indkomsterne i området. Der er næsten ingen forskel i andelen af mænd og kvinder som opfylder indkomstkriteriet i de store almene boligområder. Etniske danskere har en højere indkomst end vestlige og ikke-vestlige indvandrere og efterkommere.

Udviklingen i andelen af dømte er faldet i 21 ud af 45 boligområder, på trods af en stigende andel af dømte på landsplan. I 16 ud af 40 boligområder ligger andelen af dømte dog mere end tre gange over landsgennemsnittet (pr. 1. december 2019).

Tabel 1.1 | Kriterieværdier for alle udsatte boligområder samlet (inkl. ghettoområder og hårde ghettoområder), gennemsnit

Beboere (1.000 +)	Udenfor arb.marked > 40 pct.	E & I Ikke vestlig > 50 pct.	Dømte ≥ 2,03 pct.	Kun grundskole > 60 pct.	Gns. indkomst < 55 pct.
1. jan 2019	2017-18	1. jan 2019	2017-18	1. jan 2019	År 2018
79.850	41,1	60,1	2,05	70,9	57,5

Anm.: Ghettokriterierne for de 15 hårde ghettoområder, pr. 1. december 2019, er beregnet på baggrund af beboere i samtlige boliger i området (herunder familieboliger, ældreboliger og ungdomsboliger). Den nye beregningsmetode har kun marginal betydning i 2019, men vil få stor betydning i takt med, at udviklingsplanerne for de hårde ghettoområder implementeres.

Kilde: Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen baseret på udtræk fra Danmarks Statistiks forskerordning.

Kapitel 3 redegør og viser status for de lovændringer og initiativer, der blev udmøntet i aftalen om bekæmpelse af parallelsamfund i 2018, for at vende udviklingen i de udsatte boligområder. Redskaberne er blandt andet nedbringelse af andelen almene familieboliger, skærpede udlejningsregler samt prioritering af Landsbyggefondens midler til bl.a. at styrke boligsociale indsatser og infrastruktur i de udsatte boligområder. For de hårde ghettoområder, skal boligorganisationen og kommunen udarbejde en fælles udviklingsplan for at nedbringe andelen af almene familieboliger til maksimalt 40 pct. i boligområdet.

I juni 2019 modtog boligministeren udviklingsplaner for de 15 hårde ghettoområder. Planerne, som er udarbejdet af boligorganisationerne og kommunerne, blev alle godkendt af boligministeren i september 2019 (hvoraf nogle med anmodning om supplerende information). Samlet set indeholder udviklingsplanerne bl.a. ommærkning af 879 familieboliger, salg af 738 almene familieboliger, 10.140 nye boligenheder (nybyggeri til boligformål og erhverv) i boligområderne samt nedrivning af 3.751 almene familieboliger. Det samlede antal boliger i områderne forventes ifølge udviklingsplanerne således at udgøre ca. 3.700 flere i 2030 end i 2010. Desuden forsøger boligorganisationer og kommuner også at gøre områderne mere attraktive ved bl.a. kultur- og idrætsfaciliteter.

Landsbyggefonden forventer på det foreliggende grundlag, at fonden kan finansiere de udarbejdede udviklingsplaner inden for de afsatte renoveringsrammer frem til 2026.

Der er udarbejdet en undersøgelse af brugen af fleksible udlejningskriterier i den almene boligsektor. Undersøgelsen viser blandt andet, at ca. en tredjedel af afdelingerne med familieboliger har aftaler om fleksibel udlejning. Brugen af fleksible udlejningskriterier har været stigende de sidste 5 år. Der er især fokus på at give fortrinsret til boligsøgende i beskæftigelse eller under uddannelse i de udsatte boligområder.

Ud over de ovennævnte initiativer, er der også igangsat arbejde hos Rigspolitiet for at udarbejde nationale retningslinjer om anvendelse af almenboliglovens § 63 d, som giver politiet mulighed for, at videregive oplysninger til boligorganisationer om strafferetlige forhold, som en beboer har begået inden for eller med virkning i det boligområde, som den pågældende bor i. Hensigten med initiativet er at indføre mulighed for ophævelse af en lejekontrakt på baggrund af kriminalitet begået i området, som led i den tryghedsskabende indsats.

Kapitel 4 redegør for bekæmpelsen af parallelsamfund på børne- og undervisningsområdet. De politiske aftaler i 2018 indeholder blandt andet obligatoriske sprogprøver og sprogstimulering, styrket forældreansvar og konsekvent indgriben i tilsynet med folkeskoler og ungdomsuddannelser.

Obligatoriske sprogprøver skal afholdes for alle elever i børnehaveklassen og for visse elever i 1.-9. klasse på grundskoler og afdelinger af grundskoler med over 30 pct. elever bosat i boligområder, der inden for de seneste tre år har været på Transport- og Boligministeriets liste over udsatte boligområder. Sprogprøverne har som formål at styrke elevernes sproglige forudsætninger i skolen.

Der er gennemført et forsøgs- og udviklingsprogram med sprogprøver i børnehaveklassen i 2018/2019, hvor 22 grundskoler deltog frivilligt. Et sprogprøveredskab, samt materiale til målrettet og kollektiv sprogstimulering, systematisk forældreinddragelse og frivillig sommerskole blev udviklet og afprøvet i tæt samarbejde mellem et leverandørteam og skolerne. Et leverandørteam har ligeledes udviklet sprogprøveredskab til elever i 1.-9. klasse.

Materialerne til sprogprøven i børnehaveklassen og sprogprøven i 1.-9. klasse blev offentliggjort i august 2019. Børne- og Undervisningsministeriet har udarbejdet en vejledende liste over skoler, der skal gennemføre sprogprøver i skoleåret 2019/2020. Der var totalt 40 grundskoler på den vejledende liste for 2019/2020. Den vejledende liste bliver opdateret årligt. Det er dog kommunalbestyrelsens og de frie grundskolers bestyrelses ansvar at påse, hvorvidt henholdsvis kommunes folkeskoler og den pågældende frie grundskole er omfattet af kravet om at afholde obligatoriske sprogprøver. Der er også afsat midler til udførelsen af sprogprøverne, som de berørte skoler kan ansøge.

Kvalitetstilsynet med folkeskoler og ungdomsuddannelser er suppleret med indikatorer for parallelsamfund. Formålet er at afdække hvilke skoler der har behov for støtte og vejledning for en styrket lokal indsats i kommunen og/eller på skolen. Indikatorerne vil indgå i kvalitetstilsynet fra 2020. Herudover er der indført nye statslige sanktionsmuligheder for folkeskoler og ungdomsuddannelser med vedvarende dårlige faglige resultater. De nye sanktionsmuligheder til anvendelse i tilsynet er trådt i kraft fra 1. august 2019.

De mindste børns dansksproglige kompetencer og læring styrkes ved, at 1-årige børn i de udsatte boligområder skal optages i et læringstilbud på 25 timer om ugen, hvis de ikke går i dagtilbud. Med virkning fra 1. januar 2020 er det også besluttet, at der højst må optages 30 pct. børn fra udsatte boligområder i daginstitutioner i løbet af et kalenderår. Kommunen kan søge dispensation fra reglen, hvis der er særlige forhold, der gør det vanskeligt at leve op til reglerne.

Forældreindsatsen er forsøgt styrket ved at udvide vejledningsmaterialet og informationen vedrørende elevers fraværsgrenser i folkeskolen samt det obligatoriske læringstilbud for 1-årige i de udsatte boligområder. Pr. 1. januar 2020 styrkes forældreansvaret også ved, at forældrene underrettes, når en elevs skolefravær er 10 pct. inden for et kvartal. Hvis elevfraværet er 15 pct. eller mere skal skolelederen underrette kommunalbestyrelsen, med mulighed for, at børne- og ungeydelsen standses.

Kapitel 5 giver et indblik i de forskellige ændringer i lovgivningen vedrørende parallelsamfund, som er inden for Justitsministeriets ressort. Initiativerne indebærer lovændringer vedrørende skærpelse af straffen for vold i hjemmet, styrket politiindsats i de udsatte boligområder gennem blandt andet styrket efterforskning og forebyggende arbejde, højere straffe i bestemte områder og skærpet straf for ledende medarbejders pligtforsømmelse i offentlig tjeneste eller hverv samt kriminalisering af genopdragelsesrejser for børn.

Lovændringen for hårdere kurs mod vold i hjemmet blev skærpet med Lov nr. 718 af 8. juni 2018 om udskydelse af forældelsesfristen i visse sager om vold mod børn i hjemmet og skærpelse af straffen for gentagen simpel vold i nære relationer. Ændringen trådte i kraft d. 1. juli 2019. Oplysninger fra udtalelser fra politikredsene viser, at der er rejst tiltale eller sendt en retsmødebegæring til retten vedrørende straffelovens § 244, stk. 2 i 90 sager i 2019 (der tages forbehold for tallene pga. datasamlingsmetoden).

Politiets indsats er styrket i særligt udsatte boligområder (SUB-områder), som politiet selv udpeger årligt. Der er mere synligt politi på gaden i de mest belastede områder, og der er igangsat arbejde (bl.a. styrket efterforskning og forebyggende arbejde) for at få flere kriminelle væk fra gaden i SUB-områderne. Der er blevet gennemført 182 større målrettede indsatser mod kriminalitet i alt i perioden 2. kvartal 2018 til 4. kvartal 2019.

Lov nr. 1543 af 18. december 2018 om ændring af straffeloven og lov om politiets virksomhed (skærpet straf-zone og skærpet straf for ledende medarbejders pligtforsømmelse i offentlig tjeneste eller hverv) trådte i kraft d. 1. januar 2019. I 2019 har der været skærpede straf-zoner i Odense (Vollsmose) samt i København (Nørrebro/Nordvest, Tingbjerg, Urban Planen og Christianshavn). Rigsadvokaten har fastsat retningslinjer til anklagemyndighedens behandling af sager, hvor lovovertrædelser i en skærpet straf-zone kan forhøjes til det dobbelte.

Af Politiets Sagsstyringssystem (POLSAS) fremgår det, at der har været i alt 4 sager vedrørende overtrædelse af straffelovens § 157 i 2019, som omhandler Skødesløshed i offentligt hverv. Bestemmelsen er en del af lovændringen om skærpelse af straffen for ledende medarbejders pligtforsømmelse i offentlig tjeneste eller hverv.

Lovændringen (Lov nr. 1542 af 18. december 2018), der kriminaliserer udlandsophold, der bringer et barns sundhed eller udvikling i alvorlig fare, trådte i kraft d. 1. januar 2019. Forældre kan dermed straffes (straffelovens § 215 a) med fængsel i indtil 4 år, hvis de sender deres børn på ophold i udlandet, hvor opholdet bringer deres sundhed eller udvikling i fare. Rigsadvokaten har i Rigsadvokatmeddelelsen fastsat retningslinjer for anklagemyndighedens behandling af denne type sager. Fra POLSAS fremgår det, at der har været 7 sigtelser og 1 tiltale i 2019 vedrørende overtrædelsen af straffelovens § 215 a som omhandler bortsendelse af børn til udlandet, som er til fare for barnets sundhed eller udvikling.

I kapitel 6 belyses en række temaer vedrørende integrationsområdet.

Som følge af større tilflytning end fraflytning har der de senere år været en tilvækst af ikke-vestlige indvandrere og efterkommere i de udsatte boligområder. Samtidig har der været et fald i andelen uden tilknytning til arbejdsmarkedet eller uddannelsessystemet. Modsat er andelen, som alene har en grunduddannelse, steget som følge af større tilflytning end fraflytning, ligesom den gennemsnitlige bruttoindkomst er faldet, da tilflytterne har en lavere gennemsnitlig indkomst end fraflytterne.

Beskæftigelsesfrekvensen er generelt lav blandt beboere i de udsatte boligområder. Blandt beboere med ikke-vestlig oprindelse er 42 pct. i arbejde, mens det gælder for 50 pct. af beboerne med dansk oprindelse. I hele landet er de tilsvarende tal henholdsvis 59 pct. og 81 pct. De vestlige indvandrere, der bor i udsatte boligområder, har en relativt høj beskæftigelsesgrad på 66 pct., hvilket kun er 7 pct. point lavere end beskæftigelsesfrekvensen for denne befolkningsgruppe i hele landet.

Mange børn i de udsatte boligområder vokser derfor op med forældre, der ikke er i arbejde. Det er tilfældet for 44 pct. af børn med ikke-vestlig oprindelse og 38 pct. af børn med dansk oprindelse. For børn med vestlig oprindelse er andelen 19 pct. og således væsentligt lavere.

I de udsatte boligområder går en forholdsvis høj andel af eleverne på skoler, hvor mange elever har indvandrerbaggrund. Den højeste andel ses blandt

ikke-vestlige piger i de hårde ghettoområder. 55 pct. af disse piger går på skoler, hvor mindst 25 pct. af eleverne har ikke-vestlig oprindelse.

De udsatte boligområder er ligeledes kendetegnet ved, at flere er dømt for lovovertrædelser end i hele landet. Det betyder, at lidt mere end hvert tredje hjemmeboende barn med dansk oprindelse i de udsatte boligområder har mindst én forælder, der er dømt for overtrædelse af straffeloven, lov om euforiserende stoffer eller våbenloven. Til sammenligning er det lidt mere end hvert fjerde barn med ikke-vestlig oprindelse og hvert syvende med vestlig oprindelse.

2. Fremgang i de udsatte boligområder

2.1. Baggrund for indsatsen mod parallelsamfund

Indsatsen mod parallelsamfund retter sig i høj grad mod de store almene boligområder med sociale og integrationsmæssige udfordringer. Parallelsamfundsftalen er fra 2018 og i tilknytning hertil blev boligområderne redefineret og der blev påbegyndt en statistisk monitorering.

Initiativerne i parallelsamfundsftalen retter sig både mod de store almene boligområders fysiske fremtoning, boligsammensætningen og beboersammensætningen.

Parallelsamfundsftalen retter sig mod områdernes afsondrethed fra de omkringliggende områder og den bygningsmæssige monotonicitet. Og aftalen fremmer blandede boligformer og en blandet beboersammensætning.

Hermed mindskes også risikoen for, at der kan eksistere parallelle samfund med egne værdisæt og normer, og hvor interaktionen med og kendskabet til det omkringliggende samfund er for spinkelt¹.

2.1.1. Definition af listerne

Der har i Danmark været indsatser mod ghettoisering siden 2004 og der er blevet opgjort ghettolister siden 2010. Parallelsamfundsftalen introducerede "listen over hårde ghettoområder", ændrede definitionen af en ghetto og ændrede på nogle af ghettokriterierne.

"Infrastrukturlisten" er i 2018 ændret til "Liste over udsatte boligområder". Områder på udsatte-listen opfylder to ud af fire ghettokriterier vedr. arbejdsmarkedstilknytning, kriminalitet, uddannelse og indkomst.

Et ghettoområde er en delmængde af de udsatte boligområder, hvor andelen af ikke-vestlige indvandrere og efterkommere overstiger 50 pct.

Listen over hårde ghettoområder omfatter boligområder, som de seneste 4 år har opfyldt betingelserne for at være et ghettoområde.

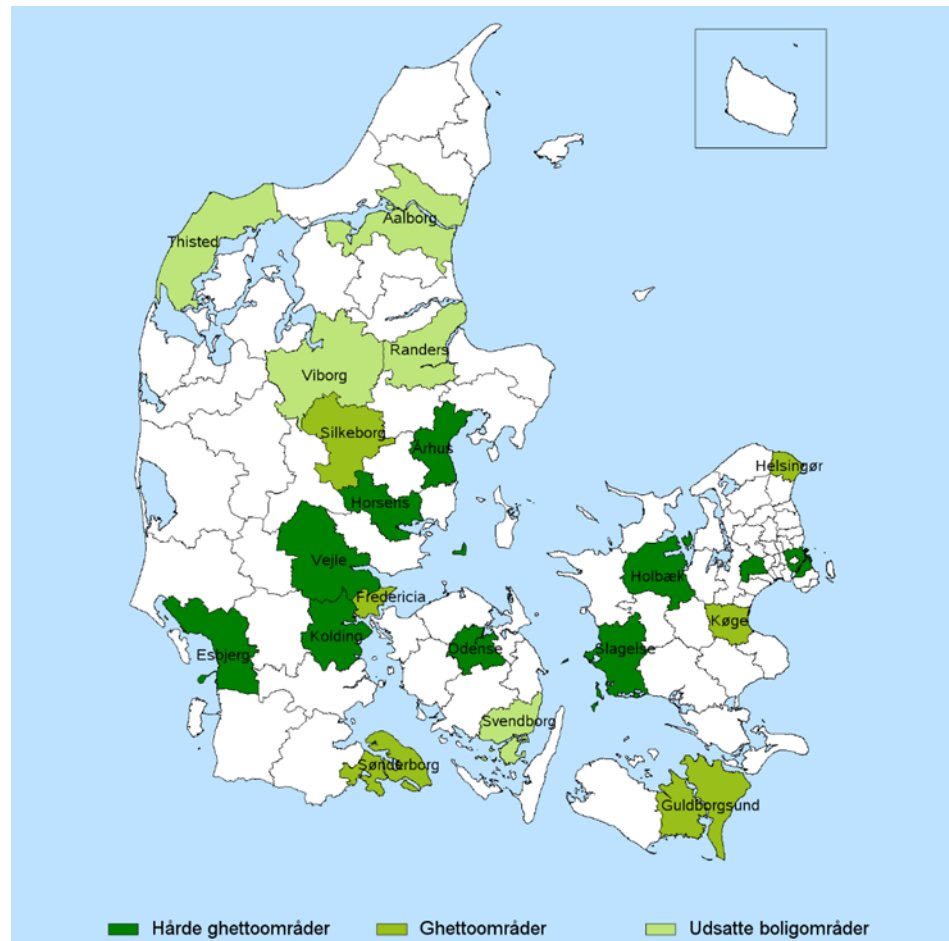
Bilag A gennemgår de forskellige ghettokriterier og definitioner af et ghettoområde siden 2010.

¹ Se bilag A for uddybning af definition af områder, den nye områdedefinition fra 2018 og ændring af områdefægrænsning.

2.2. Listerne pr. 1. december 2019

Nedenstående Danmarks-kort viser, i hvilke kommuner de 40 udsatte områder ligger. Hvis kommunerne har ghettoområder eller hårde ghettoområder er dette markeret.

Kort 2.1 | Danmarks-kort over kommuner med udsatte boligområder, ghettoområder og hårde ghettoområder.

Kilde: Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen baseret på udtræk fra Danmarks Statistiks forskerordning.

Listen over udsatte boligområder, ghettoområder og hårde ghettoområder

På listen over udsatte boligområder pr. 1. december 2019 er der 40 boligområder mod 43 på listen i 2018. Der kom 2 nye områder på listen i 2019 og 5 områder udgik i forhold til 2018.

De 5 boligområder er udgået af listen over *udsatte boligområder*, fordi flere er kommet i arbejde, indkomsten er steget og kriminaliteten er faldet.

De udsatte områder fordeler sig på 21 kommuner, og dermed er der 77 kommuner, som ikke har et udsat boligområde. I områderne bor der ca. 80.000 personer svarende til cirka 1 pct. af den samlede befolkning i Danmark.

På listen over *ghettoområder* er der 28 boligområder mod 29 på listen i 2018. Der kom 2 nye områder på listen i 2019, og 3 områder udgik i forhold til 2018. De 3 boligområder udgik af listen over ghettoområder som følge af stigende indkomster og på grund af, at kriminaliteten og andelen af ikke-vestlige indvandrere og efterkommere faldt.

15 ud af de 28 ghettoområder defineres som *hårde ghettoområder*. Ved et hårdt ghettoområde forstås et boligområde, som de seneste fire år har opfyldt betingelserne for at være et ghettoområde. Dog defineres et hårdt ghettoområde for årene 2018-2020 som et boligområde, der de seneste fem år har opfyldt betingelserne for at være et ghettoområde².

Tabel 2.1 nedenfor viser kriterieværdierne for de boligområder, som er på listen over udsatte områder, ghettoområder samt hårde ghettoområder, pr. 1. december 2019. Kriterieværdierne er beregnet som gennemsnit over samtlige 40 udsatte boligområder under et, samtlige 28 ghettoområder under et og samtlige 15 hårde ghettoområder under et.

Det fremgår af tabellen, at de udsatte og hårde ghettoområder tilsammen opfylder fem ud af fem ghettokriterier, samt at de 28 ghettoområder tilsammen opfylder fire ud af fem ghettokriterier. Herudover fremgår det, at de hårde ghettoområder ligger længere fra grænseværdierne i fire ud af fem ghettokriterier (på nær arbejdsmarkedstilknæytningen) ift. de udsatte boligområder.

Der er knap 80.000 beboere i de udsatte områder, heraf 62.000 i ghettoområder og 41.000 i de hårde ghettoområder³.

Tabel 2.1 | Kriterieværdier for udsatte boligområder, ghettoområder og hårde ghettoområder, gennemsnit

Område	Beboere (1.000 +)	Udenfor arb.marked > 40 pct.	E & I Ikke vestlig > 50 pct.	Dømte ≥ 2,03 pct.	Kun grundskole > 60 pct.	Gns. indkomst < 55 pct.
	1. jan 2019	2017-18	1. jan 2019	2017-18	1. jan 2019	År 2018
Udsatte boligområder	79.850	41,1	60,1	2,05	70,9	57,5
Ghettoområder	62.218	40,0	66,2	2,16	72,5	56,4
Hårde ghettoområder	41.251	40,4	70,4	2,21	76,1	55,4

Anm.: Ghettokriterierne for de 15 hårde ghettoområder, pr. 1. december 2019, er beregnet på baggrund af beboere i samtlige boliger i området (herunder familieboliger, ældreboliger og ungdomsboliger). Den nye beregningsmetode har kun marginal betydning i 2019, men vil få stor betydning i takt med, at udviklingsplanerne for de hårde ghettoområder implementeres.

Kilde: Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen baseret på udtræk fra Danmarks Statistiks forskerordning.

² I bilag C findes en kombination af de opfyldte kriterier for hhv. de udsatte boligområder, ghettoområder og hårde ghettoområder.

³ Se bilag D for udviklingen i antal områder på listerne.

2.3. Positiv udvikling i ghettokriterier fra 2018 til 2019

Der ses en overvejende positiv udvikling i kriterieværdierne for de udsatte boligområder fra 2018 til 2019 – der er blandt andet færre boligområder på listerne i 2019, sammenlignet med 2018. Og der er herudover især en generelt positiv udvikling i beskæftigelsen i områderne.

Nedenstående tabel 2.2 viser udviklingen fra 2018 til 2019 i kriterieværdierne for de 45 boligområder, som enten var på listen over udsatte boligområder i 2018, er på listen i 2019 eller er på begge lister. En positiv eller ingen udvikling ift. ghettokriterierne er ikke markeret, en negativ udvikling er markeret med gul farve.

Det fremgår af tabellen, at de to nye områder (markeret med NY) er kommet på listen i 2019 pga. blandt andet stigende andel dømte og en større andel beboere uden for arbejdsmarkedet.

Alle de fem boligområder, som er udgået af listen over udsatte boligområder i 2019, har faldende andel af beboere uden tilknytning til arbejdsmarkedet, fire har desuden færre andel af beboere med kun grundskole, og fire områder har faldende andel dømte.

Tabel 2.2 | Udvikling i kriterier for udsatte områder i 2018-2019

		Udenfor arb.marked > 40 pct.	Dømte ≥ 2,03 pct.	Kun grund- skole > 60 pct.	Gns. indkomst < 55 pct.
Område	Kommune	2018-2019	2018-2019	2018-2019	2018-2019
Lundtoftegade	København	-2,2	0,3	-1,9	-1,5
Aldersrogade	København	-1,0	0,0	-1,6	-0,7
*Mjølnerparken	København	-3,9	-0,1	-2,2	-0,3
Gadelandet/Husumgård (UDGÅR)	København	-2,0	-0,2	-1,7	1,9
*Tingbjerg/Utterslevhuse	København	-1,9	0,2	-0,9	1,4
Bispeparken	København	-0,5	0,2	-1,8	2,7
Hørgården	København	-1,0	0,0	0,2	0,3
*Tåstrupgård	Høje-Taastrup	-1,7	0,1	-0,5	-0,5
Charlotteager (UDGÅR)	Høje-Taastrup	-2,3	-0,1	-0,2	0,4
*Gadehavegård	Høje-Taastrup	-3,2	0,2	-0,7	0,4
Karlemoseparken (NY)	Køge	-1,0	0,5	-2,4	-1,2
Nøjsomhed/Sydvej	Helsingør	-1,9	-0,1	0,3	1,0
Rønnebærparken/Æblehaven (UDGÅR)	Roskilde	-1,8	0,0	-1,0	0,4
*Agervang	Holbæk	-2,0	0,0	-3,0	-0,7
*Ringparken, Slagelse	Slagelse	-2,1	-0,1	-0,7	1,2
*Motalavej	Slagelse	-1,8	0,1	-0,7	1,3
Lindholm	Guldborgsund	-0,2	0,1	-0,6	0,8
Højstrupvej-kvarteret	Odense	-0,4	-0,4	-2,6	2,3
Solbakken mv	Odense	-1,0	0,3	-2,9	-0,3

		Udenfor arb.marked > 40 pct.	Dømte ≥ 2,03 pct.	Kun grund- skole > 60 pct.	Gns. indkomst < 55 pct.
Korsløgkeparken Øst	Odense	-1,3	0,0	-1,0	0,6
Kertemindevej kvarteret	Odense	-1,6	-0,1	-1,3	0,9
*Vollsmose	Odense	-2,7	0,0	-1,6	0,3
Byparken/Skovparken	Svendborg	-4,4	0,0	1,9	1,8
Nørager/Søstjernevej m.fl.	Sønderborg	-3,4	-0,3	-1,0	4,2
Præstebakken/Syrenparken (NY)	Esbjerg	1,0	-0,3	-0,1	-1,5
*Stengårdsvej	Esbjerg	-3,8	-0,1	2,9	-0,9
Hedelundgårdsparken	Esbjerg	-0,3	-0,1	-2,4	2,1
Korskærparken	Fredericia	-4,5	-0,1	1,4	1,4
Sønderbro	Horsens	-0,9	-0,1	-1,2	2,0
*Sundparken	Horsens	-4,9	0,1	-1,7	-0,6
*Munkebo	Kolding	-2,4	0,1	0,4	3,1
*Skovvejen/Skovparken	Kolding	-1,7	0,1	-1,5	0,5
*Finlandsparken	Vejle	-0,4	-0,4	-0,1	1,9
Holtbjerg (UDGÅR)	Herning	-5,0	-0,2	1,1	0,5
Trekanten (UDGÅR)	Holstebro	-2,0	-0,2	-1,4	0,7
Glarbjergvej-området	Randers	-0,5	0,0	-0,2	-0,7
Gammel Jennumparken	Randers	0,4	-0,5	-2,8	1,1
Resedavej/Nørrevang II	Silkeborg	-2,6	0,2	-0,6	1,1
*Bispehaven	Aarhus	-4,2	-0,2	-2,6	0,7
Skovgårdsparken	Aarhus	-2,3	0,4	0,2	-0,4
*Gellerupparken/Toveshøj	Aarhus	-3,2	0,0	-1,6	0,4
Havrevej	Thisted	-2,8	0,3	4,0	-0,7
Ellekonebakken	Viborg	-1,6	0,1	-0,9	0,4
Houkær vænget	Viborg	-3,0	0,3	-1,9	0,9
Løvvangen	Aalborg	-2,2	-0,3	-2,1	3,2
Antal områder med fald i kriterie (fra 2018 til 2019)		43	19	36	13
Antal områder med stigning i kriterie (fra 2018 til 2019)		2	17	9	32

Anm.: Boligområder markeret med stjerne er de 15 hårde ghettoområder.

Anm.: En negativ udvikling ift. ghettokriterierne er markedet med gul.

Kilde: Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen baseret på udtræk fra Danmarks Statistiks forskerordning

Der er 4 boligområder, der er i risiko for at komme på listen over hårde ghettoområder i 2020, og yderligere 7 boligområder der potentielt kan komme på listen i 2021 jf. tabel 2.3.

Tabel 2.3 | Ghettoområder i risiko for at blive hårde i 2020 eller 2021

Boligområde	Kommune	2016	2017	2018	2019	Sammenhængende år	År
Bispeparken	København	●	●	●	●	4	2020
Solbakken	Odense	●	●	●	●	4	2020
Nørager/ Søstjernevej mv.	Sønderborg	●	●	●	●	4	2020
Skovgårdsparken	Aarhus	●	●	●	●	4	2020
Lindholm	Guldborgsund		●	●	●	3	2021
Lundtoftegade	København			●	●	2	2021
Hørgården	København			●	●	2	2021
Aldersrogade	København			●	●	2	2021
Korsløkkeparken øst	Odense			●	●	2	2021
Resedavej/Nørrevang II	Silkeborg			●	●	2	2021
Nøjsomhed/Sydvej	Helsingør			●	●	2	2021

Anm.: I 2018, 2019, 2020 skal et boligområde have været på ghettolisten i de seneste 5 år for at blive kategoriseret som en hård ghetto. I 2021 skal et område have været på ghettolisten i de seneste 4 år. Det er ingen boligområder på ghettolisten i 2019, der har været på listen i de seneste fire år.

Kilde: Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen baseret på udtræk fra Danmarks Statistiks forskerordning

2.3.1. Fremgang i beskæftigelse og uddannelse

Det fremgår af tabel 2.2, at der er en positiv udvikling i kriteriet for andelen af beboere uden tilknytning til arbejdsmarked eller uddannelse og i kriteriet for andelen af beboere, der alene har en grunduddannelse.

Andelen af beboere, der er uden tilknytning til arbejdsmarked eller uddannelse, er faldet i 43 (ud af 45) boligområder og andelen af beboere, der alene har en grunduddannelse, er faldet i 36 (ud af 45) boligområder.

Selvom udviklingen er positiv, er der stadig mange områder som opfylder disse to kriterier pr. 1. december 2019. En del områder ligger dog relativt tæt på grænseværdierne:

- 16 boligområder ud af 28, som opfylder kriteriet for manglende arbejdsmarkedstilknytning pr. 1. december 2019, ligger højest 5 procentpoint over grænseværdien på 40 pct. (dvs. de ligger under 45 pct.)
- 12 boligområder ud af 39, som opfylder kriteriet for uddannelse pr. 1. december 2019, ligger højest 5 procentpoint over grænseværdien på 60 pct. (dvs. de ligger under 65 pct.)

Andelen af beboere i alderen 18-64 år, der (pr. 1. december 2019) er uden tilknytning til arbejdsmarked eller uddannelse ligger på 41,1 pct. for de 40

udsatte boligområder under ét (opgjort som gennemsnittet over de seneste 2 år), jf. tabel 2.1.

Heraf er ca. 5 procentpoint registrerede nettoledige (dvs. enten dagpenge-modtagere, modtagere af arbejdsmarkedsydelse eller modtagere af kontanthjælp, uddannelseshjælp eller integrationsydelse, hvor de er visiteret som jobparate eller er åbenlyst uddannelsesparate).

5 procentpoint er aktiverede på offentlig forsørgelse, dog ikke aktiverede på sygedagpenge. Heri indgår desuden samtlige modtagere af revalideringsydelse og ledighedsydelse.

Knap 14 procentpoint er passive kontanthjælpsmodtagere og uddannelseshjælpsmodtagere (uden ledighed eller aktivering) samt integrationsydelsesmodtagere (uden ledighed eller aktivering). Heri indgår desuden samtlige personer i ressourceforløb og jobafklaring (uden aktivering).

1 procentpoint er personer på sygedagpenge fra ledighed herunder aktiverede på sygedagpenge fra ledighed.

Knap 16 procentpoint er personer på førtidspension (herunder også personer i skånejob).

2.3.2. Udviklingen i andelen af dømte

Det fremgår af tabel 2.2, at andelen af dømte er faldet i 19 (ud af 45) boligområder.

Dette er positivt – også set i lyset af, at andelen af dømte for overtrædelse af straffeloven, våbenloven eller lov om euforiserende stoffer er steget på landsplan.

Landsgennemsnittet (opgjort som gennemsnit over de seneste 2 år) er steget fra 0,6613 pct. i 2018 til 0,6755 pct. i 2019.

I 16 ud af 40 udsatte boligområder på listen pr. 1. december 2019 udgør andelen af dømte beboere mere end 3 gange landsgennemsnittet.

2.3.3. Udviklingen i indkomst

Det fremgår yderligere af tabel 2.2, at den gennemsnitlige bruttoindkomst for skattepligtige i alderen 15-64 år i de 45 boligområder er steget fra 2018 til 2019. Dette kan ses i sammenhæng med den positive udvikling i beskæftigelseskriteriet, idet færre beboere er uden tilknytning til arbejdsmarked eller uddannelse. I nogle få områder hvor beskæftigelsen er steget, er den gennemsnitlige bruttoindkomst dog faldet. Dette kan skyldes, at den stigende beskæftigelse i områderne ikke nødvendigvis udmønter sig i en relativ stigning i indkomsten ift. regionen: Lønningerne kan stige hurtigere i regionen end for de beskæftigede i de udsatte områder.

Tabel 2.4 viser udviklingen i de regionale indkomster fra 2017 til 2018. Det er disse indkomster, at boligområdernes indkomster måles i forhold til på listen pr. 1. december 2019.

Tabel 2.4 | Gennemsnitlig bruttoindkomst for personer (ekskl. uddannelsessøgende) i alderen 15-64 år, 2017 - 2018

Region	Regionalt gns. 2017	Regionalt gns. 2018	Procentvis stigning
Hovedstaden	426.684	436.595	2,32
Sjælland	376.740	384.654	2,10
Syddanmark	367.252	373.521	1,71
Midtjylland	380.029	386.802	1,78
Nordjylland	360.835	367.497	1,85

Kilde: Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen baseret på udtræk fra Danmarks Statistiks forskerordning

2.4. Beboerne i udsatte boligområder

2.4.1. Over halvdelen af beboerne i udsatte boligområder opfylder mindst ét ghettokriterie

Dette afsnit ser på sammenhængen mellem kriterier, og om den samme beboer falder ind under flere kriterier på samme tid.

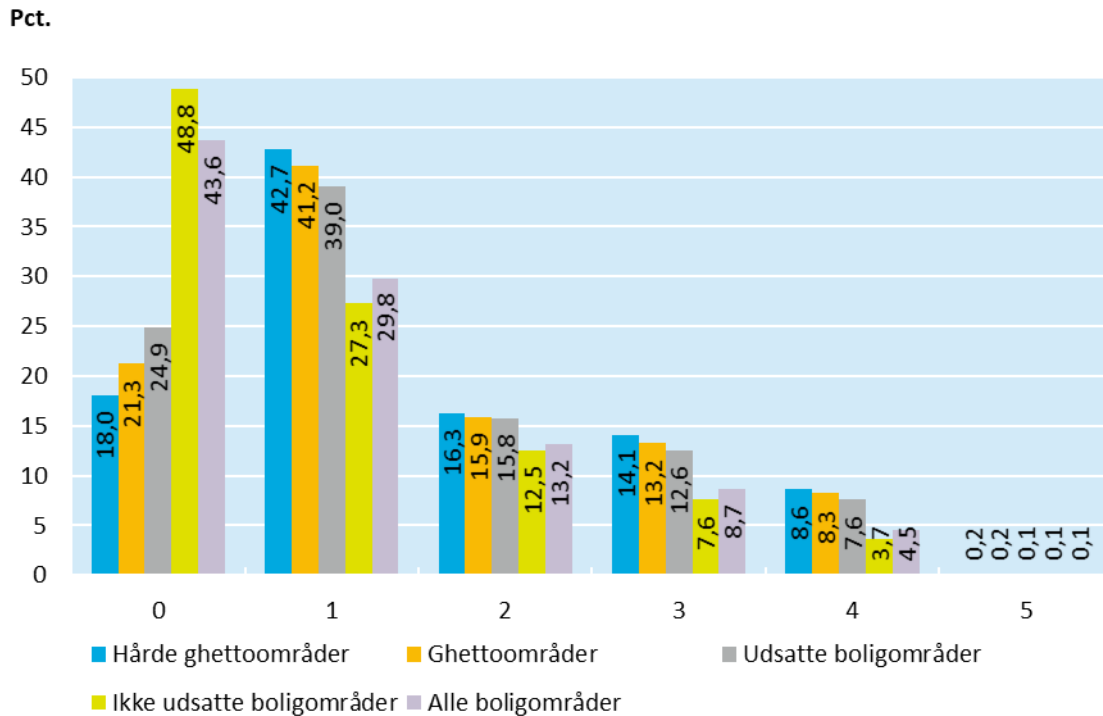
Figur 2.1 viser beboere i hhv. de 15 hårde ghettoområder, de 28 ghettoområder, de 40 udsatte områder, de *ikke udsatte* områder samt de 199 store almene boligområder, der monitoreres på, som opfylder nul til fem ghettokriterier samtidigt. De *ikke udsatte* områder defineres som de 199 bruttoområder fratrukket de 40 udsatte boligområder.

I de udsatte boligområder er der 20.000 beboere ud af cirka 80.000, som ikke opfylder nogle af de fem ghettokriterier. 31.000 beboere opfylder ét kriterium, 12.500 beboere to kriterier, 10.000 tre kriterier, 6.000 fire kriterier og 100 beboere opfylder fem kriterier på samme tid.

Der er væsentlige forskelle mellem listerne på andelen af beboere, som ikke opfylder nogle kriterier. I de *ikke udsatte* områder er andelen således 48,8 pct., og i de 40 udsatte områder er andelen 24,9 pct.

For områderne på regeringens lister for 2019 er der mellem 36 og 40 pct. af beboerne, som overskrider to eller flere kriterier på samme tid. Det fremgår af figuren, at det er et fåtal, som opfylder samtlige fem kriterier.

Figur 2.1 | Andelen af beboere i forskellige områder, set i forhold til antallet af ghettokriterier de opfylder.

Kilde: Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen baseret på udtræk fra Danmarks Statistiks forskerordning

2.4.2. Ghettokriterierne fordelt på køn og oprindelse

Der er en forskel på deltagelse på arbejdsmarkedet, uddannelsesniveaet og kriminaliteten, når man kigger på køn og oprindelse generelt i samfundet. Forskellene er dog forstærket i de udsatte boligområder (jf. også kapitel 6). De næste tre afsnit redegør for ghettokriterierne fordelt på køn og oprindelse i de 199 almene boligområder, som Trafik- Bygge og Boligstyrelsen løbende monitorerer på.

Flere mænd end kvinder er på arbejdsmarkedet.

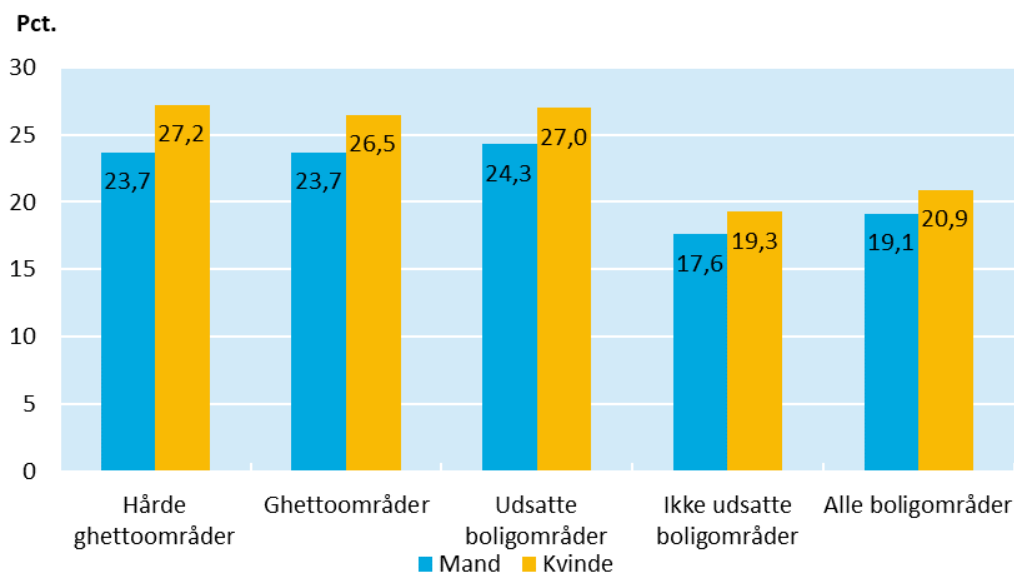
Ghettokriteriet er opfyldt, hvis andelen af beboere i alderen 18-64 år, der er uden tilknytning til arbejdsmarked eller uddannelse, overstiger 40 pct. af beboerne i samme aldersklasse.

I beregningen indgår de beboere, der bor i området ved årets udgang. Det vil sige opgjort pr. 31. december et givent år. Der anvendes et gennemsnit for de seneste to år.

Figur 2.2 viser andelen af hhv. kvinder og mænd i alderen 18-64 år, som er uden for arbejdsmarkedet, fordelt på boligområder. Det fremgår af figuren, at en større andel kvinder end mænd er uden for arbejdsmarkedet i de almene boligområder.

I de hårde ghettoområder er forskellen størst mellem mænd og kvinder (3,5 pct. point). Der er en særlig stor forskel mellem kvinder i de 15 hårde ghettoområder og kvinder i de *ikke udsatte* områder – her er der en forskel på 7,9 pct. point. Den tilsvarende forskel er for mændene 6,1 pct. point.

Figur 2.2 | Andelen af beboere som opfylder kriteriet for manglende arbejdsmarkedstilknytning, fordelt på køn.

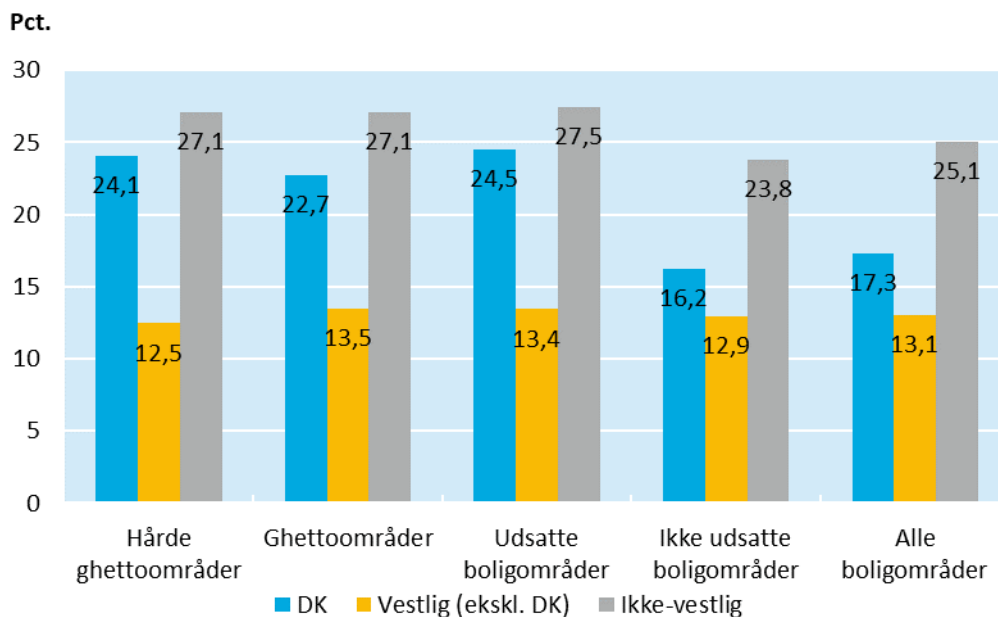

Anm.: Figur 6.8 minder om ovenstående figur 2.2, men afviger i opgørelsesmetoden og aldersbetingelsen.

Kilde: Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen baseret på udtræk fra Danmarks Statistiks forskerordning

Figur 2.3 viser de almene boligområders opfyldelse af beskæftigelseskriteriet fordelt efter beboernes oprindelse. Af figuren fremgår, at i alle områdetyperne har beboere med vestlig oprindelse (ekskl. dansk) en betydeligt lavere andel beboere, som er uden arbejdsmarkedstilknytning end etniske danskere og beboere med ikke-vestlig baggrund. Herudover fremgår det, at etniske danskere har en højere beskæftigelsesgrad end indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande – i ghetto-områderne og de udsatte boligområder er forskellene dog mindre.

Figur 2.3 | Andelen af beboere, som opfylder kriteriet for manglende arbejdsmarkedstilknytning, fordelt på oprindelse.

Anm.: Figur 6.7 minder om ovenstående figur 2.3, men afviger i opgørelsesmetoden og aldersbetingelsen.

Kilde: Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen baseret på udtræk fra Danmarks Statistiks forskerordning

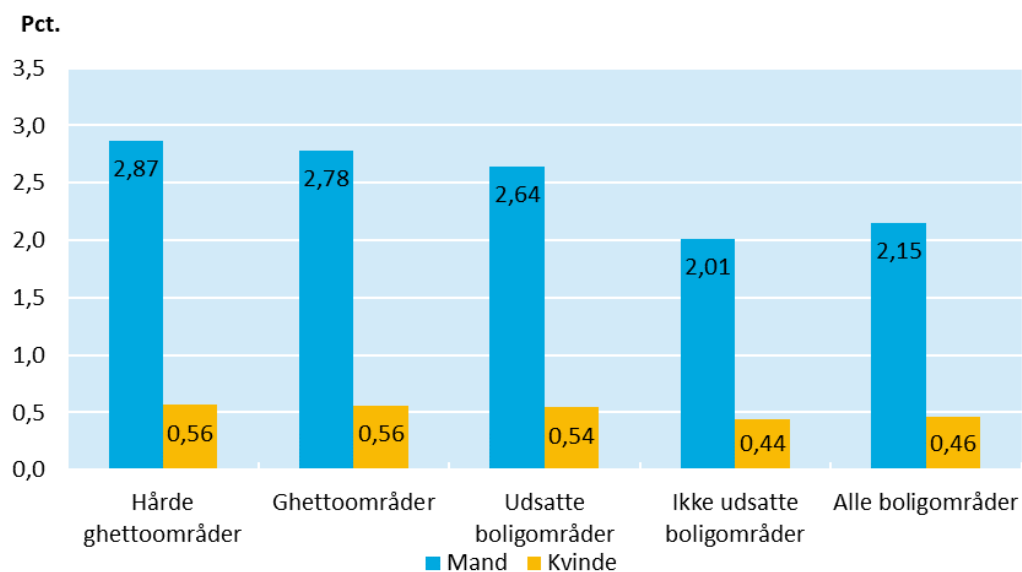
Flere mænd end kvinder er dømt, og kriminaliteten er højere blandt personer med ikke-vestlig baggrund.

Som mål for kriminaliteten anvendes kriteriet: At andelen af beboere dømt for overtrædelse af straffeloven, våbenloven eller lov om euforiserende stoffer udgør mindst 3 gange landsgennemsnittet, opgjort som gennemsnit over de seneste 2 år.

Det er kun de fældende strafferetlige afgørelser, som indgår i opgørelsen af andelen af dømte beboere.

Figur 2.4 viser, at andelen af dømte er væsentligt højere for mænd end for kvinder. Dette gælder generelt for de områder, der monitoreres på. For de hårde ghettoområder er der tale om en faktor 5. Mænd, der bor i et *ikke udsat* boligområde, er mindre kriminelle end mænd, der bor i et udsat boligområde.

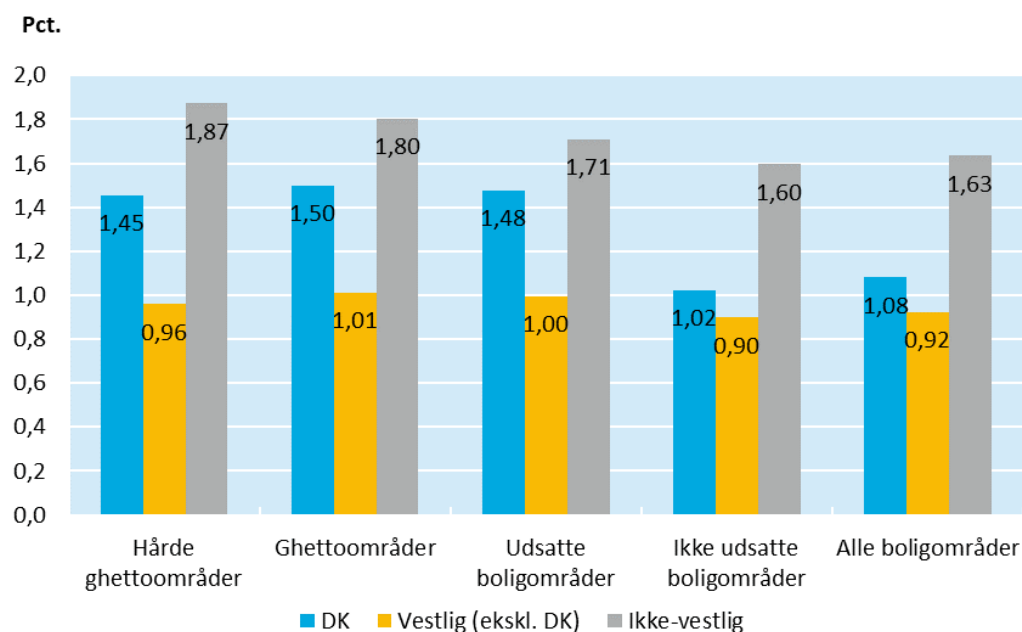
Figur 2.4 | Andelen af dømte beboere, fordelt på køn.

Kilde: Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen baseret på udtræk fra Danmarks Statistiks forskerordning

Figur 2.5 viser andelen af beboere, som opfylder kriteriet for kriminalitet, fordelt på oprindelse. Andelen af vestlige indvandrere og efterkommere, der overskrider kriteriet for kriminalitet, er væsentlig mindre end for ikke-vestlige indvandrere og efterkommere.

Figur 2.5 | Andelen af beboere, som opfylder kriteriet for dømte, fordelt på oprindelse.

Anm.: Figurerne 6.22-25 minder om ovenstående figur 2.5, men afviger i opgørelsesmetoder og aldersbetingelser.

Kilde: Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen baseret på udtræk fra Danmarks Statistiks forskerordning

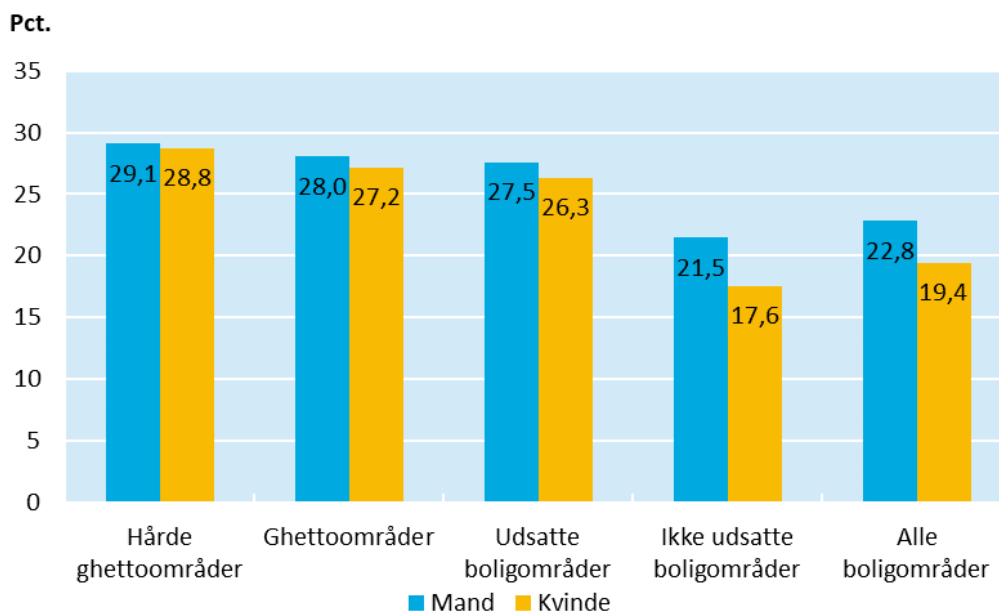
Lidt flere kvinder end mænd har en uddannelse over grundskoleniveau. Uddannelsen er lavest blandt indvandrere med vestlig og ikke-vestlig baggrund.

Ved beregningen af ghettokriteriet for uddannelse måles andelen af personer i alderen 30-59 år i områderne, hvis højest fuldførte uddannelse er ”kun grundskole”.

Kriteriet omfatter uddannelser, som er gennemført eller godkendt i Danmark, og som derfor kan bruges med henblik på at få et arbejde eller videreuddannelse i det danske samfund.

Figur 2.6 viser, at en større andel mænd end kvinder opfylder kriteriet for, at den højst fuldførte uddannelse er grundskole. Dette er i kontrast til, at der er flere kvinder, der er uden for arbejdsmarkedet (jf. figur 2.2). Kvinder har altså oftere en højere uddannelse end mænd samtidig med, at de oftere er uden for arbejdsmarkedet. Der er en forskel på 11,2 pct. point i grundskolekriteriet for kvinder i de *ikke udsatte* områder og kvinder i de 15 hårde ghettoområder.

Figur 2.6 | Andelen af beboere, som opfylder kriteriet om kun grundskoleuddannelse, fordelt på køn.

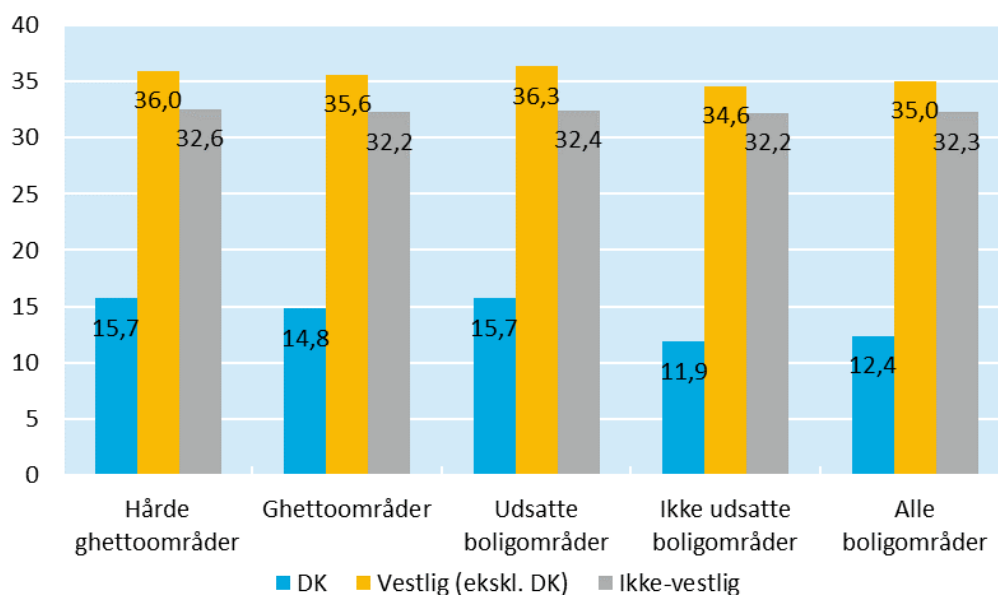

Kilde: Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen baseret på udtræk fra Danmarks Statistiks forskerordning

I figur 2.7 nedenfor vises andelen af beboere, som opfylder kriteriet for kun grundskole, fordelt på oprindelse. Heraf fremgår, at der er en størst andel beboere med en vestlig baggrund, som kun har en grundskoleuddannelse. Dette på trods af, at der er væsentlig større andel vestlige indvandrere og efterkommere som er tilknyttet arbejdsmarkedet. Dette kan indikere, at mange vestlige indvandrere og efterkommere har et ufaglært arbejde. Der er en væsentligt lavere andel etniske danskere, der kun har en grundskoleuddannelse, end både vestlige og ikke-vestlige indvandrere og efterkommere.

Figur 2.7 | Andelen af beboere, som opfylder kriteriet om kun grundskoleuddannelse, fordelt på oprindelse.

Pct.

Anm.: Figur 6.21 minder om ovenstående figur 2.7, men afviger i opgørelsesmetoden og aldersbetin-
gelsen.

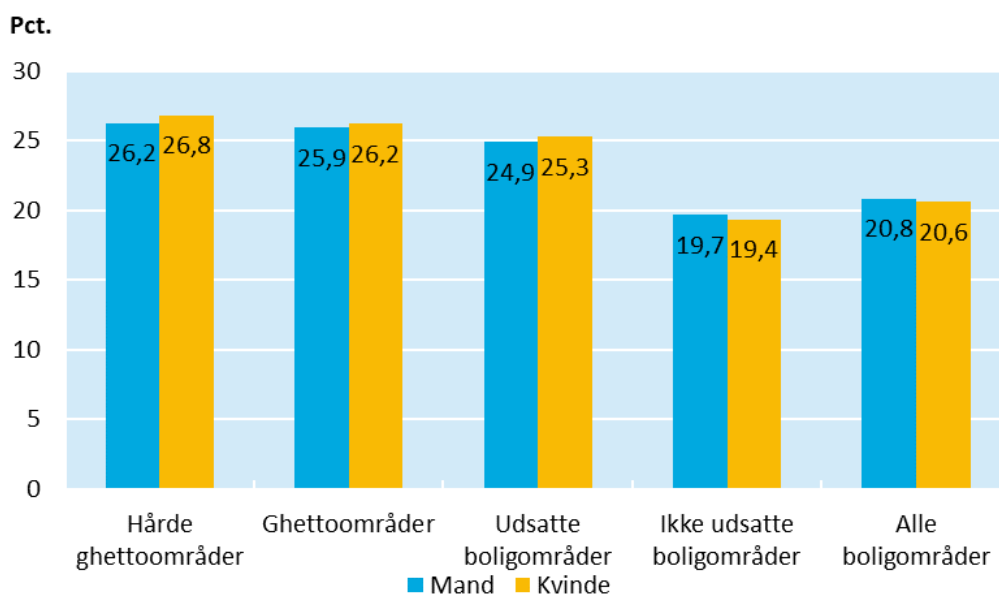
Kilde: Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen baseret på udtræk fra Danmarks Statistiks forskerordning

Indkomsten er ens på tværs af køn, men højest for etniske danskere.

Den gennemsnitlige bruttoindkomst for regionerne er beregnet for skattepligtige i alderen 15-64 år eksklusiv uddannelsessøgende. I beregningen indgår de beboere, der bor i området ved årets udgang. Beboere, der ikke har været skattepligtige i Danmark i hele året, indgår ikke i beregningen.

Af figur 2.8 fremgår andelen af beboere, der opfylder indkomstkriteriet fordelt på køn. Heraf fremgår, at forskellene i indkomsten mellem kønnene er relativt små inden for de forskellige områder. For de områder, som er på regeringens lister i 2019, er der en større andel af kvinderne end mændene, der oftest tjener under kriterieværdien. Det modsatte gør sig gældende for de *ikke udsatte* områder, hvor en større andel af mændene end kvinderne oftest tjener under kriterieværdien.

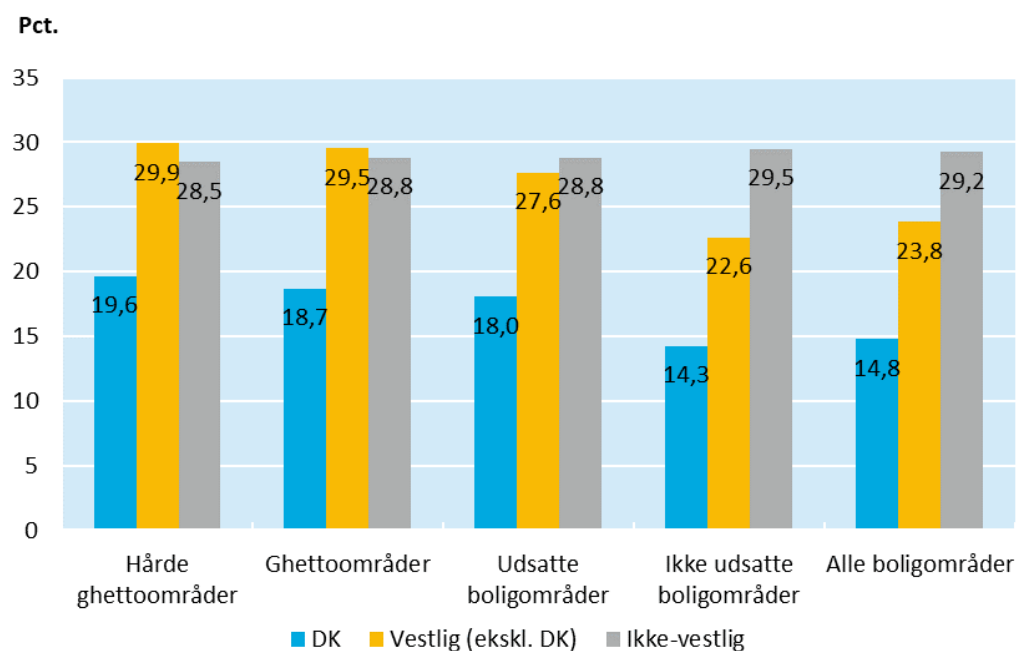
Figur 2.8 | Andelen af beboere, som opfylder indkomstkriteriet, fordelt på køn.

Kilde: Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen baseret på udtræk fra Danmarks Statistiks forskerordning

Af figur 2.9, som viser andelen af beboere, som opfylder indkomstkriteriet, fremgår det, at en lavere andel etniske danskere har en indkomst der ikke lever op til indkomstkriteriet end vestlige og ikke-vestlige indvandrere og efterkommere. En højere andel beboere med vestlig oprindelse tjener mindre end 55 pct. af det regionale gennemsnit end andelen af beboere med ikke-vestlig oprindelse i ghettoområder og de hårde ghettoområder. Omvendt tjener en lavere andel beboere med ikke-vestlig oprindelse mindre end 55 pct. af det regionale gennemsnit, end det er tilfældet for beboere med vestlig oprindelse i de udsatte og *ikke udsatte* områder.

Figur 2.9 | Andelen af beboere som opfylder indkomstkriteriet (har en indkomst der er lavere end 55 pct. af det regionale gennemsnit), fordelt på oprindelse.

Kilde: Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen baseret på udtræk fra Danmarks Statistiks forskerordning

3. Lovændringer på boligområdet

3.1. Baggrund

I dette kapitel beskrives de lovændringer og initiativer på boligområdet, som blev udmøntet efter aftalen om bekæmpelse af parallelsamfund fra 2018.

Der er grundlæggende tale om tre typer af redskaber, der bliver anvendt til at vende udviklingen i landets udsatte boligområder:

- Fysisk forandring og nedbringelse af andelen af almene familieboliger i hårde ghettoområder.
- Skærpede udlejningsregler i udsatte boligområder og hårde ghettoområder.
- Prioritering af Landsbyggefondens midler, herunder til boligsociale indsatser, infrastrukturændringer, med mere.

Efter de nye regler skal boligorganisationen og kommunen for hver af de hårde ghettoområder udarbejde en fælles udviklingsplan, hvori der bliver redegjort for, hvordan andelen af almene familieboliger i det pågældende boligområde vil være nedbragt til maksimalt 40 pct. af alle boligtyper inden 1. januar 2030. Formålet er at forandre de hårde ghettoområder til velintegrerede og attraktive bydele med blandende boligtyper og en mere ressourcestærk beboersammensætning inden 2030⁴.

3.2. Status på implementering

3.2.1. Udviklingsplanerne

Den 1. juni 2019 modtog ministeriet 15 fælles udviklingsplaner fra kommuner og boligorganisationer.

De 15 udviklingsplaner viser, at kommuner og boligorganisationer har påtaget sig et ansvar for udviklingen af de mest udsatte boligområder, og planerne fungerer flere steder som løftestang for en mere omfattende bydelsudvikling.

På baggrund af indstilling fra Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen godkendte boligministeren efter drøftelse med aftaleparterne den 10. september 2019 alle de 15 udviklingsplaner. Boligministeren har i nogle af godkendelsesbrevene anmodet om supplerende information. Den første status skal indsendes senest den 1. oktober 2020. Flere af udviklingsplanerne beskriver både milepælene og finansieringen af tiltagene på et overordnet niveau, som kræver en yderligere konkretisering. Det skyldes, at kommuner og boligorganisationer er

⁴ Se bilag F for uddybning af lovændringer og initiativer på boligområder

i begyndelsen af en langsigtet udviklings- og omdannelsesproces i de 15 boligområder. Der er krav om en årlig afrapportering om udviklingsplanerne, og derfor vil planerne blive konkretiseret og uddybet i den kommende tid.

Landsbyggefonden har løbende været i dialog med boligorganisationer og kommuner i alle de hårde ghettoområder om finansiering af udviklingsplanerne. På baggrund af de udarbejdede udviklingsplaner i de 15 hårde ghettoområder har Landsbyggefonden i august 2019 udarbejdet et skøn over træk-
ket på de forskellige rammer.

Landsbyggefonden forventer, at fonden kan håndtere finansiering af udviklingsplanerne inden for de bevillingsmæssige rammer, der er til rådighed frem til 2026. Dog forventes et betydeligt træk på driftsstøtten fremadrettet. Der er tale om forventninger baseret på skøn over anskaffelsessummer til de renoveringsprojekter mv., der indgår i udviklingsplanerne, som også forventes konkretiseret i den kommende tid.

De 15 udviklingsplaner varierer i deres tidsplaner for nedbringelsesprocessen. Nogle er relativt hurtigt gennemført i løbet af nogle få år, imens størstedelen benytter hele perioden frem mod 2030. I nogle tilfælde skyldes dette, at man har en stor genhusningsudfordring, der skal løses, før man kan nedrive eller sælge. I andre tilfælde forudsættes det, at der etableres store infrastrukturændringer i områderne, før det f.eks. er attraktivt at sælge boliger fra.

Generelt vurderer kommunerne og boligorganisationerne, at genhusning af beboerne er en krævende og vanskelig opgave, men udviklingsplanerne viser samtidigt, at boligorganisationer og kommuner er indstillet på at håndtere udfordringen i takt med udrulningen af de enkelte indsatser. Der er generelt stor opmærksomhed om vigtigheden af dialog med de berørte beboere.

Udviklingsplanernes samlede initiativer

I overordnede træk kan udviklingsplanernes initiativer (for nuværende) beskrives således:

- Ommærkning af 879 almene familieboliger
- Salg af 738 almene familieboliger
- Fortætning ved primært nybyggeri af boliger og erhverv svarende til 10.140 boliger
- Nedrivning af 3.751 almene familieboliger.

Det samlede antal boliger i områderne bliver således forventeligt ca. 3.700 flere i 2030 end i 2010. I 2030 vil der desuden være sket en stigning på ca. 2.600 erhvervsenheder ift. 2010 (hvor én erhvervsenhed er defineret som et erhvervsareal på 75 kvm.).

Udover at opfylde kravene til udviklingsplanerne, herunder nedbringelse af andelen af almene familieboliger, indeholder flere planer desuden klassiske byudviklingsindsatser som:

- At åbne boligområderne ved etablering af ny infrastruktur
- At blande forskellige boligtyper i boligområderne gennem nybyggeri af private boliger og salg af almene boliger
- At skabe attraktioner i boligområderne ved fx at bygge nye kulturhuse og idrætsfaciliteter
- At skabe et nyt brand for området, fx ved nye navne til kvartererne.

Derudover integrerer langt de fleste udviklingsplaner også fremtidige bolig-sociale, erhvervsrettede, uddannelsesrettede og udlejningsmæssige indsatser i deres planer for boligområderne.

Nedenstående tabel 3.1 giver et overblik over de værktøjer til nedbringelse af andelen af almene familieboliger, der anvendes i udviklingsplanerne for de 15 hårde ghettoområder.

En erhvervsenhed defineres som 75 kvm. erhvervsareal.

Tabel 3.1| Oversigt over de benyttede instrumenter i de 15 hårde ghettoområder.

Områdenavn	Kommune	Ommærkning	Salg	Nybyggeri	Nedrivning
Agervang	Holbæk	132	88	61	-
Bispehaven	Aarhus	-	-	517	318
Finlandsparken	Vejle	23	-	219	-
Gadehavegård	Høje-Taastrup	105	75	231	260
Gellerupparken/ Toveshøj	Aarhus	-	-	2.169	945
Mjølnerparken	København	*32	229	43	*29
Motalavej	Slagelse	9	-	38	347
Munkebo	Kolding	58	36	119	36
Ringparken, Slagelse	Slagelse	63	136	391	149
Skovvejen/ Skovparken	Kolding	161	35	212	243
Stengårdsvej	Esbjerg	160	-	190	116
Sundparken	Horsens	-	139	35	-
Tingbjerg/ Utterslevhuse	København	116	-	3.394	42
Taastrupgaard	Høje-Taastrup	20	-	521	266
Vollsmose	Odense	-	-	2.000	*1.000
Samlet		879	738	10.140	3.751

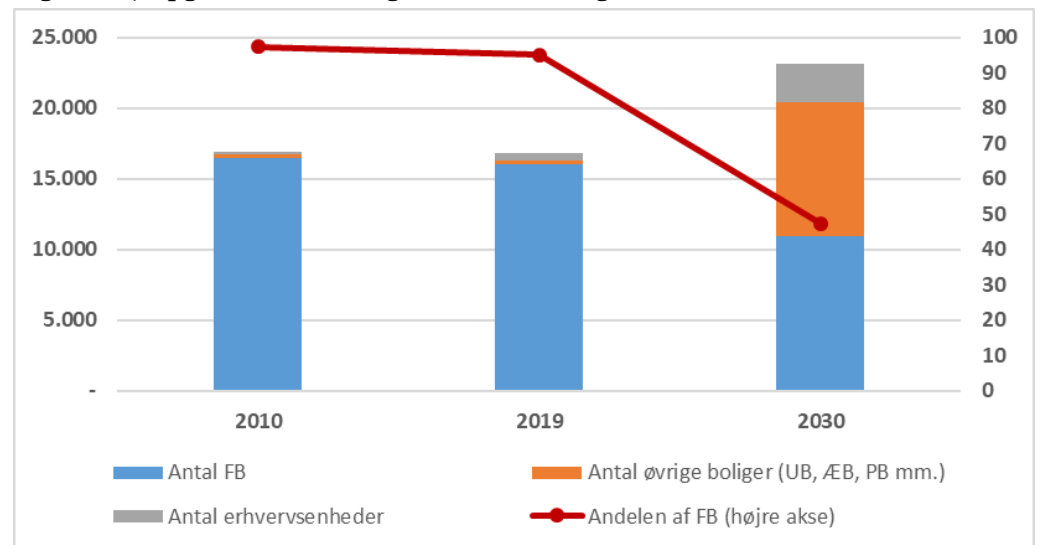
Anm.: Figuren viser de fire instrumenter, som kan benyttes til at nedbringe andelen af familieboliger (FB). Ommærkning og salg dækker over familieboliger, der efter udviklingsplanen skal være enten ungdomsboliger (UB), ældreboliger (ÆB), private boliger (PB) eller erhvervsenheder. Nybyggeriet kan bestå af "private boliger" (langt de fleste), UB, ÆB, FB eller erhvervsenheder. "Private boliger" kan være enten udlejningsboliger eller ejerboliger, eller andelsboliger (meget få). Nedrivning viser antallet af nedrevne familieboliger. Der er enkelte uklarheder i udviklingsplanerne, som betyder mindre korrektioner (relativt få boliger) i forhold til de oplyste tabeller. Disse er markeret med *. Kilde: Udviklingsplan for det givne område

I nedenstående figur er antallet af almene familieboliger, øvrige boliger (ungdoms- og ældreboliger samt private boliger) og erhvervsenheder opgjort (én enhed svarende til 75 kvm.). Opgørelsen viser boligerne i alle de 15 hårde ghettoområder til sammen.

Herudover er andelen af familieboliger i forhold til det samlede antal boliger og erhvervsenheder i området opgjort, og kan aflæses på højre akse.

Der er taget udgangspunkt i tre år, i hhv. 2010, 2019 samt 2030.

Figur 3.1 | Opgørelse over boliger i de 15 hårde ghettoområder.

Kilde: Beregninger af Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen pba. de 15 hårde ghettoområdets udviklingsplaner

I 2010 og 2019 fremgår det (jf. højre akse), at bestanden af boliger primært består af almene familieboliger. Andelen af familieboliger er dog faldet svagt i perioden (med cirka 450 familieboliger).

I 2030 vil antallet af erhvervsenheder og øvrige boliger være steget betydeligt ift. 2010. Omvendt vil andelen af almene familieboliger falde betydeligt, fra cirka 16.500 i 2010 til 11.000 familieboliger frem mod 2030.

Andelen af familieboliger falder fra 97 pct. i 2010 til 47 pct. i 2030. På grund af dispensationer til kravet om nedbringelse af andelen af familieboliger i de hårde ghettoområder, afviger andelen af familieboliger fra de 40 pct. i 2030.

I de tre største byer i Danmark er der fem hårde ghettoområder: Mjølnerparken og Tingbjerg/Utterslevhuse i København, Gellerupparken/Toveshøj og Bispeparken i Aarhus samt Vollsmose i Odense.

Her er antallet af familieboliger og øvrige boliger uændret i fire ud af fem tilfælde fra 2010 til 2019. I Gellerupparken/Toveshøj er antallet af almene familieboliger faldet fra 2.400 i 2010 til 2.055 boliger i 2019, hvilket er et fald på 345 almene familieboliger.

Gennemgang af de enkelte udviklingsplaner

Agervang, Holbæk Kommune

I 2019 er der, jf. udviklingsplanen, 596 boliger i Agervang. Alle er almene familieboliger.

Udviklingsplanen arbejder i 3 spor, hvor de fysiske omdannelser suppleres af en ny vision for boligområdet og parallelle boligsociale indsatser, beskæftigelsesmæssige og repatrieringsindsatser. Udviklingsplanen benytter følgende initiativer:

- ommærkning til ungdomsboliger (108) og til ældreboliger (24),
- salg (88) og
- nybyggeri (61).

Den forventede investeringsramme for området er på 120 mio. kr.

Bispehaven, Aarhus Kommune

I 2019 er der, jf. udviklingsplanen, 871 boliger i Bispehaven. Alle er almene familieboliger.

Udviklingsplanen skal bidrage til, at Bispehaven bliver en integreret del af et nyt lokalområde i bydelen Hasle. Der nævnes en områdeudvidelse, der endnu ikke er blevet ansøgt om. Men selve udviklingsplanen kan godkendes uden, at der er taget stilling til områdeudvidelsen. Udviklingsplanen benytter følgende initiativer:

- nedrivning af 6 blokke med 318 boliger,
- fortætning med etablering af erhvervsarealer svarende til 287 boliger
- fortætning med nybyggeri af 230 private boliger.

Den forventede investeringsramme kan ikke opgøres ud fra det tilsendte. Der angives dog et forventet provenu ved frasalg til Østjysk Bolig på 65 mio. kr. og forventede investeringer fra Århus Kommune på 63 mio. kr.

Finlandsparken, Vejle Kommune

I 2019 er der, jf. udviklingsplanen, 529 boliger i Finlandsparken. Alle er almene familieboliger.

Udviklingsplanen for Finlandsparken er en del af en større by-strategisk udvikling af området Nørremarken og består derfor hovedsageligt af fortætning i udkanten af boligområdet. Finlandsparken har fået dispensation til at nedbringe andelen af almene familieboliger til 68 pct. Udviklingsplanen benytter følgende initiativer:

- fortætning med etablering af 219 nye private boliger og/eller hhv. almene ungdoms- og/eller ældreboliger,

- omdannelse af erhvervsarealer svarende til 6 boliger
- omdannelse af 17 boliger i forskellige blokke til ældreboliger.

Den forventede investeringsramme kan ikke opgøres ud fra det tilsendte, da finansieringsskitsen ikke indeholder tal.

Gadehavegård, Høje-Taastrup Kommune

I 2019 er der, jf. udviklingsplanen, 986 boliger i Gadehavegård. Alle er almene familieboliger.

Udviklingsplanen benytter følgende initiativer:

- salg af 75 boliger – frasalg kan opjusteres hvis nødvendigt
- nybyggeri (fortætning) med 100 private boliger og 54 ældreboliger,
- fortætning med etablering af et nyt kvarterhus (1800 m²) og et Campus-hus (4000 m²) svarende til 77 erhvervsenheder.
- nedrivning af i alt 260 boliger
- ommærkning af 105 boliger til ungdomsboliger.
- Sammenlægning: 100 familieboliger nedlægges gennem sammenlægninger

Den forventede investeringsramme er på ca. 1,3 mia. kr., der forventes dækket af Landsbyggefonden. Derudover er der kommunale investeringer for ca. 154 mio. kr. til blandt andet infrastruktur og nyt campusbyggeri.

Gellerup / Toveshøj, Århus Kommune

I 2019 er der, jf. udviklingsplanen, 2.433 boliger i Gellerup/Toveshøj. Heraf er 2.055 almene familieboliger.

Udviklingsplanen bygger videre på allerede iværksatte initiativer, der går tilbage til en aftale mellem boligorganisationer og Århus Kommune fra 2010. Området har allerede gennemgået gennemgribende forandringer. Udviklingsplanen benytter følgende initiativer:

- nedrivning af yderligere 600 boliger ift. de 345, der allerede er planlagte eller gennemført,
- fortætning med 903 private boliger ift. de 441 boliger, der allerede er planlagt eller gennemført
- fortætning med etablering af erhvervsarealer svarende til 231 boliger udover de 594, der allerede er planlagt eller gennemført.

Den forventede investeringsramme er på 1,7 mia. kr., hvoraf 335 mio. kr. forventes finansieret via jordsalg. Det er ikke oplyst, hvor meget Landsbyggefonden forventes at bidrage med.

Mjølnerparken, Københavns Kommune

I 2019 er der, jf. udviklingsplanen, 560 boliger i Mjølnerparken. Heraf er 528 almene familieboliger.

Den igangsatte fysiske helhedsplan forventes gennemført i 2021 og indebærer renovering af eksisterende boliger, infill-byggeri af ungdomsboliger, et nyt kvarterhus og en daginstitution. Herefter er det planen at gennemføre udviklingsplanen, der forventes gennemført allerede i 2024, og som benytter flg. indsatser:

- salg af ca. 229 familieboliger,
- ommærkning af 32 familieboliger til erhvervsenheder,
- fortætning med etablering af 43 ungdomsboliger
- nedrivning af 29 familieboliger.

Den forventede investeringsramme kan ikke opgøres ud fra det tilsendte

Motalavej, Slagelse Kommune

I 2019 er der, jf. udviklingsplanen, 971 boliger i Motalaområdet, heraf er 910 almene familieboliger.

Udviklingsplanen er en videreførelse af tidligere godkendte helhedsplaner med renoveringer og nedrivninger. Dispensation er givet til nedbringelse af andelen af familieboliger til 58 pct.

Udviklingsplanen benytter følgende initiativer:

- ommærkning af 9 familieboliger til ungdomsboliger,
- nedrivning/nedrenovering af 164 boliger. Der er tidligere blevet nedrevet familieboliger, således at det samlede antal nedrevne familieboliger udgør 347
- fortætning med etablering af 14 familieboliger og 24 ældreboliger.

Den forventede investeringsramme er på 469 mio. kr. Det fremgår ikke tydeligt, hvilke finansieringskilder der anvendes.

Munkebo, Kolding Kommune

I 2019 er der, jf. udviklingsplanen, 561 boliger i Munkebo. Alle er almene familieboliger.

Udviklingsplanen indebærer omdannelse af boligområdet ved at skabe større variation i boligtyper, nye forbindelser samt etableringen af et bydels-hus. Udviklingsplanen forudsætter dog, at de infrastrukturelle omdannelser gennemføres, før nedbringelsen af andelen af almene familieboliger kan realiseres. Det betyder, at mange af indsatserne først planlægges realiseret i perioden 2027-2029. Der er givet dispensation til en nedbringelse til 60 pct. almene familieboliger. Udviklingsplanen benytter følgende initiativer:

- fortætning med etablering af 60 boliger, der skal hjælpe til at etablere en ny hovedgade,
- nedrivning af en enkelt blok (36 boliger),
- ommærkning til ungdomsboliger (50 boliger) og ældreboliger (8 boliger),

- salg af to blokke (36 boliger),
- etablering af et nyt erhvervsområde (3500 m²) på hjørne-arealet, der er søgt om områdeudvidelse til, mod nordøst, og
- udvidelse af fælleshuset til et kvartershus (200 m²), og etablering af nye erhvervsarealer på Pinjevej (750 m²). I alt nye 4.450 m² erhvervsarealer, svarende til 59 boligenheder. Herudover 2.636 m² eksisterende erhvervsarealer, svarende til 35 boligenheder.

Den forventede investeringsramme er på 214 mio. kr.

Der er ved indsendelsen af udviklingsplanen blevet anmodet om en områdeudvidelse, som ministeren har godkendt.

Ringparken, Slagelse Kommune

I 2019 er der, jf. udviklingsplanen, 868 boliger i Ringparken. Alle er almene familieboliger.

Udviklingsplanen bygger på et visionsoplæg fra 2016, hvor Ringparken omdannes til tre nye kvarterer. Der planlægges:

- salg af 4 boligblokke på Schakenborgvænge (136 boliger)
- fortætning med etablering af nye private boliger (228 boliger) og nye ungdomsboliger (83 boliger), samt etablering af erhverv (6.000 m²), svarende til 80 boligenheder,
- omdannelse af 63 familieboliger til 104 ungdomsboliger og
- nedrivning af 149 almene familieboliger.

Den forventede investeringsramme er på ca. 420 mio. kr., hvor det i finansieringsskitserne forventes, at Landsbyggefonden leverer 370 mio. kr.

Skovparken/Skovvejen, Kolding Kommune

I 2019 er der, jf. udviklingsplanen, 1.025 boliger i Skovparken/Skovvejen. Heraf er 944 almene familieboliger.

Udviklingsplanen indebærer omdannelsen af boligområdet, blandt andet ved at etablere en ny hovedgade, totalomdanne områdets center med etablering af boliger ovenpå og ved at etablere en kunstgræsbane, hvor der nu står boligblokke. Mange af indsatserne i udviklingsplanen planlægges realiseret sent i perioden frem til 2030. Udviklingsplanen benytter følgende initiativer:

- salg af 35 familieboliger,
- nedrivning af 243 almene familieboliger,
- fortætning med etablering af 6 nye almene familieboliger og 153 ungdomsboliger
- ommærkning til henholdsvis ungdomsboliger og ældreboliger (i alt 161 boliger)
- sammenlægninger af 40 familieboliger

- Etablering af nyt bydelshus (1000m²) og ny multihal (3000m²), svarende til 53 boligenheder.

Den forventede investeringsramme er på ca. 1 mia. kr.

Stengårdsvej, Esbjerg Kommune

I 2019 er der, jf. udviklingsplanen, 579 boliger i Stengårdsvej. Alle er almene familieboliger.

Udviklingsplanen bygger oven på tidligere planer for området. Udviklingsplanen benytter følgende initiativer:

- nedrivning af sammenlagt 116 boliger fordelt på 4 blokke,
- ommærkning til ungdomsboliger (114 boliger) og ældreboliger (46 boliger) og
- fortætning med etablering af 90 nye infill-ungdomsboliger og 100 private boliger.

Forventninger til investeringsrammen er ikke oplyst.

Sundparken, Horsens Kommune

I 2019 er der, jf. udviklingsplanen, 577 boliger i Sundparken. Heraf er 520 almene familieboliger.

Udviklingsplanen har en vision for området i og omkring Sundparken. Den sigter mod at gøre området til et attraktivt sted at bo med nye grønne fællesarealer og udelivsaktiviteter. Der er givet dispensation til nedbringelse af familieboliger til 60 pct. Udviklingsplanen benytter følgende initiativer:

- fortætning med etablering af 35 boliger
- salg af 4 boligblokke, der til sammen udgør 139 boliger.

Forventninger til investeringsrammen er ikke oplyst.

Tingbjerg/Utterslevhuse

I 2019 er der, jf. udviklingsplanen, 2.422 boliger i Tingbjerg/Utterslevhuse. Heraf er 2.404 almene familieboliger.

Udviklingsplanen for Tingbjerg/Utterslevhuse bygger videre på boligorganisationernes og Københavns Kommunes indsats i området. Planen vil afstedkomme store forandringer i området blandt andet ved fortætning med mange private boliger.

Området er blevet udvidet med Bystævneparken, og der er i forbindelse med områdeudvidelsen stillet særlige krav om, at maksimalt 10 procentpoint af den samlede nedbringelse af andelen af almene familieboliger kan ske i Bystævneparken. Udviklingsplanen benytter følgende initiativer:

- nedrivning af 42 familieboliger, fortætning af 42 familieboliger, sammenlægning af 54 familieboliger
- fortætning med etablering af 1.536 private boliger samt 660 private boliger i Bystævneparken,
- fortætning med etablering af 110 ældreboliger og ommærkning af yderligere 50, samt fortætning med etablering af 255 ældreboliger i Bystævneparken,
- fortætning med etablering af 270 ungdomsboliger
- samt ommærkning til 66 ungdomsboliger og
- etablering af erhvervsarealer svarende til 181 boliger samt 340 boliger i Bystævneparken.

Den forventede investeringsramme er på 5 mia. kr. Der forventes betydelige indtægter fra salg af byggegrunde.

Det bemærkes, at gennemførelse af udviklingsplanen bl.a. forudsætter en vejforbindelse mellem Tingbjerg og Bystævneparken.

Taastrupgaard, Høje-Taastrup Kommune

I 2019 er der, jf. udviklingsplanen, 917 boliger i Taastrupgaard. Alle er almene familieboliger.

Udviklingsplanen bygger videre på den proces, der allerede er i gang i Høje-Taastrup Kommune med omfattende nedrivninger i de almene boligområder. Udviklingsplanen benytter følgende initiativer:

- nedrivning af 266 boliger,
- fortætning med etablering af 250 private boliger, 40 ældreboliger
- etablering af et børne- og kulturhus (127 enheder), 80 øvrige erhvervsenheder, et nyt kvarterhus (24 enheder),
- etablering af erhvervsarealer svarende til 80 boliger,
- ommærkning til 20 ungdomsboliger og,
- sammenlægning af 17 familieboliger

I boligområdet Taastrupgaard er der således per februar 2020 allerede foretaget genhusning forud for nedrivninger af 188 boliger. Det vurderes, at der er tale om strategiske nedrivninger.

Den forventede investeringsramme er på 1,55 mia. kr. og derudover kommunale investeringer på 222 mio. kr.

Vollsmose, Odense Kommune

I 2019 er der, jf. udviklingsplanen, 3.075 boliger i Vollsmose. Heraf er 2.872 almene familieboliger.

Udviklingsplanen for Vollsmose bygger på den kommunale plan ”Den sidste Vollsmoseplan” fra 2018. Den indebærer en omfattende udvikling af boligområdet, der blandt andet forudsætter etableringen af en ny letbane. Udviklingsplanen benytter følgende initiativer:

- nedrivning af 1.000 boliger i området,
- fortætning med etablering af 1.600 nye private boliger og
- 400 erhvervsenheder.

Fyns Almennyttige Boligselskab ansøgte den 28. august 2018 om at nedrive 18 boliger i Fyrreparken, hvilket er blevet godkendt af Trafik- Bygge- og Boligstyrelsen.

Den forventede investeringsramme er på ca. 3 mia. kr. for boligorganisationerne, hvoraf Landsbyggefonden fra Odense Kommunes side forventes at finansiere 2. mia. kr. Derudover har Odense Kommune en investeringsramme på ca. 200 mio. kr.

3.2.2. Anvendelse af udlejningsredskaberne i de udsatte boligområder 2019

Boligministeren har anmodet Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen om at udfærdige en undersøgelse af brugen af fleksible udlejningskriterier i hele landet.

Undersøgelsen viser, at i landets udsatte boligområder – og til dels i områder i risiko for at blive udsatte boligområder – har de fleksible udlejningskriterier en anden karakter end i resten af landet.

Udlejningskriterierne giver i disse områder hovedsageligt fortrinsret for boligsøgende i beskæftigelse eller under uddannelse. Derudover ses en tydelig tendens til, at der også anvendes kriterier for indkomst- og uddannelsesniveau samt krav om at fremvise en straffeattest. De fleksible udlejningskriterier lægger sig således tæt op ad almenboliglovens kriterier i definitionen af udsatte boligområder.

Efter gennemgang af de 41 områder, der pr. 1. december 2018 var på listen over udsatte boligområder, kan det konkluderes, at der er indgået fleksible udlejningsaftaler indeholdende de pligtige beskæftigelseskriterier for 83 boligafdelinger og uddannelseskriterier for 81 boligafdelinger af de 126 boligafdelinger i områderne – ca. 2/3.

I flere tilfælde har kommunerne oplyst, at behandlingen af nye udlejningsregler er i proces og mangler endelig godkendelse af kommunalbestyrelse eller boligorganisationen.

3.2.3. Landsbyggefondens rammer

Renovering, nedrivning og infrastruktur

Der er indtil nu kun givet få tilsagn inden for puljerne for renovering, nedrivning og infrastruktur, og der kan derfor ikke i større omfang gøres status herfor.

Boligsociale indsatser

De nye prioriteringer af særligt veldokumenterede indsatser, der kan bidrage til at løse de udsatte boligområders udfordringer, vil blive udmøntet

gennem Landsbyggefondens regulativ for tildeling af boligsociale midler fra 2020. Det drejer sig om indsatser, der modvirker dannelse af parallelsamfund, målrettet kerneområder som beskæftigelse, kriminalitetsforebyggelse, uddannelse og integration. De første tilsagn forventes givet i 2020.

Der er med parallelsamfundsftalen fra 2018 afsat midler for 2019-2026 på 380 mio. kr. Heraf kan 240 mio. kr. anvendes til huslejenedsættelser. De første boligsociale helhedsplaner, der har fået støtte fra de afsatte midler i 2015-2018, udløber først medio 2020. Idet der som udgangspunkt kan ansøges om en ny boligsocial indsats ca. et år før udløb af en igangværende indsats, har Landsbyggefonden først nu modtaget de første ansøgninger til midlerne afsat til perioden 2019-26.

4. Lovændringer på børne- og undervisningsområdet

4.1. Baggrund

Ved Aftale om delaftale på undervisningsområdet af 9. maj 2018 om at bekæmpe parallelsamfund blev det aftalt at indføre en række nye initiativer for folkeskolen og ungdomsuddannelserne til bekæmpelse af parallelsamfund, herunder sprogprøver og sprogstimulering, styrket forældreansvar og konsekvent indgriben i tilsynet med folkeskoler og ungdomsuddannelser.

Ved Aftale af 28. maj 2018 om delaftale på Børne- og Socialministeriets område om obligatorisk læringstilbud til 1-årige i udsatte boligområder og skærpet straf for pligtforsømmelse for ledere i offentlig tjeneste eller hverv blev det bl.a. aftalt at indføre regler om obligatorisk læringstilbud 25 timer om ugen til 1-årige børn i udsatte boligområder.

Ved Aftale af 28. maj 2018 om delaftale på Børne- og Socialministeriets område om bedre fordeling i daginstitutioner blev det aftalt at indføre regler om, at der højst må nyoptages 30 pct. børn fra udsatte boligområder i hver daginstitution.

4.2. Lovændringer og initiativer

De politiske aftaler, der fremgår af afsnit 4.1, indebar en række nye initiativer, som er nærmere beskrevet nedenfor, herunder med henvisning til de relevante lovændringer.

4.2.1. Sprogprøver

Lov nr. 278 af 26. marts 2019 om ændring af lov om folkeskolen, lov om friskoler og private grundskoler m.v., lov om social service og lov om en børne- og ungeydelse (Obligatoriske sprogprøver i udsatte boligområder og styrket forældreansvar gennem mulighed for standsning af børnecheck m.v.) trådte i kraft den 1. august 2019. Bekendtgørelse om obligatoriske sprogprøver i grundskolen (BEK nr. 696 af 4. juli 2019) trådte ligeledes i kraft den 1. august 2019. Bekendtgørelsen udmønter de bestemmelser i loven, som omhandler afholdelsen af obligatoriske sprogprøver på grundskoler og afdelinger af grundskoler, hvor mere end 30 pct. af eleverne bor i et udsat boligområde, der har været på Transport- og Boligministeriets liste over udsatte boligområder inden for de seneste tre år. Fra skoleåret 2019/2020 skal omfattede skoler afholde obligatoriske sprogprøver for alle elever i børnehaveklassen og for visse elever i 1.-9. klasse.

Sprogprøver i børnehaveklassen

Formålet med sprogprøven i børnehaveklassen er at styrke elevernes sproglige forudsætning for at få et godt udbytte af deres skolegang. Eleverne har op til tre obligatoriske sprogprøveforsøg og et fjerde frivilligt

forsøg til at blive vurderet sprogpåbegyndelse af 1. klasse. Såfremt en elev bliver vurderet sprogpåbegyndelse af 1. klasse, er elevens sprogkundskaber tilstrækkelige til at påbegynde undervisningen i 1. klasse efter sommerferien, og eleven skal ikke længere deltage i sprogprøver eller sprogstimuleringsforløb. Vurderes eleven ikke sprogpåbegyndelse af 1. klasse ved det tredje obligatoriske eller fjerde frivillige sprogprøveforsøg, skal eleven som udgangspunkt igen undervises i børnehaveklassen i det efterfølgende skoleår. En elev kan maksimalt gå ét klassetrin om fra børnehaveklassen til 9. klasse som følge af ikke at være vurderet sprogpåbegyndelse af 1. klasse ved sprogprøven.

De omfattede skoler skal som følge af reglerne om obligatoriske sprogprøver gennemføre og tilbyde en række understøttende indsatser i børnehaveklassen.

Skolerne er forpligtet til at gennemføre et målrettet sprogstimuleringsforløb med de elever, som ikke bliver vurderet sprogpåbegyndelse af 1. klasse ved et sprogprøveforsøg i børnehaveklassen. Sprogstimuleringen gennemføres med eleven mellem sprogprøveforsøgene og tilrettelægges lokalt, så der både er intensive forløb i og uden for klasseværelset.

Skolerne er ligeledes forpligtet til at iværksætte en forældreindsats. Skolelederen skal sikre, at forældrene i starten af skoleåret inddrages og orienteres om deres rolle og betydning for barnets sproglige udvikling. På baggrund af resultaterne af sprogprøven i børnehaveklassen skal skolen ligeledes involvere forældrene til de elever, som har sproglige udfordringer, og vejlede forældrene om, hvordan de bedst understøtter deres barns sprogudvikling frem mod næste sprogforsøg.

Endeligt skal kommuner og de frie grundskoler oprette og tilbyde sommerskole for de elever, der ikke bliver vurderet sprogpåbegyndelse af 1. klasse ved det tredje sprogprøveforsøg i børnehaveklassen. Deltagelse i sommerskolen er et frivilligt tilbud, som fungerer som forberedelse til det fjerde, frivillige sprogprøveforsøg.

Sprogprøver ved ophør af undervisning i dansk som andetsprog – supplerende (1.-9. klasse)

Elever i 1.-9. klasse, som modtager undervisning i dansk som andetsprog – supplerende, skal vurderes sprogpåbegyndelse af 1. klasse ved en obligatorisk sprogprøve som forudsætning for at kunne ophøre med at modtage undervisning i dansk som andetsprog. Eleverne skal vurderes sprogpåbegyndelse af 1. klasse ved en obligatorisk sprogprøve i følgende tilfælde:

- Skolelederen vurderer, at eleven ikke længere har behov for dansk som andetsprog – supplerende.
- Senest inden udgangen af det fjerde skoleår, hvor eleverne har modtaget undervisning i dansk som andetsprog - supplerende, evt. efter først at have modtaget basisundervisning i dansk som andetsprog i to år.

Elever i 1.-9. klasse har op til fire obligatoriske sprogprøveforsøg til at blive vurderet sprogparat inden påbegyndelsen af det næste skoleår. Vurderes eleven ikke sprogparat ved sprogprøven efter fire forsøg, skal eleven undervises på det pågældende klassetrin i to år og fortsætte med at modtage undervisning i dansk som andetsprog - supplerende. En elev, der er gået 2 år i børnehaveklasse, kan ikke gå om igen i 1.-9. klasse grundet manglende danskkundskaber. Manglende danskkundskaber kan således kun lægges til grund for at gå om på ét klassetrin.

4.2.2. Konsekvent indgriben i tilsynet med folkeskolen og ungdomsuddannelserne

Den tidligere regering (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti) samt Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti indgik den 9. maj 2018 en delaftale på undervisningsområdet om at bekæmpe parallelsamfund, der blandt andet indførte en række nye sanktionsmuligheder i tilsynet med folkeskoler og ungdomsuddannelser. Delaftalens afsnit om konsekvent indgriben i tilsynet med folkeskolen og ungdomsuddannelserne blev vedtaget ved lov nr. 277 af 26. marts 2019 om lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse (Konsekvent indgriben over for dårligt præsterende folkeskoler og ungdomsuddannelsesinstitutioner).

Nye databaserede indikatorer for parallelsamfund

Delaftalen indebærer, at kvalitetstilsynet med folkeskoler og ungdomsuddannelser skal suppleres med indikatorer for parallelsamfund. Indikatorerne har til formål at afdække, hvilke skoler der har udfordringer med mulige parallelsamfundsproblematikker, og som kan have behov for støtte og vejledning til en styrket lokal indsats i kommunen og/eller på skolen.

Nye sanktionsmuligheder i tilsynet

Lov nr. 277 af 26. marts 2019 indebærer, at der indføres nye statslige sanktionsmuligheder over for folkeskoler og ungdomsuddannelser, der vedvarende leverer dårlige faglige resultater.

For folkeskoler indføres blandt andet, at styrelsen kan godkende den kommunale handlingsplan, der skal adressere de identificerede udfordringer. Herunder kan styrelsen stille krav til indholdet af handlingsplanen og pålægge særlige indsatser i handlingsplanen. Endelig indføres det som noget nyt for folkeskoler, at styrelsen kan beslutte at nedlægge skolen. Det kan ske, hvis en kommunalbestyrelse nægter at udarbejde en handlingsplan, eller hvis en skole inden for tre år efter en af styrelsen godkendt handlingsplan ikke kan løfte kvaliteten og indfri de fastsatte mål.

For gymnasiale uddannelser og erhvervsuddannelserne kan styrelsen beslutte nedlæggelse, spaltning eller fusionering af en institution eller afdeling. Det kan ske, hvis der forudgående er indgået indsatsaftale, og institutionen ikke inden for en treårig periode har kunnet indfri de fastsatte mål. Desuden indføres der mulighed for fratagelse af en institution eller afdelings ret til at

optage elever ved optagelsesprøve, standardiseret vurdering eller vejledningssamtale.

4.2.3. Styrket forældreansvar

Lov nr. 278 af 26. marts 2019 indebærer, at der indføres nye regler i serviceloven, hvorefter skoleledere på folkeskoler skal underrette kommunalbestyrelsen, når en elev har ulovligt skolefravær på 15 pct. eller derover inden for et kvartal. Når kommunalbestyrelsen modtager en underretning om, at en elev har ulovligt skolefravær på 15 pct. eller derover inden for et kvartal, skal den høre forældrene om årsager til fravær og efterfølgende træffe afgørelse om standsning af børne- og ungeydelsen. Afgørelsen er gældende for et kvartal.

Bekendtgørelse om elevers fravær fra undervisningen i folkeskolen

Med bekendtgørelse nr. 1063 af 24. oktober 2019 om elevers fravær fra undervisningen i folkeskolen er der foretaget tre overordnede ændringer i forhold til den tidligere bekendtgørelse:

- Der er indsat en henvisning til skolelederens pligt til at underrette kommunalbestyrelsen om mere end 15 pct. ulovligt fravær på et kvartal samt en regel om, at forældrene skal adviseres om konsekvenserne af 15 pct. ulovligt fravær, når en elevs ulovlige fravær når 10 pct.
- Reglerne om fraværsregistrering er præciseret med henblik på at sikre en mere ensrettet fraværsregistrering på skolerne.
- Fraværskategorierne ulovligt fravær, ekstraordinær frihed og sygdom er præciseret.

Bekendtgørelsen er trådt i kraft den 1. januar 2020.

4.2.4. Obligatorisk læringstilbud

Den daværende regering (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti) indgik den 28. maj 2018 aftale med Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti om obligatorisk læringstilbud til 1-årige børn i udsatte boligområder. Formålet hermed var at sikre, at flere børn fra udsatte boligområder kommer i dagtilbud, der kan understøtte deres dansksproglige kompetencer og generelle læringsparathed. Aftalen er primært udmøntet via lov nr. 1529 af 18. december 2018 om obligatorisk læringstilbud til 1-årige børn i udsatte boligområder. Loven trådte i kraft den 1. juli 2019.

Det følger af loven, at alle 1-årige børn fra udsatte boligområder skal optages i et obligatorisk læringstilbud på 25 timer om ugen, hvis de ikke går i dagtilbud. Forældre, der ikke ønsker at deres barn skal optages i et obligatorisk læringstilbud har mulighed for at forestå indsatsen selv. Det er et krav, at forældrenes indsats står mål med det obligatoriske læringstilbud. Det betyder, at forældrene bl.a. skal kunne sikre, at barnets danske sprog udvikles, og at barnets brede læringsforståelse understøttes gennem aktiviteter i hverdagen.

Kommunalbestyrelsen har pligt til at sikre, at der som led i det obligatoriske læringstilbud iværksættes forløb for børnene med henblik på at styrke børnenes dansksproglige kompetencer og generelle læringsparathed samt introducere børnene til danske traditioner og demokratiske normer og værdier. Herudover skal kommunalbestyrelsen sikre, at begge barnets forældre indgår i forløb, hvor de bl.a. skal vejledes om, hvordan de kan støtte op om deres barns deltagelse i det obligatoriske læringstilbud, og hvordan de kan understøtte bl.a. deres barns dansksproglige kompetencer og generelle læringsparathed.

Kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om standsning af børneydelsen, hvis forældrene ikke overholder deres pligt til at lade deres barn deltage i det obligatoriske læringstilbud, eller at forældrene ikke deltager i forløbene.

Det obligatoriske læringstilbud skal stilles gratis til rådighed for forældrene. Forældrene skal selv sørge for eller særskilt betale for bleer og frokost. Reglerne herfor er fastsat via bekendtgørelse nr. 637 af 25. juni 2019 om ændring af bekendtgørelse om dagtilbud.

4.2.5. Bedre fordeling i daginstitutioner

Den daværende regering (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti) indgik den 28. maj 2018 aftale med Socialdemokratiet, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti om bedre fordeling i daginstitutioner. Formålet hermed var at sikre, at flere børn fra udsatte boligområder optages i daginstitutioner, hvor de møder andre børn og rollemodeller end dem, de til daglig omgås i familien eller nabolaget i det udsatte boligområde.

Aftalen blev primært udmøntet via lov nr. 1528 af 18. december 2018 om bedre fordeling i daginstitutioner. Loven trådte i kraft d. 1. januar 2019, hvor kravene til bedre fordeling dog først havde virkning fra d. 1. januar 2020.

Det følger af loven, at der i løbet af et kalenderår højst må nyoptages 30 pct. børn fra udsatte boligområder i alle daginstitutioner. Det følger videre, at hvis kommunen som led i opfyldelsen af pasningsgarantien ønsker at anvise børn, som har bopæl uden for udsatte boligområder, plads i en daginstitution eller enhed heri, der er beliggende i et udsat boligområde, skal barnet ligeledes tilbydes en plads i et andet dagtilbud, som ikke er beliggende i et udsat boligområde.

Samtidig er der via bekendtgørelse nr. 1633 af 18. december 2018 om dagtilbud indført regler om dispensationsadgang, hvorefter kommuner og daginstitutioner kan ansøge Børne- og Undervisningsministeriet om, at daginstitutioner gives midlertidig dispensation fra reglerne om bedre fordeling. Dispensation kan gives, hvis tre kriterier vurderes opfyldt:

1. Der skal være særlige forhold til stede, som gør det vanskeligt eller uhensigtsmæssigt for enkelte daginstitutioner at leve op til reglerne.

2. Det skal sandsynliggøres, at der arbejdes målrettet mod, at der efter dispensationsperiodens udløb højst nyoptages 30 pct. børn fra udsatte boligområder i den eller de pågældende daginstitutioner.
3. Der skal iværksættes alternative tiltag med henblik på at fremme børnenes dansksproglige kompetencer og øvrige generelle læring samt modvirke, at børnene vokser op i parallelsamfund.

Kommuner og daginstitutioner har kunnet søge om dispensation siden den 1. januar 2019.

Børne- og Undervisningsministeren har den 31. marts 2020 fremsat lovforslag L 163 om ophævelse af dispensationsadgangen. Ophævelsen vil ikke have konsekvenser for daginstitutioner, som har fået dispensation. Det foreslås samtidig, at der indføres en nødbestemmelse, hvorefter daginstitutioner i ganske særlige tilfælde og for maksimalt et år ad gangen kan undtages fra kravet om bedre fordeling.

4.3. Status på implementering

4.3.1. Sprogprøver

Forsøgs- og udviklingsprogram med sprogprøver til børnehaveklassen i 2018/19

Der er i skoleåret 2018/2019 gennemført et forsøgs- og udviklingsprogram med sprogprøver i børnehaveklassen med frivillig deltagelse af 22 grundskoler. I forsøgs- og udviklingsprogrammet har et leverandørteam bestående af Deloitte, Syddansk Universitet, Professionshøjskolen Absalon, UCL og UC Syd i tæt samarbejde med de deltagende skoler udviklet og afprøvet rammen for sprogprøver i børnehaveklassen, herunder et sprogprøveredskab samt materiale til målrettet og kollektiv sprogstimulering, systematisk forældreinddragelse og en frivillig sommerskole.

Udvikling af sprogprøver til 1.-9. klasse

Der er udviklet sprogprøver til elever i 1.-9. klasse, som modtager undervisning i dansk om andetsprog - supplerende på hhv. 1.-2. klassetrin, 3.-5. klassetrin, 6.-7. klassetrin og 8.-9. klassetrin. Sprogprøveredskabet er udviklet af et leverandørteam bestående af Deloitte, Syddansk Universitet, Professionshøjskolens Absalon, Oslo Universitet, UCL og UC Syd med udgangspunkt i kompetencemål inden for læsning, skrivning, lytning og tale i Fælles Mål for dansk som andetsprog og suppleret med frivilligt inspirationsmateriale til skolernes arbejde med sprogstimulering og forældreinddragelse.

Idriftsættelse og drift af sprogprøver til børnehaveklassen og 1.-9. klasse

Sprogprøvematerialerne blev offentliggjort den 8. august 2019 på www.sprogprøver.dk samt www.materialeplatform.emu.dk.

Børne- og Undervisningsministeriet har udarbejdet en vejledende liste over skoler, der skal gennemføre obligatoriske sprogprøver i skoleåret 2019/2020. Listen opdateres årligt. Listen bygger på Transport- og Boligmi-

nisteriets data over udsatte boligområder sammenholdt med data fra Danmarks Statistiks elevregister fra 2018. I henhold til den vejledende liste er der 40 folkeskoler og frie grundskoler, som gennemfører sprogprøver i 2019/2020. Det er dog kommunalbestyrelsens og de frie grundskolers bestyrelses ansvar at påse, hvorvidt henholdsvis kommunens folkeskoler og den pågældende frie grundskole er omfattet af kravet om at afholde obligatoriske sprogprøver.

Børne- og Undervisningsministeriet understøtter løbende de omfattende grundskoler og kommuner med rådgivning og vejledning om gennemførelsen af sprogprøver i børnehaveklassen og 1.-9. klasse.

Udbetaling af midler til gennemførelse af sprogprøverne

Der er afsat midler i form af en tilskudspulje til kommunernes og de frie grundskolers omkostninger forbundet med opfølgning på sprogprøverne. Puljen kunne i 2019 ansøges af alle kommuner og frie og private grundskoler, som er underlagt kravet om sprogprøver. Til brug for puljen er udarbejdet en vejledning samt bekendtgørelse (BEK nr. 1103 af 6. november 2019). Alle ansøgninger for skoleåret 2019/20 er behandlet og anvist. Fremadrettet vil midlerne for folkeskolerne blive fordelt via bloktilskud. Tilskudspuljen for 2020/21 opslås derfor alene for fri- og privatskoler. Puljen forventes opslået inden udgangen af maj 2020 med ansøgningsfrist 1. september 2020.

4.3.2. Konsekvent indgriben

De supplerende indikatorer til udbygning af kvalitetstilsynet med folkeskoler og ungdomsuddannelser, jf. afsnit 4.2.2, er under udarbejdelse og vil fremover indgå i styrelsens kvalitetstilsyn fra 2020.

De nye sanktionsmuligheder til anvendelse i tilsynet med folkeskoler og ungdomsuddannelser, der blev indført ved lov nr. 277 af 26. marts 2019, jf. afsnit 3.2.2 ovenfor, er trådt i kraft fra 1. august 2019.

4.3.3. Styrket forældreansvar

Vejledningsmateriale om fraværsreglerne

Samtidig med udstedelsen af den nye bekendtgørelse om elevers fravær fra undervisningen i folkeskolen, jf. afsnit 4.2.3, blev der udsendt en vejledning til bekendtgørelsen samt en vejledning til forældre til børn i folkeskolen. Bekendtgørelsen blev udstedt og vejledningerne offentliggjort den 24. oktober 2019. Styrelsen for Undervisning og Kvalitet har herudover afholdt to temadage om de nye regler om elevers fravær fra undervisningen i folkeskolen samt deltaget i en tværfaglig temadag arrangeret af Socialstyrelsen,

Styrket informationsindsats

Der er gennemført en supplerende informationsindsats om de nye regler om fravær fra undervisningen i folkeskolen, særlig rettet mod forældre som er vanskelig at nå med generel information fra skolens ledelse. Materialet er offentliggjort og tilgængeligt på www.uvm.dk.

4.3.4. Obligatorisk læringstilbud

Som led i implementeringen af loven om obligatorisk læringstilbud til 1-årige børn i udsatte boligområder, er der udarbejdet en række understøttende materialer, der skal hjælpe kommuner og dagtilbud i planlægningen og realiseringen af obligatoriske læringstilbud. Det omfatter følgende materialer, der alle blev offentliggjort i 2019:

Håndbog om obligatorisk læringstilbud (2019)

Håndbogen til kommuner og pædagogisk personale i dagtilbud giver et indblik i de lovgivningsmæssige rammer for det obligatoriske læringstilbud, ligesom den via forsknings- og praksiseksempler giver inspiration til at planlægge og organisere målrettede forløb for forældre og børn i det obligatoriske læringstilbud.

Film "Hverdagen for de små i dagtilbud" (2019)

Filmen giver indblik i, hvordan hverdagen ser ud for børn i danske dagtilbud, og hvordan dagtilbud understøtter børnenes danske sprog, et tæt forældresamarbejde og børnenes deltagelse i børnefællesskaber. Filmen er til brug for kommunens dialog med forældre, som bor i udsatte boligområder, og som har børn i målgruppen for obligatorisk læringstilbud. Filmen er på dansk og kan vises med undertekster på dansk, engelsk, urdu, arabisk og somali.

Temadage om obligatorisk læringstilbud (2019)

I september og november 2019 blev der afholdt to temadage for pædagogisk personale om det obligatoriske læringstilbud i hhv. Aarhus, Odense og København. På temadagene var fokus særligt viden om tilrettelæggelse og gennemførelse af det obligatoriske læringstilbud samt viden om bl.a. forældre og sprogudvikling.

FAQ om obligatorisk læringstilbud (2019)

Børne- og Undervisningsministeriet udgav i samarbejde med KL i oktober 2019 en FAQ om obligatorisk læringstilbud, der indeholder vejledning af den kommunale forvaltning i forhold til de mere praktiske elementer af loven om obligatorisk læringstilbud. Udvælgelsen af spørgsmål er bl.a. foretaget med baggrund af inputs fra kommuner med udsatte boligområder.

Understøttelse af de obligatoriske læringstilbud ved hjælp af et korps af praksiskonsulenter (2019)

Et korps af praksiskonsulenter tilbyder fra september 2019 og frem rådgivning til kommuner og daginstitutioner, som er omfattet af lov om obligatorisk læringstilbud, bl.a. ift. etablering og organisering af obligatoriske læringstilbud samt rådgive om hvordan de målrettede forløb for hhv. børn og forældre kan tilrettelægges og gennemføres i praksis.

4.3.5. Bedre fordeling i daginstitutioner

Implementeringen af reglerne om bedre fordeling i daginstitutioner er blevet understøttet på forskellig vis:

Udskudt ikrafttræden

Loven om bedre fordeling i daginstitutioner trådte i kraft den 1. januar 2019, men kommuner og daginstitutioner har først været forpligtede til at leve op til lovens krav fra den 1. januar 2020. Dermed har kommuner og daginstitutioner haft 1 år til at indrette sig i forhold til de nye regler og eventuelt søge dispensation, hvis der har været behov herfor.

Oplæg, vejledning mv. til kommuner via bl.a. møder "Implementeringsforum for parallelsamfund"

Børne- og Undervisningsministeriet har løbende vejledt kommuner og daginstitutioner i forhold til de nye regler. Dette er bl.a. sket via løbende deltagelse i det nedsatte *Implementeringsforum for parallelsamfund*, hvor ministeriet bl.a. har holdt oplæg og givet løbende orienteringer om status på arbejdet med dispensationer mv. til de deltagende kommuner.

Møder mellem børne- og undervisningsministeren og borgmestre

Som led i Børne- og Undervisningsministeriets behandlinger af ansøgninger om dispensation fra reglerne om bedre fordeling i daginstitutioner har børne- og undervisningsministeren holdt møder med borgmestre eller andre kommunale repræsentanter fra de kommuner, som har søgt om dispensation. Her har kommunerne haft mulighed for at uddybe de lokale udfordringer, som har været afgørende for de indsendte dispensationsansøgninger.

5. Lovændringer på Justitsministeriets område

5.1. Baggrund

Følgende initiativer i VLAK-regeringens udspil ”Et Danmark uden parallelsamfund” er inden for Justitsministeriets område:

1. Hårdere kurs over for vold i hjemmet
2. Styrket politiindsats i særligt udsatte boligområder
3. Højere straffe i bestemte områder (skærpet straf-zone)
4. Skærpet straf for ledende medarbejderes pligtforsømmelse i offentlig tjeneste eller hverv
5. Kriminalisering af genopdragelsesrejser, der bringer barnets sundhed eller udvikling i alvorlig fare

5.2. Lovændringer og initiativer

5.2.1. Hårdere kurs over for vold i hjemmet

Lov nr. 718 af 8. juni 2018 om udskydelse af forældelsesfristen i visse sager om vold mod børn i hjemmet og skærpelse af straffen for gentagen simpel vold i nære relationer trådte i kraft den 1. juli 2018.

Loven gennemførte initiativet i udspillet om hårdere kurs over for vold i hjemmet.

Med lovændringen blev straffen for gentagen simpel vold fordoblet, når volden er begået af personer i eller nært knyttet til den forurettedes husstand, jf. straffelovens § 244, stk. 2. Derudover blev forældelsesfristen udskudt i sager om gentagen eller grov vold mod børn, når volden er begået af personer i eller nært knyttet til den forurettedes husstand, jf. straffelovens § 94, stk. 4, 3. pkt.

5.2.2. Styrket politiindsats i særligt udsatte boligområder

Det blev med initiativet om styrket politiindsats i særligt udsatte boligområder (SUB-områder) besluttet at iværksætte en samlet indsats, der konkret blev udmøntet i fire indsatser:

- En øget synlig tilstedeværelse ved indsættelse af mobile politistationer eller ved øget synlig politimæssig tilstedeværelse i relation til en eksisterende politistation.

- Et øget kontroltryk gennem bl.a. flere færdselskontroller, så politiet er tydeligt til stede og aktivt bekæmper synlige lovovertrædelser i området.
- Udførelsen af 25 større målrettede indsatser i 2018-2019 i forskellige SUB-områder, der adresserer de lokale udfordringer med kriminalitet og/eller omfattende utryghedsskabende adfærd.
- En strategisk måludpegning af de personer, der er centrale for kriminaliteten og utrygheden i områderne.

De første tre indsatser er blevet udført siden 2. kvartal 2018. Den strategiske måludpegning er blevet udført siden april 2019.

Som led i det samlede udspil blev der i maj 2019 endvidere offentliggjort en særskilt strategi for politiets indsats i SUB-områderne for at styrke effekten af politiets arbejde og styrke trygheden i områderne. Strategien samler eksisterende indsatser (nævnt ovenfor) og supplerer med nye tværgående vidensspor. Operativt sætter strategien fokus på følgende tre indsatsområder:

- En målrettet og konsekvent indsats mod kriminalitet
- Styrkelse af lokalpolitiarbejdet
- Mere synligt, tilstedeværende og nærværende politi

5.2.3. Højere straffe i bestemte områder og skærpet straf for ledende medarbejderes pligtforsømmelse i offentlig tjeneste eller hverv

Lov nr. 1543 af 18. december 2018 om ændring af straffeloven og lov om politiets virksomhed (Skærpet straf-zone og skærpet straf for ledende medarbejderes pligtforsømmelse i offentlig tjeneste eller hverv) trådte i kraft den 1. januar 2019.

Lovændringen gennemførte initiativerne i udspillet om højere straffe i bestemte områder (skærpet straf-zone) og skærpet straf for brud på den særligt udvidede underretningspligt.

Med lovændringen har politiet fået mulighed for at udpege et geografisk afgrænset område (skærpet straf-zone) efter politilovens § 6 a, hvor straffen for overtrædelse af visse udvalgte, utryghedsskabende kriminalitetstyper i en periode skærpes markant efter straffelovens § 81 c.

Lovændringen medførte endvidere, at der blev indsat et nyt stk. 2 i straffelovens §§ 156 og 157, hvorefter strafferammen efter de nævnte bestemmelser hæves til fængsel indtil 1 år for nægtelser eller forsætlige undladelser af tjenstlige pligter eller grovere eller oftere gentagne forsømmelser eller skødesløshed, hvis overtrædelsen begås af ansatte i offentligt hverv eller tjeneste i en ledende stilling. Det blev med lovændringen forudsat, at strafniveauet for personer i en ledende stilling efter §§ 156 og 157 gennemgående

blev forhøjet med omkring en tredjedel i forhold til den straf, der inden lovændringen ville blive fastsat af domstolene.

5.2.4. Kriminalisering af genopdragelsesrejser, der bringer barnets sundhed eller udvikling i alvorlig fare

Lov nr. 1542 af 18. december 2018 om ændring af straffeloven og lov om pas til danske statsborgere m.v. (Kriminalisering af udlandsophold, der bringer et barns sundhed eller udvikling i alvorlig fare) trådte i kraft den 1. januar 2019.

Loven gennemførte initiativet i udspillet om kriminalisering af genopdragelsesrejser.

Efter lovændringen kan forældre straffes efter straffelovens § 215 a med fængsel i indtil 4 år, hvis de sender deres barn til udlandet til forhold, der bringer barnets sundhed eller udvikling i alvorlig fare, eller lader deres barn tage del i et sådant udlandsophold.

Lovændringen har endvidere medført, at det efter § 2, stk. 1, nr. 5, i lov om pas til danske statsborgere m.v. er muligt at nægte at udstede eller at indtage et barns pas, når der er grund til at antage, at barnet vil blive sendt på et sådant ophold, der bringer barnets sundhed eller udvikling i alvorlig fare.

5.3. Implementering

5.3.1. Hårdere kurs over for vold i hjemmet

Der findes ikke i politiets sagsbehandlingssystem (POLSAS) en selvstændig gerningskode vedrørende straffelovens § 244, stk. 2. Det er således ikke muligt ved elektronisk udtræk fra POLSAS at tilvejebringe nærmere oplysninger om antallet af tiltaler eller retsmødebegæringer for overtrædelse af straffelovens § 244, stk. 2.

Rigsadvokaten har derfor anmodet politikredsene og de regionale statsadvokater om en udtalelse. Det bemærkes, at embedernes oplysninger beror på lokale manuelle søgninger i politiets systemer samt på embedernes umiddelbare kendskab til sådanne sager, hvorfor oplysningerne er behæftet med usikkerhed.

Det fremgår af politikredsenes oplysninger, at der siden lovens ikrafttrædelse er rejst tiltale eller sendt en retsmødebegæring til retten for overtrædelse af straffelovens § 244, stk. 2, i 90 sager. To af sagerne er dog efterfølgende blevet trukket tilbage fra retten og påtaleopgivet.

Statsadvokaten i København har oplyst, at statsadvokaten har kendskab til tre sager, som er endeligt afgjort af Østre Landsret, og hvor der er sket delvis domfældelse for overtrædelse af straffelovens § 244, stk. 2. Derudover har statsadvokaten kendskab til seks verserende ankesager, som afventer hovedforhandling, og hvor landsretten skal tage stilling til straffelovens § 244, stk. 2.

Statsadvokaten i Viborg har oplyst, at statsadvokaten har kendskab til fire ankesager, som vedrører straffelovens § 244, stk. 2. Den ene sag er fortsat verserende, mens de tre øvrige sager er endeligt afgjort af landsretten. Det bemærkes, at anklagemyndigheden i én af sagerne for landsretten berigtigede tiltalen, således at forholdene i stedet blev henført under straffelovens § 244, stk. 1.

Fra retspraksis kan nævnes følgende domme:

Østre Landsrets dom af 4. juni 2019 hvor T blev dømt for overtrædelse af straffelovens § 244, stk. 1, og til dels stk. 2, ved at have udøvet vold mod sin samlever og sine børn i en periode, der dels rakte før lovændringen af 1. juli 2018 og dels efter lovændringen. T blev af landsretten idømt fængsel i 4 måneder, som blev gjort betinget med vilkår om samfundstjeneste.

Retten i Koldings dom af 18. november 2019 hvor T1 og T2 blev dømt for overtrædelse af straffelovens § 244, stk. 1, og til dels § 244, stk. 2, ved at have begået vold mod deres tre børn i en periode fra medio 2016 til juli 2019. Straffen blev for T1 fastsat til fængsel i 30 dage, som blev gjort betinget med vilkår om samfundstjeneste. T2 blev idømt fængsel i 50 dage, som ligeledes blev gjort betinget med vilkår om samfundstjeneste. Dommen er anket af T1 og T2 til frifindelse, og for T1 subsidiært til formildelse. Anklagemyndigheden har anket dommen til domfældelse for overtrædelse af straffelovens § 244, stk. 1 og 2, samt til skærpende.

Retten i Sønderborgs dom af 22. oktober 2019 hvor T blev fundet skyldig i overtrædelse af straffelovens § 244, stk. 2, og § 245 ved at have begået vold mod sin samlever i en periode fra september 2016 til august 2019. T var tidligere dømt for at have begået vold mod samleveren, hvorfor forholdene tilige blev henført under straffelovens § 247, stk. 1. T blev idømt fængsel i 6 måneder.

Københavns Byrets dom af 4. juli 2019 hvor T1 og T2 blev fundet skyldig i overtrædelse af straffelovens § 244, stk. 2, ved over en længere årrække at have udøvet vold mod deres to børn. Straffen blev for begge fastsat til 60 dages betinget fængsel.

Retten i Glostrups dom af 7. marts 2019 hvor T blev idømt 6 måneders betinget fængsel med vilkår om 120 timers samfundstjeneste for overtrædelse af straffelovens § 244, stk. 1, til dels jf. stk. 2, og § 266.

5.3.2. Styrket politiindsats i særligt udsatte boligområder

Politiet har siden 2011 årligt udpeget særligt udsatte boligområder (SUB-områder) ud fra en politifaglig vurdering af, hvilke boligområder der er mest belastede af kriminalitet, uorden og/eller utryghedsskabende adfærd.

I 2019 har politiet udpeget 22 SUB-områder, mens der i perioden fra 2013-2019 gennemsnitligt har været udpeget 26 SUB-områder årligt.

Som et resultat af den generelle indsats i områderne og politiets SUB-strategi er der i dag mere synligt politi på gaden i de mest belastede boligområder, ligesom der er igangsat et arbejde, der gennem en strategisk indsats skal få flere hårdkogte kriminelle væk fra gaden i SUB-områderne.

Strategisk måludpegning

Politiet har i 2019 måludpeget i alt 28 personer i 13 af de i alt 22 SUB-områder. Det er personer, der er centrale for kriminaliteten og utrygheden i de respektive områder. Måludpegning udgør ikke alene efterforskning mod disse personer, men der kan også være tale om forebyggende indsatser, herunder f.eks. bekymringssamtaler eller mentorordninger.

Tabel 5.1 | Strategisk måludpegning

Politikreds	Antal SUB områder der er måludpeget	Antal personer måludpeget
Østjyllands Politi	2	3
Sydøstjyllands Politi	4	5
Syd- og Sønderjyllands Politi	2	3
Fyns Politi	1	3
Nordsjællands Politi	1	1
Københavns Politi	3	13
I alt	13	28

Kilde: Rigspolitiet

Det er politiets umiddelbare vurdering, at der ses tegn på, at kriminalitetens alvorlighed i SUB-områderne i 2. og 3. kvartal 2019 er nedadgående.

Synligt, tilstedeværende og nærværende politi

Som led i indsatsen om øget synlighed er der blevet gennemført en øget politimæssig tilstedeværelse ved indsættelse af mobile politistationer. Der har i perioden fra 2. kvartal 2018 til og med 4. kvartal 2019 været indsat mobile politistationer eller sket styrkelse af indsatsen ved eksisterende lokale politistationer svarende til minimum 3 SUB-områder hver uge.

Med henblik på at reducere den utryghedsskabende kriminalitet i områderne har politiet endvidere øget kontroltrykket f.eks. ved flere færdselskontroller, indsatser mod køb og salg af narkotika samt anden utryghedsskabende kriminalitet. Der er i perioden fra 2. kvartal 2018 til og med 4. kvartal 2019 blevet udført i alt 624 kontroller.

25 målrettede indsatser

Som led i den konsekvente indsats mod kriminalitet i SUB-områderne skal der gennemføres 25 større målrettede indsatser i SUB-områderne i 2018-2019. Der er i perioden fra 2. kvartal 2018 til og med 4. kvartal 2019 blevet udført i alt 182 større målrettede indsatser.

Tabel 5.2 | Øget synlighed og kontroltryk samt større målrettede indsatser

	2. kvartal 2018	3. kvartal 2018	4. kvartal 2018	1. kvartal 2019	2. kvartal 2019	3. kvartal 2019	4. kvartal 2019	I alt
Øget Synlighed*	Min. 3 områder hver uge	Min. 3 områder hver uge	Min. 3 områder hver uge	Min. 3 områder hver uge	Min. 3 områder hver uge	Min. 3 områder hver uge	Min. 3 områder hver uge	
Øget kontroltryk	97	135	127	167	33	28	55	624
Større målret- tede indsatser	10	9	25	33	61	15	29	182

Anm.: *Målet om en øget synlighed i minimum 3 områder hver uge er kontinuerligt opfyldt

Kilde: Rigspolitiet

Andre indsatser i relation til SUB-strategien

Foruden ovenstående har SUB-strategien også bidraget til udvikling og styrkelse af lokalpolitissamarbejdet, hvilket har medført, at lokalpolitiet systematisk involverer lokalsamfundet og andre myndigheder i at løse områdernes problemer med kriminalitet og utryghed. Derudover lancerede den daværende VLAK-regering i august 2017 en række initiativer til bekæmpelse af bandekriminalitet. Med initiativerne ”Trygheden tilbage i gaderne – 12 initiativer” blev der ansat 25 civile medarbejdere til forebyggende arbejde i SUB-områder, målrettet unge i risiko for rekruttering til bander. De civile forebyggere indgår i det lokale forebyggelsesarbejde, deltager i det opsøgende og relationsopbyggende arbejde med unge i SUB-områderne samt understøtter samarbejdet med lokale samarbejdspartnere som skoler, kommuner, klubber, beboere mv.

5.3.3. Højere straf i bestemte områder (skærpet straf-zoner)

Rigsadvokaten har i Rigsadvokatmeddelelsen fastsat retningslinjer for anklagemyndighedens behandling af sager, hvor straffen efter straffelovens § 81 c om lovovertrædelser begået inden for en skærpet straf-zone kan forhøjes indtil det dobbelte. I retningslinjerne beskrives, hvilke forhold og overvejelser anklagemyndigheden skal være opmærksom på ved behandlingen af sådanne sager, herunder hvilke forhold der har betydning for straffastsættelsen.

Politiets Sagsstyringssystem (POLSAS) indeholder ikke en gerningskode, som omhandler straffelovens § 81 c, og derfor er det ikke ved elektronisk datatræk muligt at indhente oplysninger om antallet af straffesager, hvor bestemmelsen er anvendt.

Det er i stedet muligt at opgøre antal af sigtelser for overtrædelse af andre strafbare forhold, der har været rejst i de afgrænsede områder, hvor der i perioder har været udpeget skærpet straf-zoner.

Der har i 2019 således været etableret skærpet straf-zoner i henholdsvis Odense (Vollsmose) samt i København (Nørrebro/Nordvest, Tingbjerg, Urban Planen og Christianshavn). Under etableringen af skærpet straf-zoner blev der rejst samlet set 137 sigtelser for strafbare forhold. Det bemærkes, at

sigtelserne er rejst i medfør af straffeloven, lov om euforiserende stoffer og våbenloven. Sigtelserne vurderes i nogle tilfælde at kunne medføre en højere straf i henhold til straffelovens § 81 c.

Som eksempel på en sag, hvor reglerne om skærpet straf-zone er anvendt, kan nævnes en dom afsagt den 18. december 2019 af Retten i Odense, hvor to personer er blev dømt for at have begået kriminalitet i en skærpet straf-zone. Den ene person blev idømt en tillægsstraf på 4 måneders ubetinget fængsel for trusler efter straffelovens § 266, og den anden person blev idømt en bødestraf på 4.000 kr. for besiddelse af to pebersprays efter våbenbekendtgørelsen. I begge tilfælde har retten fastsat straffene under henvisning til straffelovens § 81 c, stk. 1.

5.3.4. Skærpet straf for brud på den særligt udvidede underrettingspligt

Politiets Sagsstyringssystem (POLSAS) indeholder ikke en gerningskode, som alene omhandler straffelovens § 156, stk. 2, eller § 157, stk. 2, og derfor er det ikke ved elektronisk datatræk muligt at indhente oplysninger om antallet af straffesager, hvor bestemmelserne er anvendt.

POLSAS indeholder imidlertid en gerningskode (70591), som omhandler både straffelovens § 156, stk. 1, og stk. 2, samt en gerningskode (70595), som omhandler både straffelovens § 157, stk. 1, og stk. 2. Rigsadvokaten har på den baggrund ved elektronisk datatræk indhentet oplysninger om antallet af sager registreret med disse gerningskoder med gerningstids-punkt i 2019.

Af tabel 5.3 fremgår antallet af sager vedrørende overtrædelse af straffelovens § 156 og § 157 med gerningstidspunkt i 2019:

Tabel 5.3 | Antal sager vedrørende overtrædelse af straffelovens § 156 og § 157 i 2019

Paragraf	Gerningskode	Gerningstekst	2019
§ 156	70591	Pligtforsømmelse i offentligt hverv	0
§ 157	70595	Skødesløshed i offentligt hverv	4

Anm.: Opgørelserne er baseret på tal fra POLSAS. Opgørelserne er derfor behæftet med en vis usikkerhed, da POLSAS er et journaliserings- og sagsstyringssystem og ikke et egentligt statistiksystem. Det skal bemærkes, at opgørelsen er baseret på dynamiske data, hvilket betyder, at opgørelsen ikke er endelig. Således vil der kunne ske ændringer afhængigt af tidspunktet for udtrækket af oplysningerne i opgørelsen, idet der f.eks. kan forekomme efterregistreringer. Én sag er i tabellen defineret som ét journalnummer i POLSAS. Opgørelserne er periodiseret efter gerningstidspunktet. I de tilfælde hvor gerningen strækker sig over en periode, er anvendt gerningens slutdato. Data er opdateret den 11. januar 2020.

5.3.5. Kriminalisering af genopdragelsesrejser

Rigsadvokaten har i Rigsadvokatmeddelelsen fastsat retningslinjer for anklagemyndighedens behandling af sager om udlandsophold, som bringer et barns sundhed eller udvikling i alvorlig fare, jf. straffelovens § 215 a. I retningslinjerne beskrives, hvilke forhold og overvejelser anklagemyndigheden skal være opmærksom på ved behandlingen af sådanne sager, herunder hvilke forhold der har betydning for straffastsættelsen.

Af tabel 5.4 fremgår antallet af sigtelser, tiltaler og fældende afgørelser for overtrædelse af straffelovens § 215 a i 2019:

Tabel 5.4 | Antal sigtelser, tiltaler og fældende afgørelser for overtrædelse af straffelovens § 215 a i 2019

Antal fældende afgørelser			
Paragraf	Gerningskode	Gerningstekst	2019
§ 215 a	72153	Bortsendelse af barn til udlandet, fare for sundhed/udvikling	7
Antal tiltaler			
Paragraf	Gerningskode	Gerningstekst	2019
§ 215 a	72153	Bortsendelse af barn til udlandet, fare for sundhed/udvikling	1
Antal fældende afgørelser			
Paragraf	Gerningskode	Gerningstekst	2019
§ 215 a	72153	Bortsendelse af barn til udlandet, fare for sundhed/udvikling	0

Anm.: Det fremgår af tabellen, at der på tidspunktet for datatrækket er rejst syv sigtelser, og at én af disse sigtelser har ført til tiltalerejsning. Tiltalen og de resterende seks sigtelser er på tidspunktet for datatrækket verserende. Der er et efterslæb i opdatering af afgørelser på alle sagsområder i POLSAS, hvorfor data for tidligere år først anses for at være pålidelige 2 måneder efter årets udgang. Det bemærkes, at opgørelserne er baseret på tal fra politiets sagsstyringssystem (POLSAS), som er et journaliserings- og sagssystem og ikke et egentligt statistiksystem. Der tages forbehold for indtastningsfejl. Opgørelsen er baseret på dynamiske data, hvilket betyder at data opdateres løbende, og tallene fremover vil kunne ændre sig en smule. Sigtelser, tiltaler og afgørelser er opgjort efter antal forhold. Det vil sige, hvor mange personer pr. journalnummer, der er blevet sigtet, tiltalt og afgjort. Data er opdateret den 4. januar 2020.

6. Integration i udsatte boligområder

6.1. Sammenfatning

Som følge af større tilflytning end fraflytning har der de senere år været en tilvækst af ikke-vestlige indvandrere og efterkommere i de udsatte boligområder. Samtidig har der været et fald i andelen uden tilknytning til arbejdsmarkedet eller uddannelsessystemet. Modsat er andelen, som alene har en grunduddannelse, steget som følge af større tilflytning end fraflytning, ligesom den gennemsnitlige bruttoindkomst er faldet, da tilflytterne har en lavere gennemsnitlig indkomst end fraflytterne.

Beskæftigelsesfrekvensen er generelt lav blandt beboere i de udsatte boligområder. Blandt beboere med ikke-vestlig oprindelse er 42 pct. i arbejde, mens det gælder for 50 pct. af beboerne med dansk oprindelse. I hele landet er de tilsvarende tal henholdsvis 59 pct. og 81 pct. De vestlige indvandrere, der bor i udsatte boligområder, har en relativt høj beskæftigelsesgrad på 66 pct., hvilket kun er 7 pct. point lavere end beskæftigelsesfrekvensen for denne be-folkningsgruppe i hele landet.

Mange børn i de udsatte boligområder vokser derfor op med forældre, der ikke er i arbejde. Det er tilfældet for 44 pct. af børn med ikke-vestlig oprindelse og 38 pct. af børn med dansk oprindelse. For børn med vestlig oprindelse er andelen 19 pct. og således væsentligt lavere.

I de udsatte boligområder går en forholdsvis høj andel af eleverne på skoler, hvor mange elever har indvandrerbaggrund. Den højeste andel ses blandt ikke-vestlige piger i de hårde ghettoområder. 55 pct. af disse piger går på skoler, hvor mindst 25 pct. af eleverne har ikke-vestlig oprindelse.

De udsatte boligområder er ligeledes kendetegnet ved, at flere er dømt for lovovertrædelser end i hele landet. Det betyder, at lidt mere end hvert tredje hjemmeboende barn med dansk oprindelse i de udsatte boligområder har mindst én forælder, der er dømt for overtrædelse af straffeloven, lov om euforiserende stoffer eller våbenloven. Til sammenligning er det lidt mere end hvert fjerde barn med ikke-vestlig oprindelse og hvert syvende med vestlig oprindelse.

6.2. Til- og fraflytning i udsatte boligområder

I det følgende afsnit ses på udviklingen i til- og fraflytning i de udsatte boligområder inden for de seneste 5-10 år.

Følgende karakteristika ved de voksne til- og fraflyttere i de udsatte boligområder beskrives:

- Andel med ikke-vestlig oprindelse

- Andel uden tilknytning til arbejdsmarkedet eller uddannelse
- Andel, der alene har en grunduddannelse
- Den gennemsnitlige bruttoindkomst for skattepligtige
- Andel, der er dømt for en overtrædelse af straffeloven, våbenloven eller lov om euforiserende stoffer

6.2.1. Metode

Analysen er baseret på data fra Danmarks Statistik over cpr-adresse pr. 1. januar og er således afgrænset til én flytning per person årligt. Personer, der måtte flytte ind og ud af et boligområde flere gange i løbet af et år, vil derfor kun optræde med én flytning.

Der er tre typer af flytninger, hvad enten der er tale om en fra- eller tilflytning. Den *første* type er en såkaldt intern flytning. Her flytter personen fra en bolig i et udsat boligområde til en anden bolig i samme udsatte boligområde. Den *anden* type er en flytning, hvor personen flytter fra ét udsat boligområde til et andet udsat boligområde. Ved den *tredje* type flytning flytter personen fra en bolig, som ikke er en del af et udsat boligområde, til en bolig, som er en del af et udsat boligområde – eller vice versa. I den følgende analyse ses bort fra interne flytninger. Der ses således kun på type 2 og 3 flytninger.

Pr. 1. januar 2019 var der 40 udsatte boligområder og 28 ghettområder, heraf 15 hårde ghettområder. I det følgende ses alene på til- og fraflytningen fra de 40 udsatte boligområder og de 15 hårde ghettområder, idet de øvrige ghettområder må forventes at ligge et sted mellem de udsatte områder og de hårde ghettområder.

Den geografiske afgrænsning, som denne analyse bygger på, er baseret på områderne på de to nævnte lister. Ligeledes er metoden for udvælgelse af, hvilke boligtyper der tæller med i områderne, den samme, som er anvendt i forbindelse med tilblivelsen af listerne.

En persons karakteristika er opgjort på samme måde, som når ghettolisterne udarbejdes. Da nærværende analyse imidlertid ikke handler om, hvorvidt områder eller personer ligger over en bestemt grænseværdi, er de gldende gennemsnit og landsgennemsnittene, som bruges i kriterier vedr. arbejdsmarkedstilknytning og kriminalitet, ikke benyttet her.⁵

Analysen omfatter flytninger, der er foretaget i kalenderårene 2011-2018, da befolkningsdatasæt for 2020 og tilhørende data endnu ikke er tilgængelige.

⁵ En person har således et sæt karakteristika per 1. januar 2018 og ikke nødvendigvis det samme sæt karakteristika per 1. januar 2019. Hvis en person flytter til et udsat boligområde i løbet af 2018, anvendes karakteristika per 1. januar 2019 for personen, mens flytningen registreres som en flytning i 2018. Antages det, at en person fraflytter et udsat boligområde i kalenderåret 2018, vil fraflytterens karakteristika per 1. januar 2018 blive benyttet. Det skyldes blandt andet, at hvis personer i et udsat område flytter til udlandet, så vil der ikke være oplysninger på dem per 1. januar 2019. Ligeledes kan personer være flyttet fra udlandet til et udsat område, og derfor vil der ikke være oplysninger på dem 1. januar 2018. Således sikres det at alle personer har karakteristika. Når data analyseres, vil flytningen (i begge tilfælde) være angivet som foretaget i 2018.

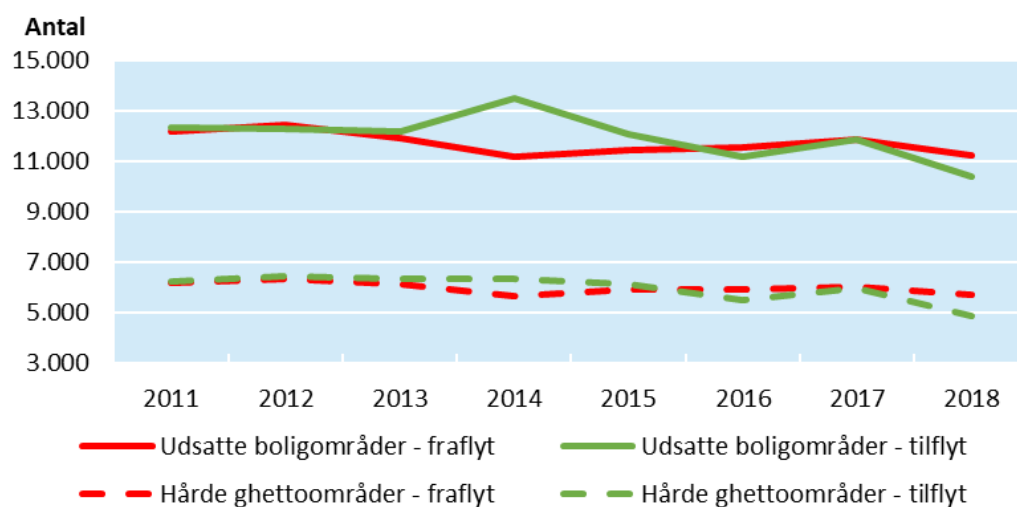
Ligeledes eksisterer der ikke arbejdsmarkedsdatasæt længere tilbage end 2010, hvorfor analysen er foretaget fra 2011.

6.2.2. Til- og fraflyttere ligner hinanden i 2018

Figur 6.1 viser det samlede antal til- og fraflyttere i perioden 2011-2018 i de 40 udsatte boligområder og de 15 hårde ghettoområder. Der har i perioden årligt været omkring 11.000-12.500 fraflyttere og 10.500-13.500 tilflyttere i de udsatte boligområder. Heraf til- og fraflytter årligt omkring 6.000 personer de hårde ghettoområder.

I 2014 var der en tilvækst af beboere i de udsatte områder. I de øvrige år har der været lige mange til- og fraflyttere, dog med en svag tendens de seneste tre år til, at der er flere personer, som fraflytter områderne, end personer, der tilflytter dem. Særligt i 2018 er det sket et fald i antal tilflyttere. Omkring 1.500 færre personer tilflyttede de udsatte boligområder i forhold til 2017. Ligeledes tilflyttede omkring 1.000 færre personer de hårde ghettoområder i forhold til 2017. Samme fald skete ikke i antallet af fraflyttere.

Figur 6.1 | Antal til- og fraflyttere i de udsatte boligområder og hårde ghettoområder, 2011-2018.

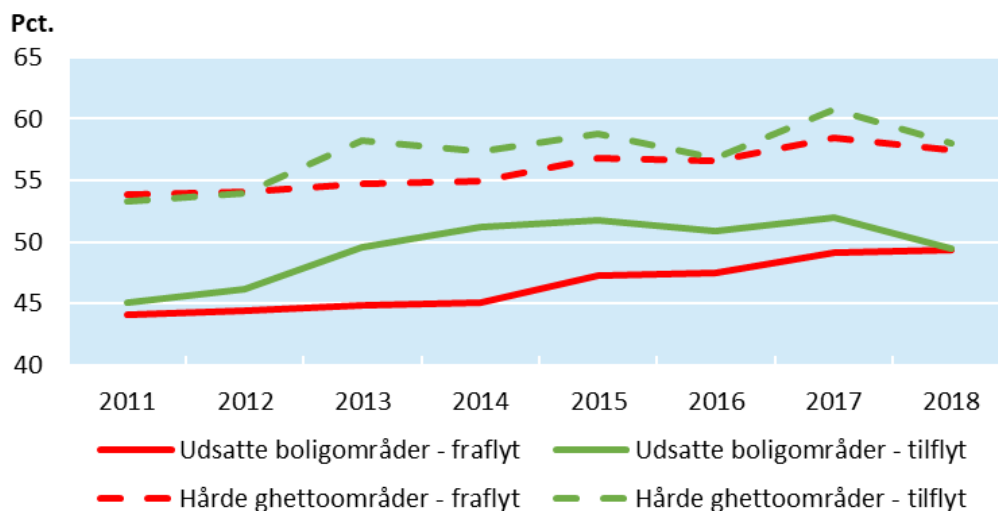
Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Figur 6.2 viser andelen af ikke-vestlige indvandrere og efterkommere, der er flyttet til og fra de udsatte boligområder og hårde ghettoområder.

Det fremgår, at andelen af ikke-vestlige indvandrere og efterkommere der til- og fraflytter de 15 hårde ghettoområder er omkring 10 procentpoint højere end i de 40 udsatte boligområder.

I næsten hele perioden har der været en tilvækst af ikke-vestlige indvandrere og efterkommere til både de udsatte boligområder og de hårde ghettoområder. Omkring 55 pct. af fraflytterne har ikke-vestlig baggrund i de hårde ghettoområder, mens tallet er omkring 45 pct. i de udsatte boligområder. På tilflyttersiden er det omkring 58 pct. i de hårde ghettoområder og omkring 50 pct. i de udsatte boligområder. Dog er der ingen forskel i 2018.

Figur 6.2 | Andel ikke-vestlige indvandrere og efterkommere blandt til- og fraflyttere i de udsatte boligområder og hårde ghettoområder, 2011-2018.

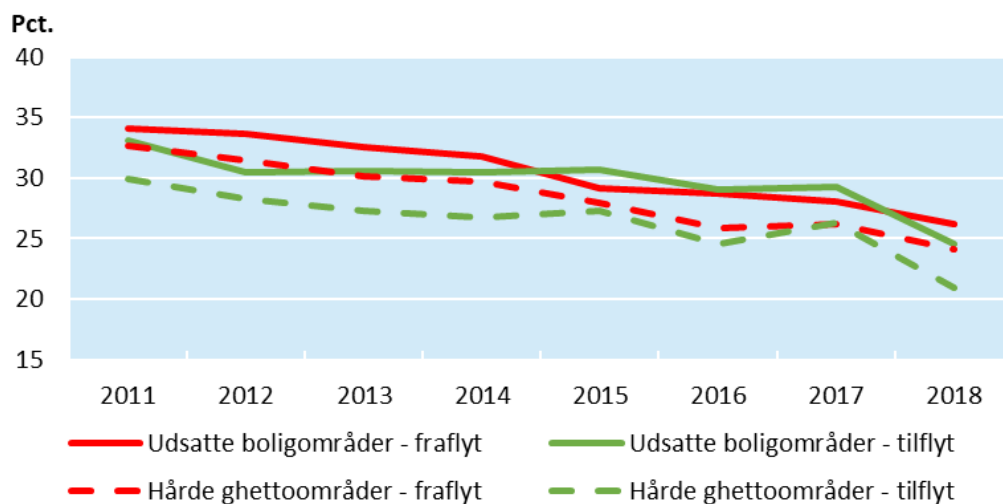
Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Figur 6.3 viser andelen af 18-64-årige til- og fraflyttere uden tilknytning til arbejdsmarkedet eller uddannelse i de udsatte boligområder og de hårde ghettoområder.

Det fremgår, at der har været et fald i andelen af til- og fraflyttere i hele perioden i både de udsatte boligområder og de hårde ghettoområder. I de udsatte boligområder er andelen af fraflyttere uden tilknytning til arbejdsmarkedet eller uddannelse faldet med ca. 8 procentpoint, mens andelen af tilflyttere til udsatte boligområder er faldet med ca. 7 procentpoint. I de hårde ghettoområder er faldet på omkring 9 procentpoint for fra- og tilflyttere.

For både de udsatte boligområder og de hårde ghettoområder gælder, at der er en lavere andel uden tilknytning til arbejdsmarkedet eller uddannelse blandt tilflytterne til områderne end blandt fraflytterne. Der sker således en positiv udvikling i områderne.

Figur 6.3 | Andel af 18-64-årige uden tilknytning til arbejdsmarked eller uddannelse blandt til- og fraflyttere i de udsatte boligområder og hårde ghettoområder, 2011-2018.

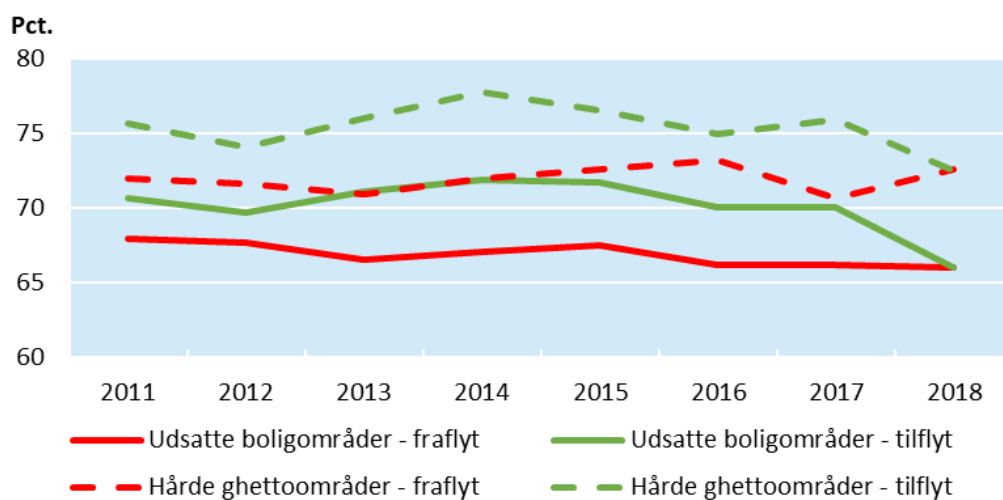
Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Figur 6.4 viser andelen af 30-59-årige til- og fraflyttere, der alene har en grunduddannelse, i de udsatte og hårde ghettoområder.

I både de udsatte boligområder og hårde ghettoområder er andelen af tilflyttere, der alene har en grunduddannelse, højere end andelen blandt fraflyttere. I 2018 er der dog ingen forskel.

De hårde ghettoområder har en højere andel af til- og fraflyttere, der alene har en grunduddannelse, end de udsatte boligområder. I de hårde ghettoområder er det omkring 73 pct. af til- og fraflytterne, som kun har grundskoleuddannelse, og i de udsatte boligområder omkring 66 pct.

Figur 6.4 | Andel 30-59-årige til- og fraflyttere, der alene har en grunduddannelse, i de udsatte boligområder og hårde ghettoområder, 2011-2018.

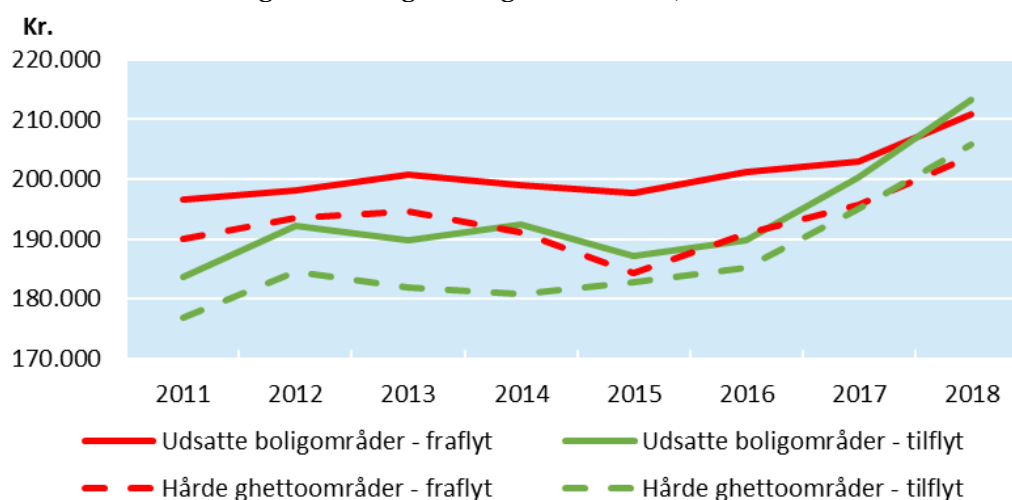
Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Figur 6.5 viser den gennemsnitlige bruttoindkomst blandt 15-64-årige til- og fraflyttere i de udsatte boligområder og hårde ghettoområder.

Det fremgår, at den gennemsnitlige indkomst i det meste af perioden var højere for personer, der fraflytter områderne, end for personer, der tilflytter områderne. I både de udsatte boligområder og hårde ghettoområder har fraflytterne tjent op mod 13.000 kr. mere end tilflytterne i gennemsnit. Denne forskel er dog vendt i 2018. Tilflytterne tjener således 2.000 kr. mere end fraflytterne.

Det fremgår yderligere, at tilflytterne til de hårde ghettoområder tjener omkring 7.500 kr. mindre i gennemsnit end tilflytterne til de udsatte boligområder. Ligeledes tjener dem, der flytter fra de udsatte boligområder, omkring 7.000 kr. mere i gennemsnit end dem, der flytter fra de hårde ghettoområder.

Figur 6.5 | Gennemsnitlig bruttoindkomst blandt 15-64-årige til- og fraflyttere i de udsatte boligområder og hårde ghettoområde, 2011-2018.

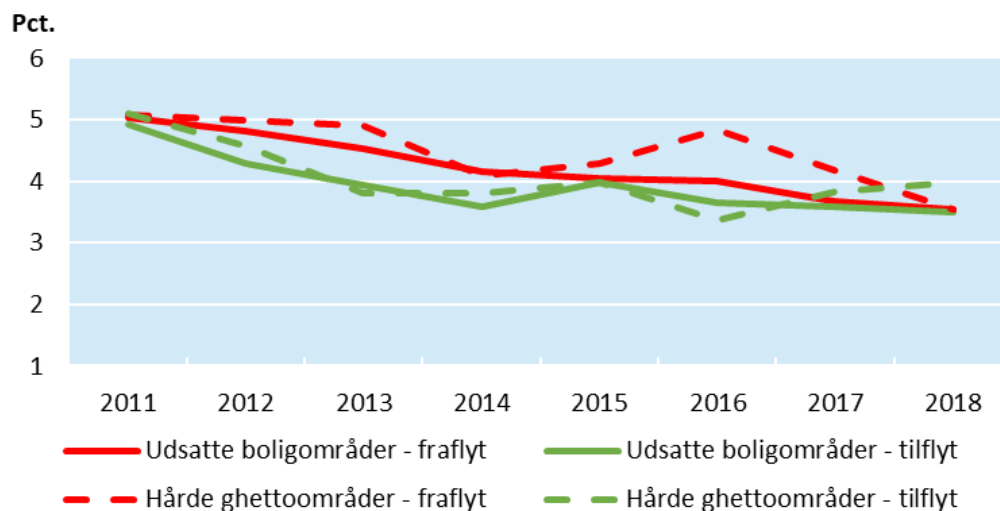
Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Figur 6.6 viser andelen af dømt, der til- og fraflytter de udsatte boligområder og hårde ghettoområder.

Andelen af både til- og fraflyttere, der er dømt, er næsten den samme i de udsatte boligområder og hårde ghettoområder. I enkelte år har der været en lidt større andel dømt fraflyttere i de hårde ghettoområder end de udsatte boligområder. Samtidig er andelen af tilflyttere, der er dømt, lidt lavere i de udsatte boligområder og hårde ghettoområder end den tilsvarende andel af fraflyttere.

Figuren viser også, at der er sket et fald i andelen af dømt til- og fraflyttere i både udsatte boligområder og hårde ghettoområder. I 2011 var ca. 5 pct. af til- og fraflytterne dømt, mens det i 2018 er faldet til omkring 4 pct.

Figur 6.6 | Andel til- og fraflyttere, der er dømt, i de udsatte boligområder og hårde ghettoområder, 2011-2018.

Anm.: En person er dømt, hvis personen har overtrådt straffeloven, våbenloven eller lov om euforiserende stoffer.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

6.3. Beskæftigelse i udsatte boligområder

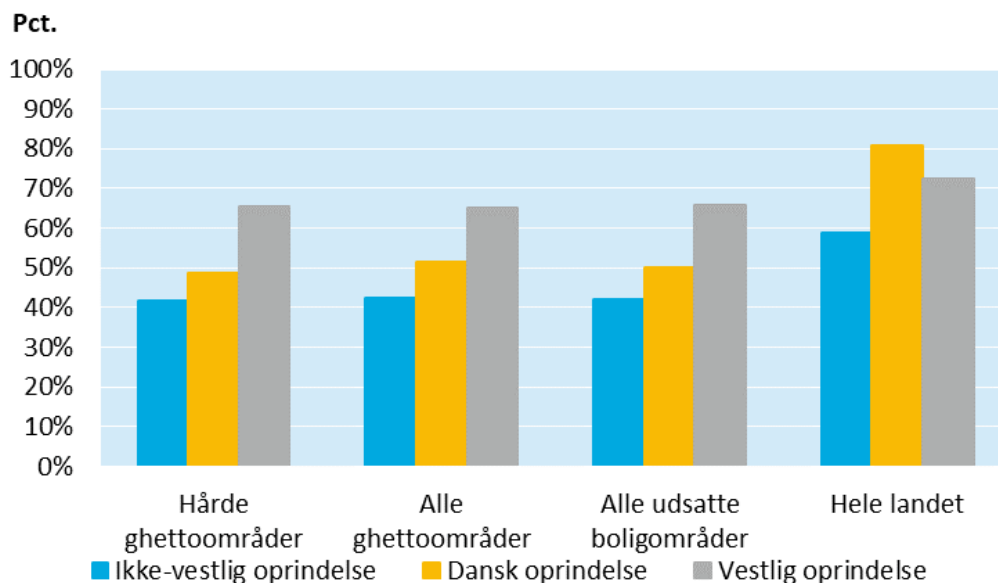
De udsatte boligområder er kendetegnet ved at have en meget høj andel af beboere, som hverken er i job eller uddannelse – og mange lever derfor en isoleret tilværelse uden ret meget kontakt til det omgivende samfund. Det gælder særligt beboerne med ikke-vestlig oprindelse.

6.3.1. Beskæftigelse blandt forskellige oprindelsesgrupper

I de udsatte boligområder har beboerne en svagere tilknytning til arbejdsmarkedet end i resten af landet, jf. figur 6.7. I de udsatte boligområder er beskæftigelsesfrekvensen således 42 pct. blandt ikke-vestlige indvandrere og efterkommere, 50 pct. blandt personer med dansk oprindelse og 66 pct. blandt vestlige indvandrere og efterkommere. Til sammenligning er de tilsvarende andele hhv. 59 pct., 81 pct. og 73 pct. i hele landet.

Beboere med vestlig oprindelse har således den højeste beskæftigelsesfrekvens i de udsatte boligområder. Det billede kan ikke genfindes på landsplan og er altså udtryk for den specifikke sammensætning af beboere i de udsatte boligområder.

Figur 6.7 | Beskæftigelsesfrekvens, fordelt på boligområde og oprindelse, 25-64-årige, 2018.

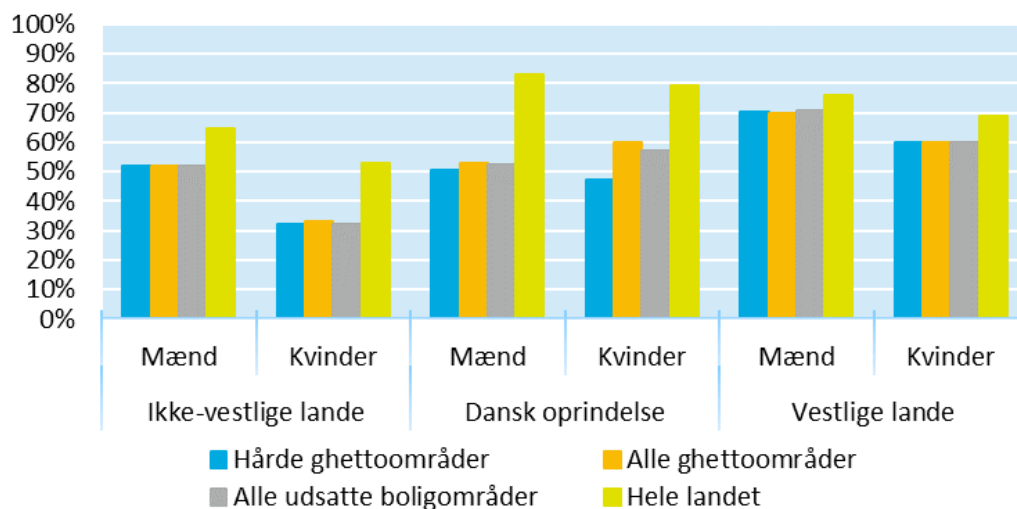
Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

6.3.2. Beskæftigelse fordelt på køn

I de udsatte boligområder er beskæftigelsesfrekvensen blandt både mænd og kvinder væsentligt lavere end i hele landet, jf. figur 6.8. Tager man højde for oprindelse, er der store forskelle på grupperne. Blandt mænd og kvinder med vestlig og ikke-vestlig oprindelse er kvindernes beskæftigelsesfrekvens lavere end mændenes i de udsatte boligområder, og forskellen er større end på landsplan. Blandt mænd og kvinder med dansk oprindelse i de udsatte boligområder har kvinderne derimod den højeste beskæftigelsesfrekvens.

Ses der på de udsatte boligområder, har kvinder med ikke-vestlig oprindelse den laveste beskæftigelsesfrekvens, hvorimod mænd med ikke-vestlig oprindelse har en lige så høj beskæftigelsesfrekvens som mænd med dansk oprindelse. Mænd med vestlig oprindelse er dog den gruppe, der ubetinget har den højeste beskæftigelsesfrekvens, hvis man ser på de udsatte boligområder. De vestlige kvinder har også en højere beskæftigelsesfrekvens end kvinder med både dansk og ikke-vestlig oprindelse. For alle grupper undtagen kvinder med dansk oprindelse gælder det, at deres beskæftigelsesfrekvens er stort set ens på tværs af udsatte boligområder, ghettoområder og hårde ghettoområder.

Figur 6.8 | Beskæftigelsesfrekvens, fordelt på boligområde, køn og oprindelse, 25-64-årige, 2018.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

6.3.3. Beskæftigelse fordelt på hjemmeboende børn

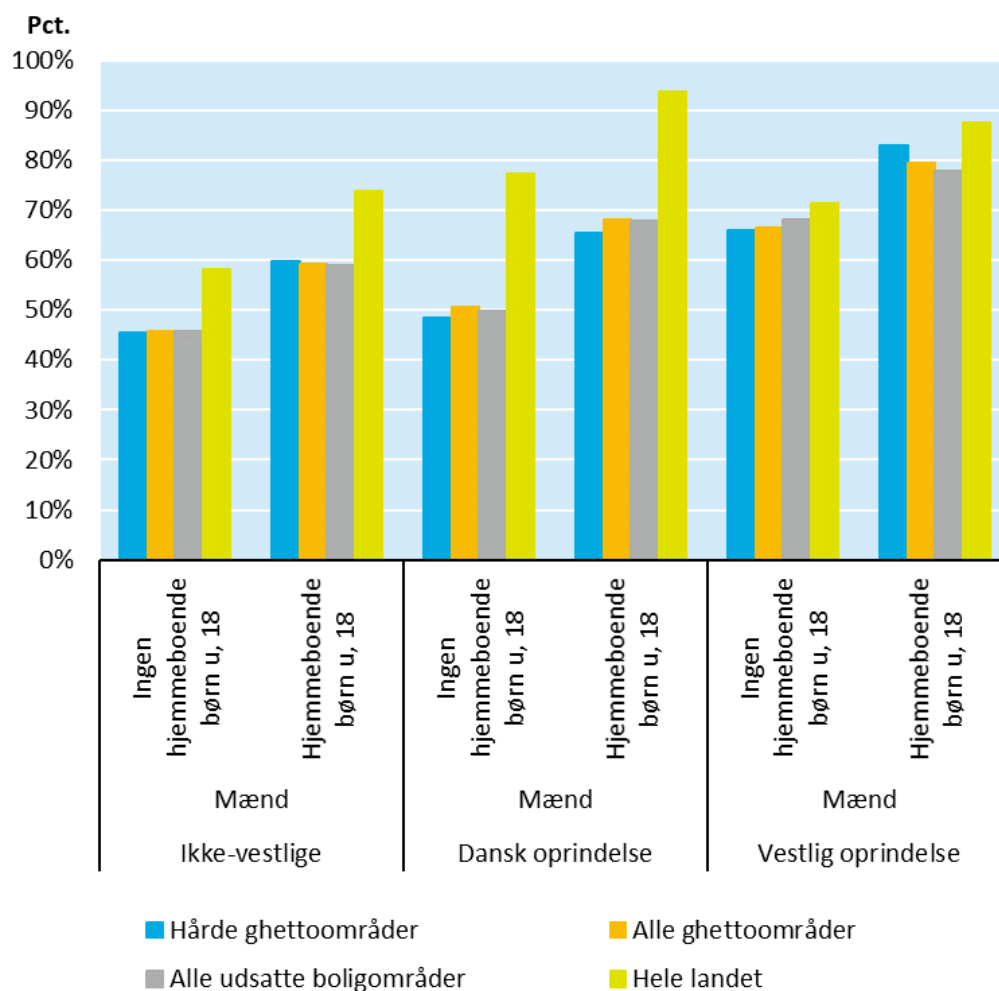
Figur 6.9 og 6.10 viser sammenhængen mellem oprindelse, forsørgerstatus, køn og boligområde.

Som det fremgår af figurerne, er der en meget lille forskel på kvindernes beskæftigelsesfrekvens afhængig af, om de har hjemmeboende børn eller ej.

Der er derimod stor forskel mændene imellem. Mænd med ikke-vestlig oprindelse med hjemmeboende børn har en markant højere beskæftigelsesfrekvens end mænd uden hjemmeboende børn. Den samme tendens gør sig gældende for mænd med dansk oprindelse og mænd med vestlig oprindelse.

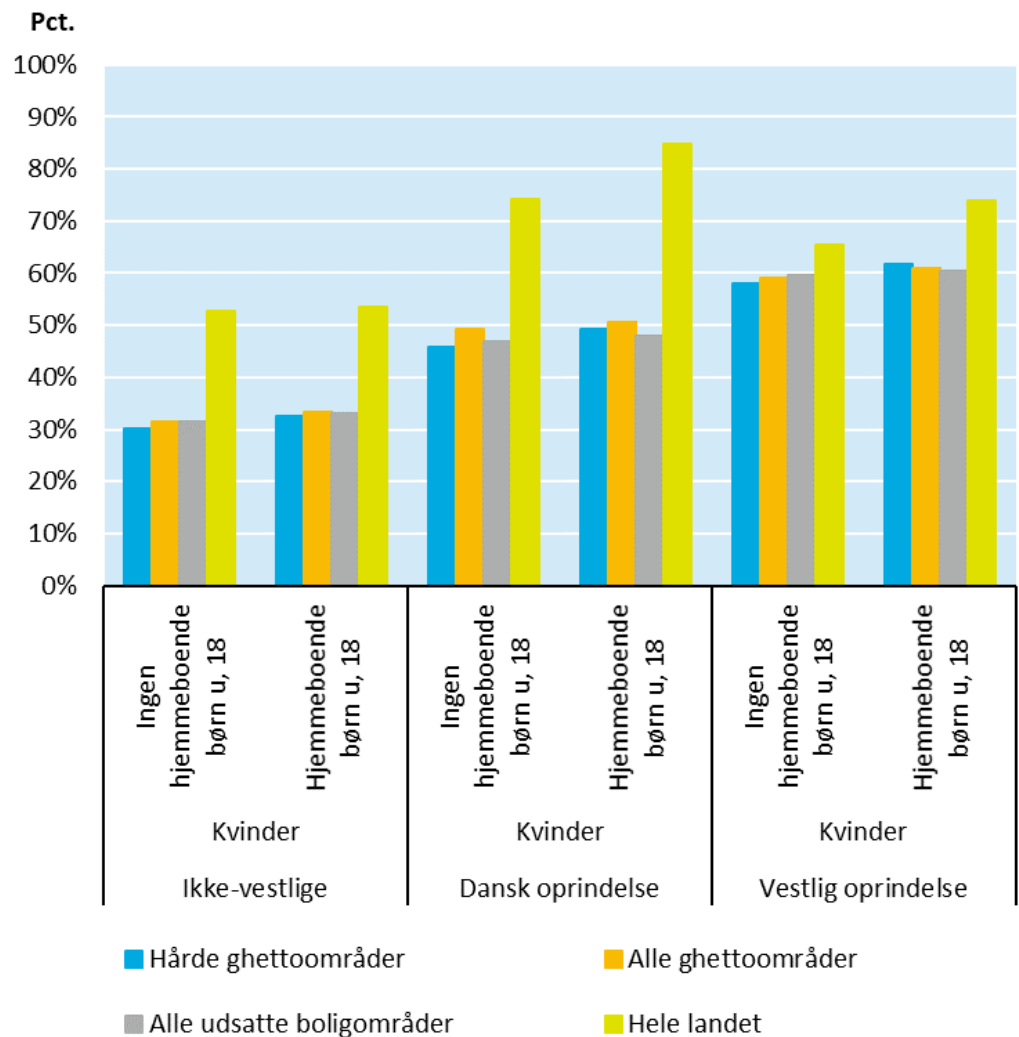
Figur 6.9 og 6.10 viser også, at vestlige mænd er dem, der har den højeste beskæftigelsesfrekvens i de udsatte boligområder – dette gælder både for dem, der har hjemmeboende børn, og dem, der ikke har.

Figur 6.9 | Beskæftigelsesfrekvens for mænd, fordelt på boligområde, hvorvidt der er hjemmeboende børn og oprindelse, 25-64-årige, 2018.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Figur 6.10 | Beskæftigelsesfrekvens for kvinder, fordelt på boligområde, hvorvidt der er hjemmeboende børn og oprindelse, 25-64-årige, 2018.

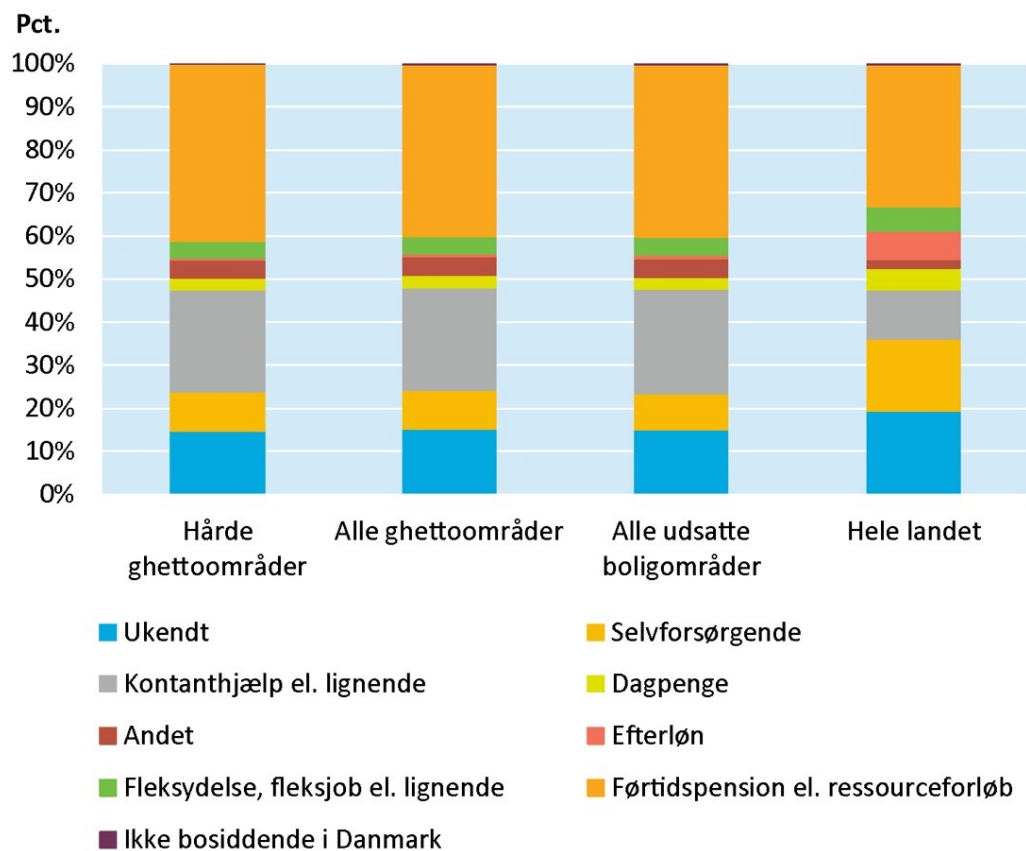
Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

6.3.4. Ikke i beskæftigelse eller uddannelse

En stor del af beboerne i de udsatte boligområder er, som det fremgår af ovenstående figurer, ikke i beskæftigelse.

Figur 6.11 viser, hvordan de beboere, der ikke er i beskæftigelse eller uddannelse, fordeler sig på forskellige ydelser og aktiviteter. Som det fremgår, er der blandt de ikke-beskæftigede eller ikke-uddannelsessøgende dobbelt så mange kontanthjælpsmodtagere i de udsatte boligområder som i hele landet. Der er også en større andel, der er på førtidspension.

Figur 6.11 | Andel, der ikke er i beskæftigelse eller uddannelse, fordelt på boligområde og socioøkonomisk status, 25-64-årige, 2018.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

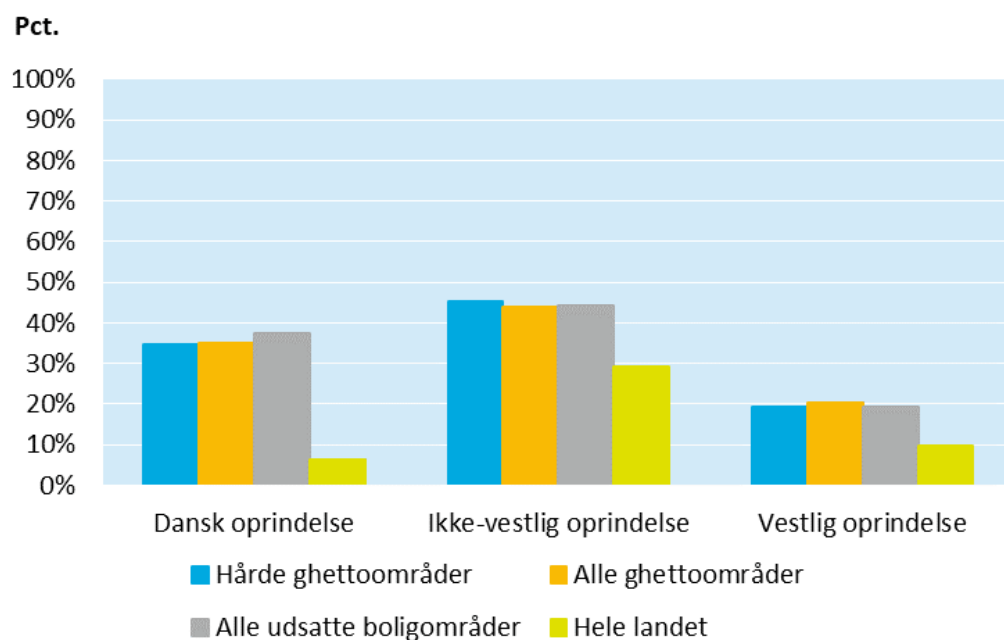
6.4. Børn og uddannelse i udsatte boligområder

6.4.1. Børn med forældre uden beskæftigelse

Mange børn i de udsatte boligområder vokser op med forældre, der ikke har et arbejde. Det er tilfældet for 44 pct. af børn med ikke-vestlig oprindelse og 38 pct. af børn med dansk oprindelse. For børn med vestlig oprindelse er andelen 19 pct. og dermed væsentligt lavere, jf. figur 6.12.

For hele landet gælder det for 29 pct. af børnene med ikke-vestlig oprindelse, 6 pct. af børnene med dansk oprindelse og 10 pct. af børnene med vestlig oprindelse.

Figur 6.12 | Andel hjemmeboende 0-15-årige uden én forælder i beskæftigelse, fordelt på boligområde og oprindelse, 1. januar 2019.

Anm.: Der kan være tale om andre voksne end forældre.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

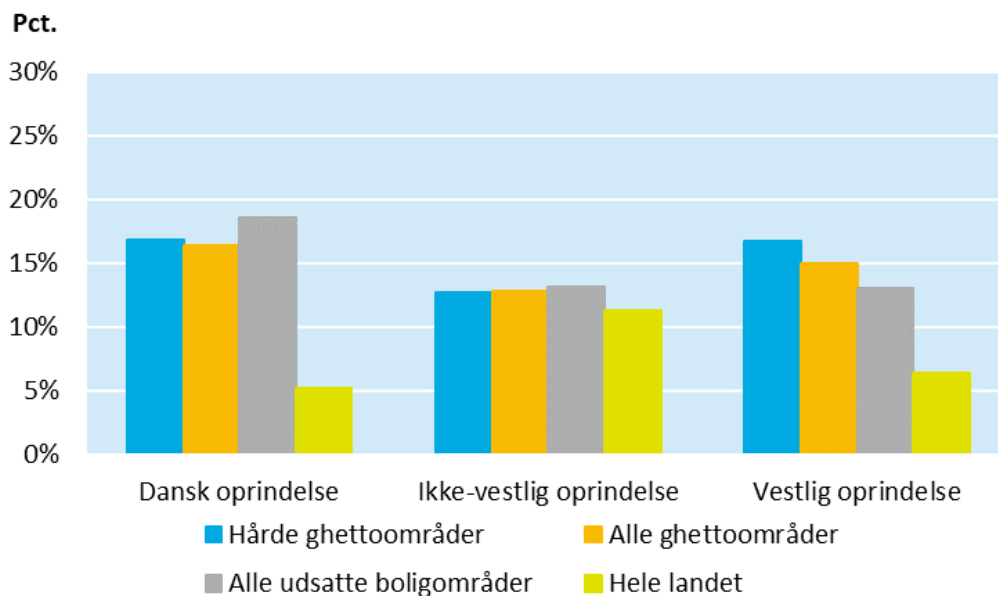
6.4.2. Udsatte børn

Andelen af børn under 18 år, som kommunen har modtaget en underretning⁶ på, er også høj i de udsatte boligområder. Det er tilfældet for 19 pct. af børn med dansk oprindelse og 13 pct. af børn med hhv. ikke-vestlig og vestlig oprindelse, jf. figur 6.13.

I hele landet er det tilfældet for 5 pct. af børnene med dansk oprindelse, 11 pct. af børnene med ikke-vestlig oprindelse og 6 pct. af børnene med vestlig oprindelse.

⁶ En underretning er en henvendelse om bekymring for et barns eller en ungs trivsel og udvikling.

Figur 6.13 | Andel 0-17-årige, som kommunen har modtaget en underretning på, fordelt på boligområde og oprindelse, 2018.

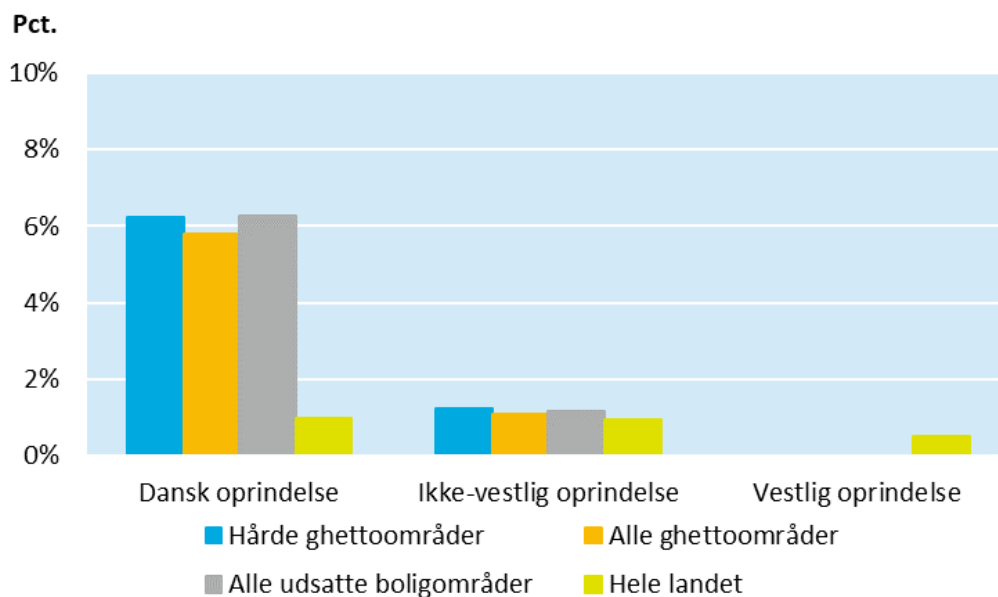

Anm.: Skalaen på venstre akse er ændret ift. de fleste andre figurer i kapitlet, som går fra 0-100 %.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Når der ses på anbringelser, er forskellen endnu tydeligere for børn med dansk oprindelse, jf. figur 6.14. 6 pct. af børn med dansk oprindelse, hvis forældre er bosat i de udsatte boligområder, er anbragte mod 1 pct. med forældre fra hele landet. Blandt børn med ikke-vestlig oprindelse ses der derimod ingen forskel.

Figur 6.14 | Andel 0-17-årige, som er anbragte, fordelt på forældres boligområde og barnets oprindelse, 31. december 2018.

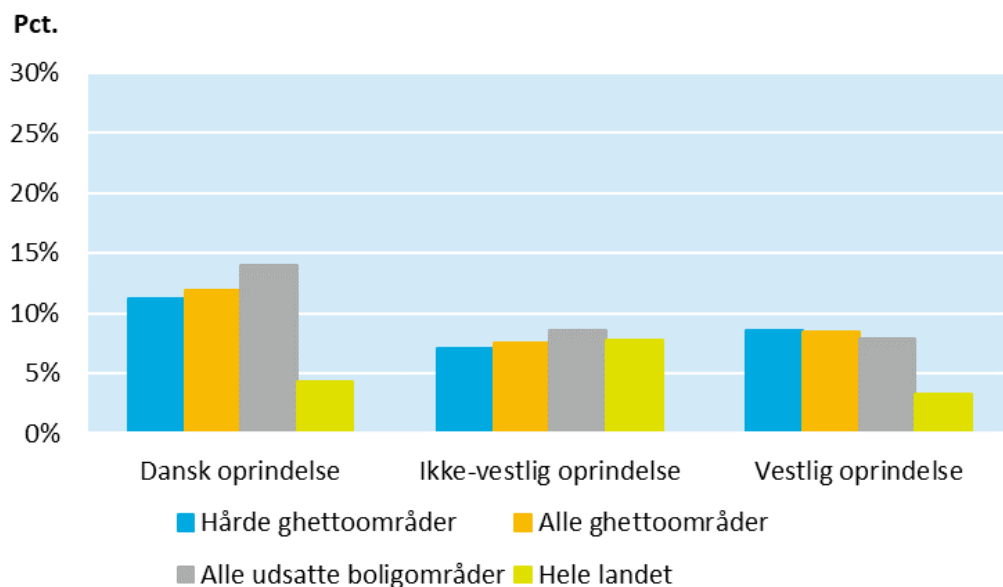
Anm.: Figuren omfatter kun børn, hvor mindst én forældres adresse er kendt. Andelen kan ikke opgøres for børn med vestlig oprindelse i boligområderne, da antallet af børn er så lavt.

Skalaen på venstre akse er ændret ift. de fleste andre figurer i kapitlet, som går fra 0-100 %.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Andelen af børn under 18 år, som modtager øvrige foranstaltninger efter serviceloven⁷, er også højere i de udsatte boligområder end i hele landet, når det gælder børn med dansk oprindelse, ligesom det er tilfældet for børn med vestlig oprindelse. Blandt børn med ikke-vestlig oprindelse er der stort set ingen forskel.

Figur 6.15 | Andel 0-17-årige, som modtager foranstaltninger efter serviceloven (ekskl. anbringelser), fordelt på boligområde og oprindelse, 2018.

Anm.: Skalaen på venstre akse er ændret ift. de fleste andre figurer i kapitlet, som går fra 0-100 %.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

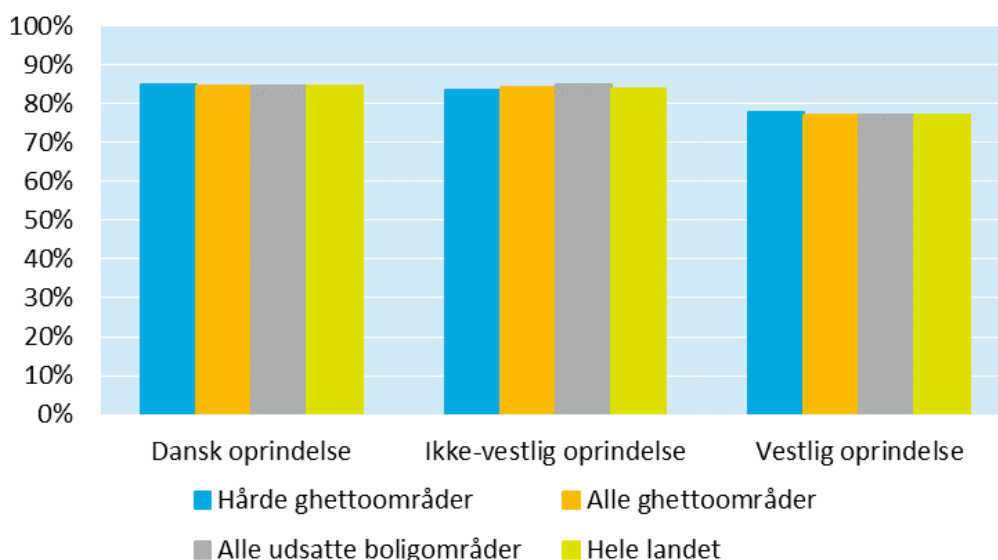
6.4.3. Børn i dagtilbud

Børnene i de udsatte boligområder og ghettoområderne er i dagtilbud i stort set samme omfang som børn i hele landet. Omkring 85 pct. af børn med dansk oprindelse og ikke-vestlig oprindelse er i dagtilbud i de udsatte boligområder og i hele landet, jf. figur 6.16. Andelen er dog lidt lavere for børn med vestlig oprindelse (omkring 77 pct.).

⁷ En foranstaltning efter serviceloven er en særlig støtte, der kan sikre et barns eller en ungs trivsel og udvikling. Det kan fx være en fast kontaktperson eller et ophold i en aflastningsfamilie.

Figur 6.16 | Andel hjemmeboende 1-5-årige i dagtilbud, fordelt på boligområde og oprindelse, 1. januar 2019.

Pct.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

6.4.4. Karakterer ved folkeskolens prøver i 9. klasse

Nogle elever – særligt udsatte elever – har afbrudt undervisningen før folkeskolens bundne prøver i 9. klasse⁸ eller deltager ikke i alle prøverne.

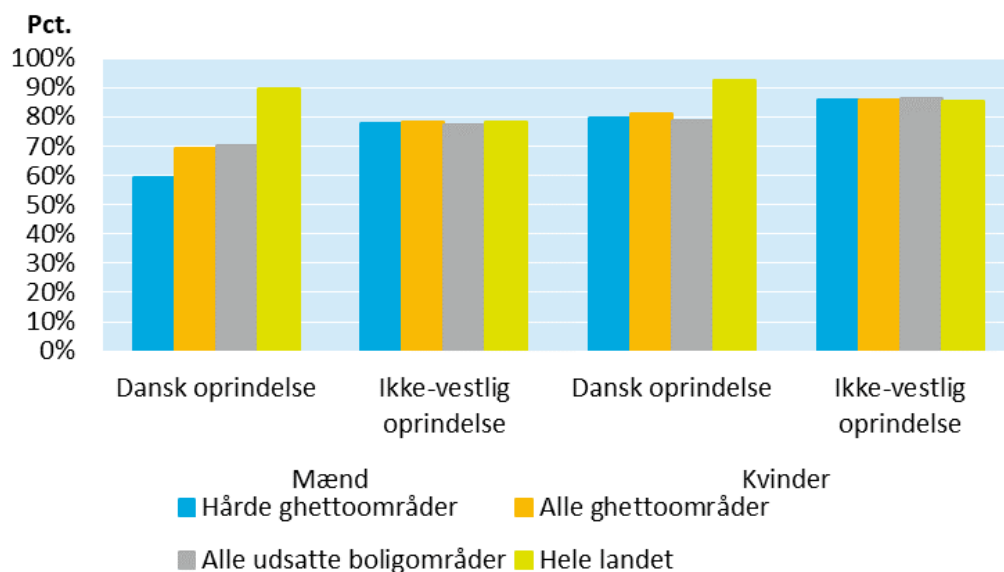
Generelt gælder det for begge køn, at prøvedeltagelsen er højere blandt de ikke-vestlige elever end blandt elever med dansk oprindelse i de udsatte boligområder, mens det omvendte er tilfældet i hele landet.

Blandt ikke-vestlige elever er der ikke forskel på andelen, der deltager i alle folkeskolens bundne prøver, mellem de udsatte boligområder og hele landet. Det gælder både for drenge og piger. Andelen af piger, som deltager i prøverne, er dog gennemgående højere, end den er blandt drenge, jf. figur 6.17.

Blandt elever med dansk oprindelse er der derimod stor forskel på deltagelsen i prøverne mellem de udsatte boligområder og hele landet. På landsplan går ca. 90 pct. af eleverne med dansk oprindelse til de bundne prøver i 9. klasse. Prøvedeltagelsen er væsentligt lavere blandt drenge med dansk oprindelse i de hårde ghettoområder, hvor ca. 60 pct. deltog i de bundne prøver.

⁸ Folkeskolens bundne prøver er i dansk, matematik, engelsk samt fysik/kemi, biologi og geografi.

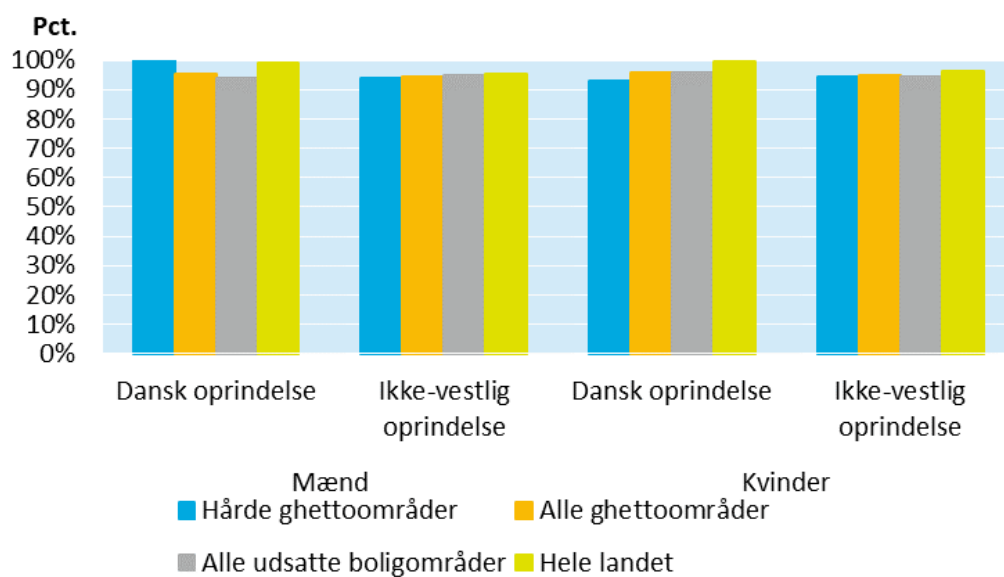
Figur 6.17 | Andel elever, der har deltaget i alle folkeskolens bundne prøver i 9. klasse, fordelt på boligområde, køn og oprindelse, skoleåret 2016/2017 og 2017/2018.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Omkring 95 pct. af eleverne, der deltager i folkeskolens bundne prøver i 9. klasse, består. Det gælder både i de udsatte boligområder og i hele landet, jf. figur 6.18.

Figur 6.18 | Andel elever, der har (deltaget i og) bestået folkeskolens bundne prøver i 9. klasse, fordelt på boligområde, køn og oprindelse, skoleåret 2016/2017 og 2017/2018.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

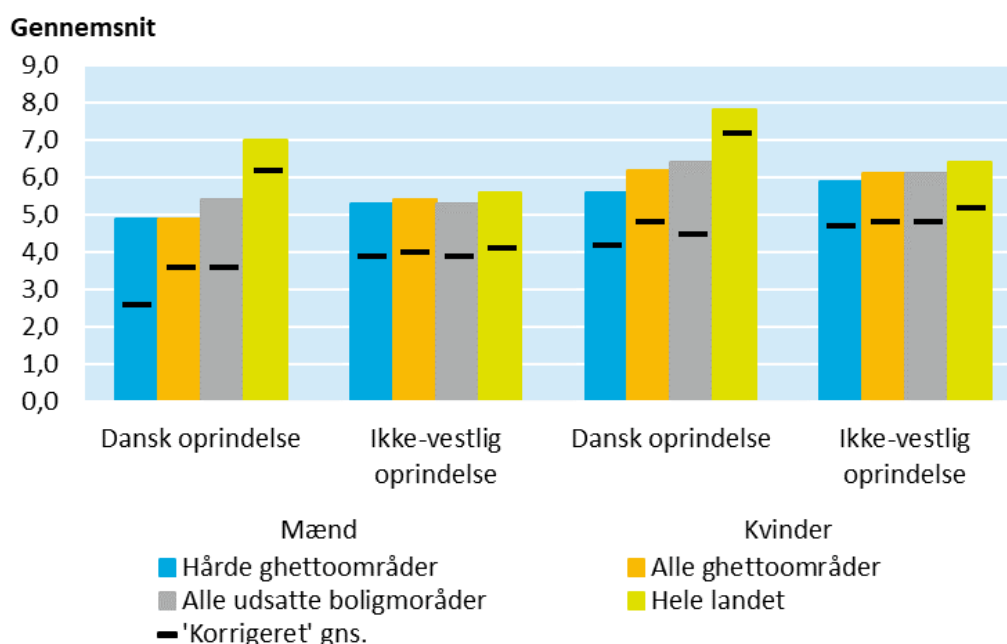
Derimod er karaktergennemsnittet lavere i de udsatte boligområder end i hele landet, jf. figur 6.19. I de udsatte boligområder er karaktergennemsnit-

tet nogenlunde det samme blandt elever med dansk og elever med ikke-vestlig oprindelse. Ses der på hele landet, er karaktergennemsnittet lavere blandt ikke-vestlige elever end blandt elever med dansk oprindelse.

Det korrigerede karaktergennemsnit, der er markeret med en vandret streg i figurens søjler, tager højde for, at nogle elever afbryder undervisningen før folkeskolens bundne prøver i 9. klasse eller ikke deltager i alle prøverne. I det korrigerede karaktergennemsnit tildeles disse elever karakteren -3 i hhv. alle prøverne og i de prøver, som de ikke har deltaget i.

Blandt elever med dansk oprindelse er der som før nævnt stor forskel på deltagelsen i prøverne og dermed på det korrigerede karaktergennemsnit mellem de udsatte boligområder og hele landet. Det gælder især for drenge med dansk oprindelse i de hårde ghettoområder.

Figur 6.19 | Karaktergennemsnit for elever, der har deltaget i alle folkeskolens bundne prøver i 9. klasse, fordelt på boligområde, køn og oprindelse, skoleåret 2016/2017 og 2017/2018.

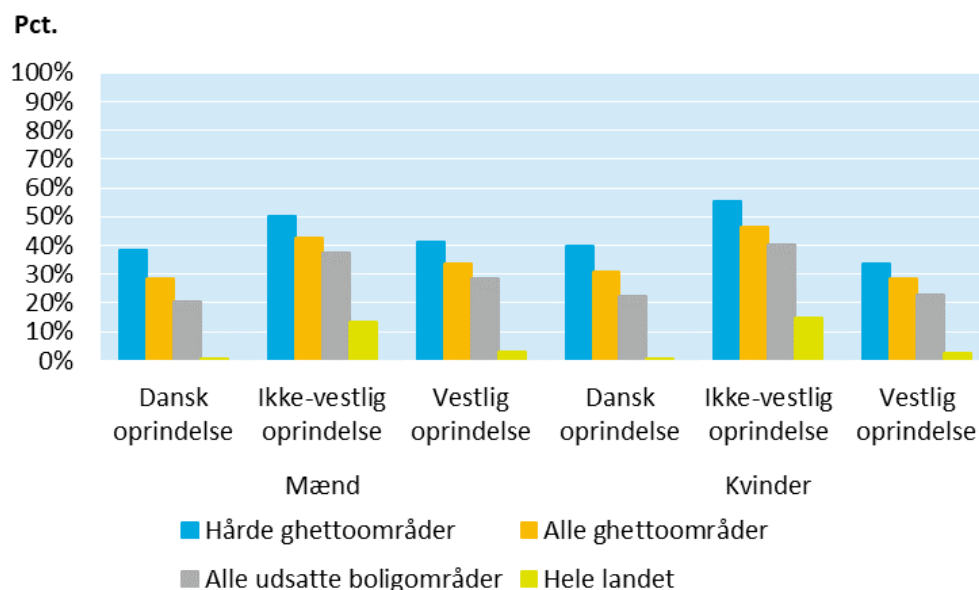

Anm.: Det korrigerede karaktergennemsnit er karaktergennemsnittet korrigeret for, at elever, der har afbrudt undervisningen før folkeskolens bundne prøver i 9. klasse eller ikke har deltaget i en eller flere prøver, tildeles karakteren -3 i hhv. alle prøverne og i de prøver, som de ikke har deltaget i. Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

6.4.5. Elever på skoler med en høj andel af ikke-vestlige elever

I de udsatte boligområder går en forholdsvis høj andel af eleverne på skoler, hvor mange elever har indvandrerbaggrund, jf. figur 6.20. Den højeste andel ses blandt ikke-vestlige piger i ghettoområder. 55 pct. af disse piger går på skoler, hvor over 25 pct. af eleverne har ikke-vestlig oprindelse. Omvendt er det kun 1 pct. af elever med dansk oprindelse på landsplan, der går på skoler, hvor mindst 25 pct. af eleverne har ikke-vestlig oprindelse.

Figur 6.20 | Andel i skole med mindst 25 pct. ikke-vestlige elever i 2018, 7-15-årige der gik i skole (mindst 50 elever), fordelt på boligområde, køn og oprindelse, 1. januar 2018.

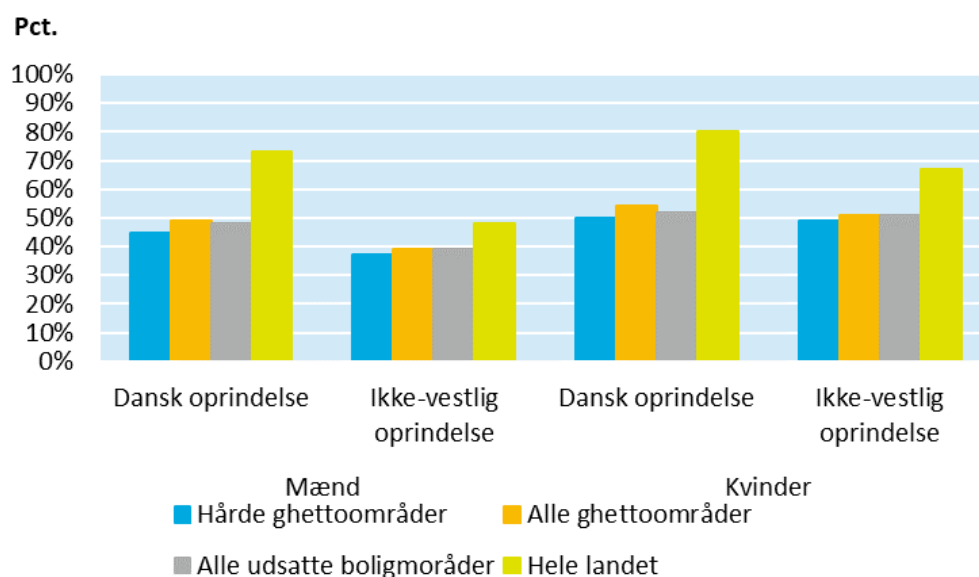

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

6.4.6. Erhvervskompetencegivende uddannelse

I de udsatte boligområder har omkring halvdelen af de 25-39-årige kvinder fuldført en erhvervskompetencegivende uddannelse, uanset om de har dansk oprindelse eller ikke-vestlig oprindelse, jf. figur 6.21. Det samme gælder mænd med dansk oprindelse, mens omkring 40 pct. af de ikke-vestlige mænd i de udsatte boligområder har en erhvervskompetencegivende uddannelse. I hele landet er den tilsvarende andel betydeligt højere, særligt for kvinder og mænd med dansk oprindelse.

Figur 6.21 | Andel 25-39-årige med en erhvervskompetencegivende uddannelse, fordelt på køn, boligområde og oprindelse, 1. januar 2019.

Anm.: Indvandrere er indvandret som 0-12-årige.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

6.5. Kriminalitet i udsatte boligområder

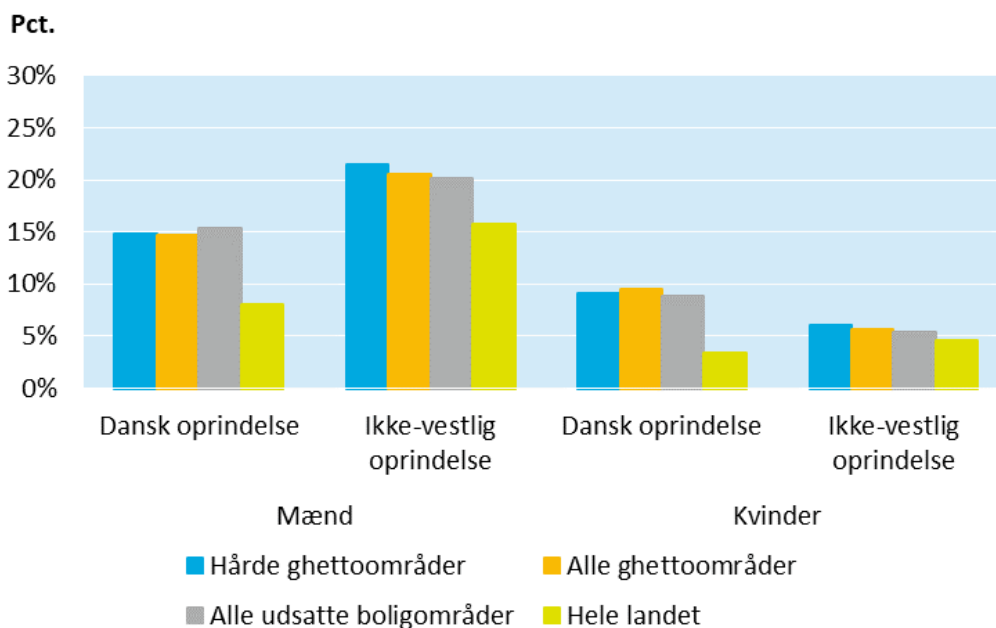
6.5.1. Kriminalitet over et livsforløb

Figur 6.22-6.24 viser, hvor stor en andel af 15-29-årige mænd og kvinder der er dømt for en overtrædelse af hhv. straffeloven, lov om euforiserende stoffer og våbenloven en eller flere gange i løbet af deres liv.

20 pct. af 15-29-årige mænd med ikke-vestlig oprindelse er en eller flere gange blevet dømt for en overtrædelse af straffeloven i de udsatte boligområder, mens det er 16 pct. i hele landet, jf. figur 6.22. Blandt mænd med dansk oprindelse er det tilsvarende tal 15 pct. i de udsatte boligområder, mens det er 8 pct. i hele landet.

Kvinder bliver i mindre grad end mænd dømt for en overtrædelse af straffeloven. Forskellen er størst mellem ikke-vestlige mænd og kvinder.

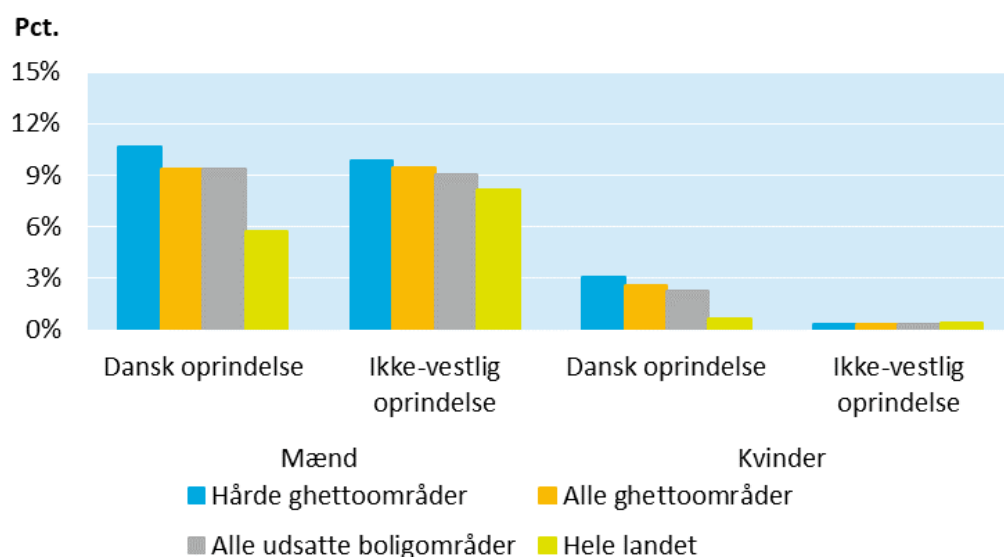
Figur 6.22 | Andel 15-29-årige som er dømt for en overtrædelse af straffeloven i løbet af livet, fordelt på boligområde, køn og oprindelse.

Anm.: Skalaen på venstre akse er ændret ift. de fleste andre figurer i kapitlet, som går fra 0-100 %.
Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

9 pct. af 15-29-årige mænd med dansk oprindelse og ikke-vestlig oprindelse er blevet dømt for en overtrædelse af lov om euforiserende stoffer i de udsatte boligområder, mens det i hele landet gælder for 6 pct. af mændene med dansk oprindelse og 8 pct. af mændene med ikke-vestlig oprindelse, jf. figur 6.23. Andelen er igen betydeligt lavere for kvinder, især ikke-vestlige kvinder.

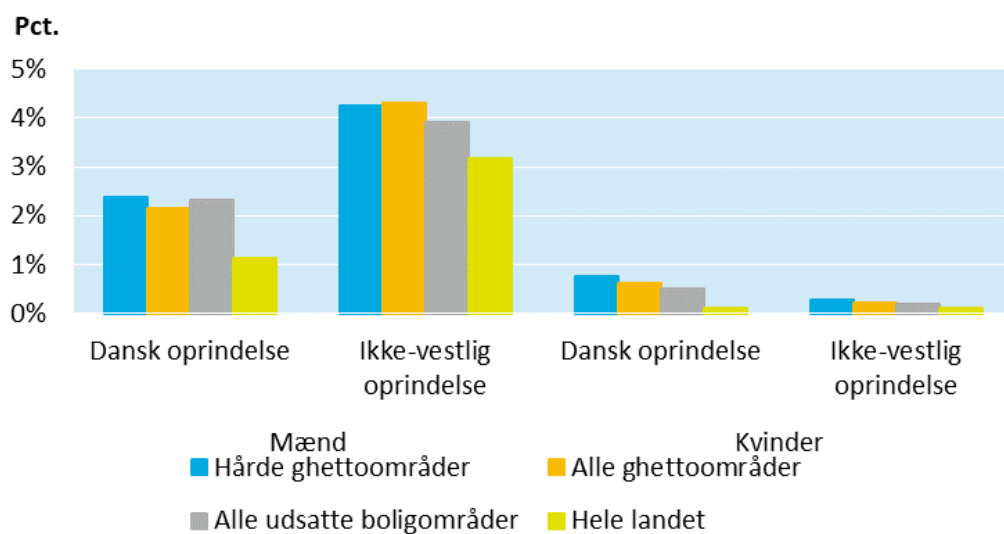
Figur 6.23 | Andel 15-29-årige som er dømt for en overtrædelse af lov om euforiserende stoffer i løbet af livet, fordelt på boligområde, køn og oprindelse.

Anm.: Skalaen på venstre akse er ændret ift. de fleste andre figurer i kapitlet, som går fra 0-100 %.
 Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

4 pct. af 15-29-årige mænd med ikke-vestlig oprindelse er blevet dømt for en overtrædelse af våbenloven i de udsatte boligområder, mens det tilsvarende tal er 2 pct. for mænd med dansk oprindelse, jf. figur 6.24. I hele landet gælder det for 3 pct. af mændene med ikke-vestlig oprindelse og 1 pct. af mændene med dansk oprindelse. Andelen er igen betydeligt lavere for kvinder, og særligt ikke-vestlige kvinder sammenlignet med ikke-vestlige mænd.

Figur 6.24 | Andel 15-29-årige som er dømt for en overtrædelse af våbenloven i løbet af livet, fordelt på boligområde, køn og oprindelse.

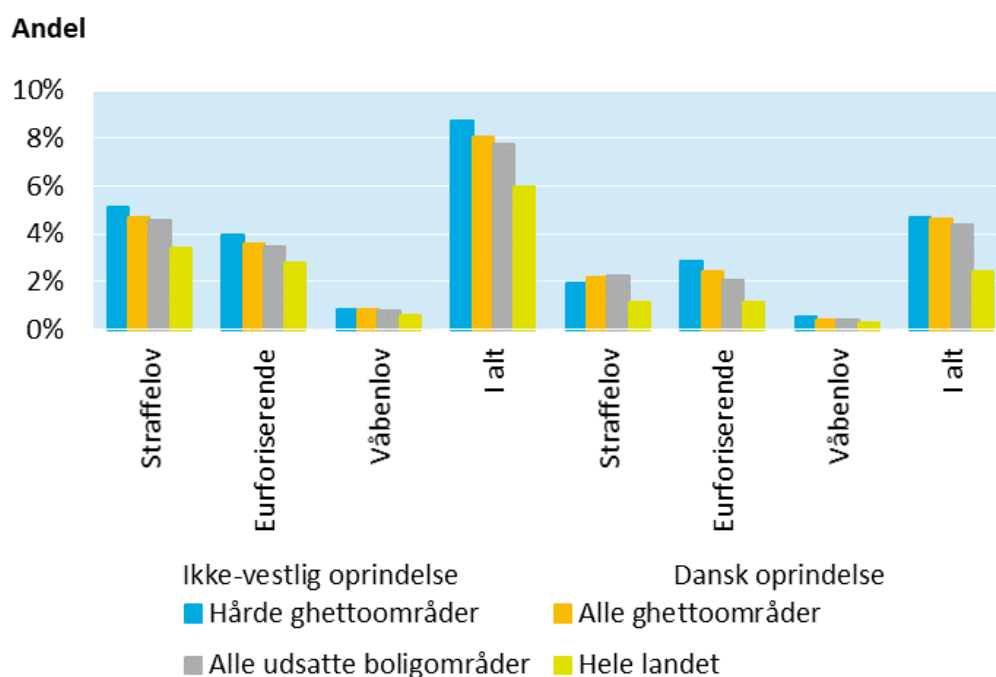

Anm.: Skalaen på venstre akse er ændret ift. de fleste andre figurer i kapitlet, som går fra 0-100 %.
 Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

6.5.2. Kriminalitet i 2018

Figur 6.25 viser andelen af mænd, som er dømt i 2018, dvs. et enkelt år. Der er ikke vist tal for kvinder, da antallet er meget lavt.

Figur 6.25 | Andel 15-29-årige mænd med dansk eller ikke-vestlig oprindelse som er dømt for en overtrædelse af straffeloven, lov om euforiserende stoffer el. våbenloven i 2018, fordelt på boligområde og oprindelse.

Anm.: Skalaen på venstre akse er ændret ift. de fleste andre figurer i kapitlet, som går fra 0-100 %.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

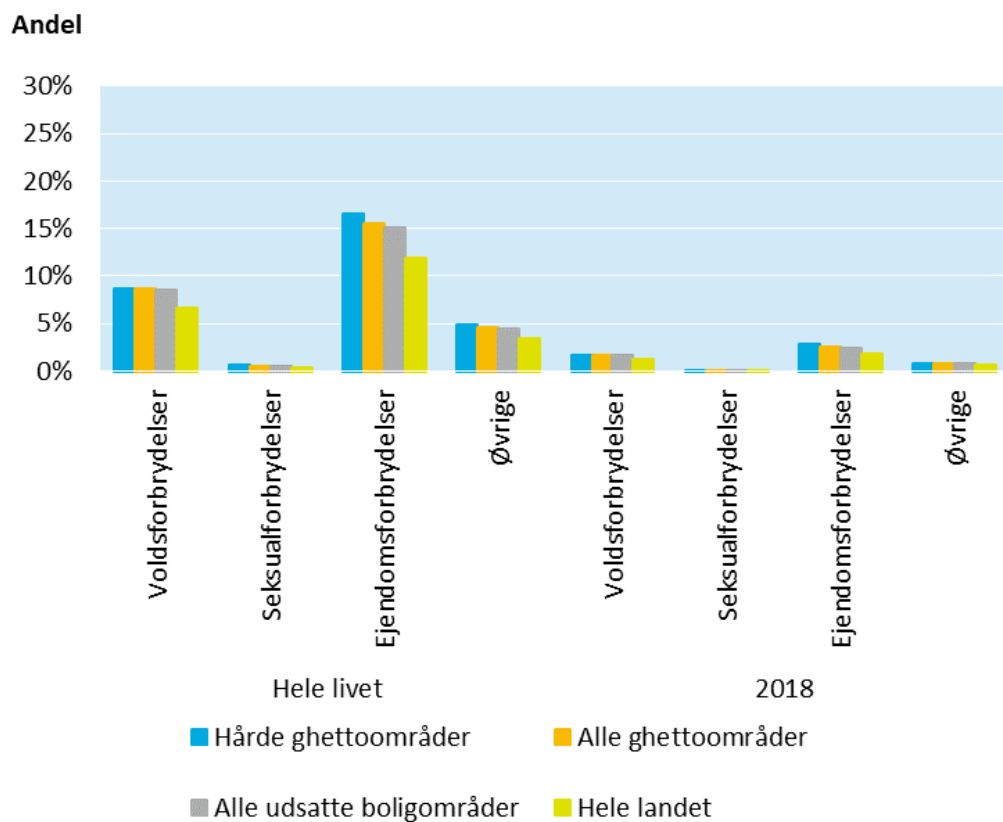
15-29-årige mænd med ikke-vestlig oprindelse er i højere grad dømt for en overtrædelse af straffeloven, lov om euforiserende stoffer og våbenloven end mænd med dansk oprindelse i 2018. Andelen af dømte mænd med ikke-vestlig oprindelse er højest i de hårde ghettoområder (9 pct.) og lavest i hele landet (6 pct.). Blandt mænd med dansk oprindelse ses det samme mønster. Mænd er typisk dømt for overtrædelser af straffeloven og lov om euforiserende stoffer.

6.5.3. Type af straffelovsovertrædelse

Figur 6.26 og 6.27 viser typen af straffelovsovertrædelse blandt mænd både over et livsforløb og i 2018. Der er ikke vist tal for kvinder, da antallet af dømte er meget lavt.

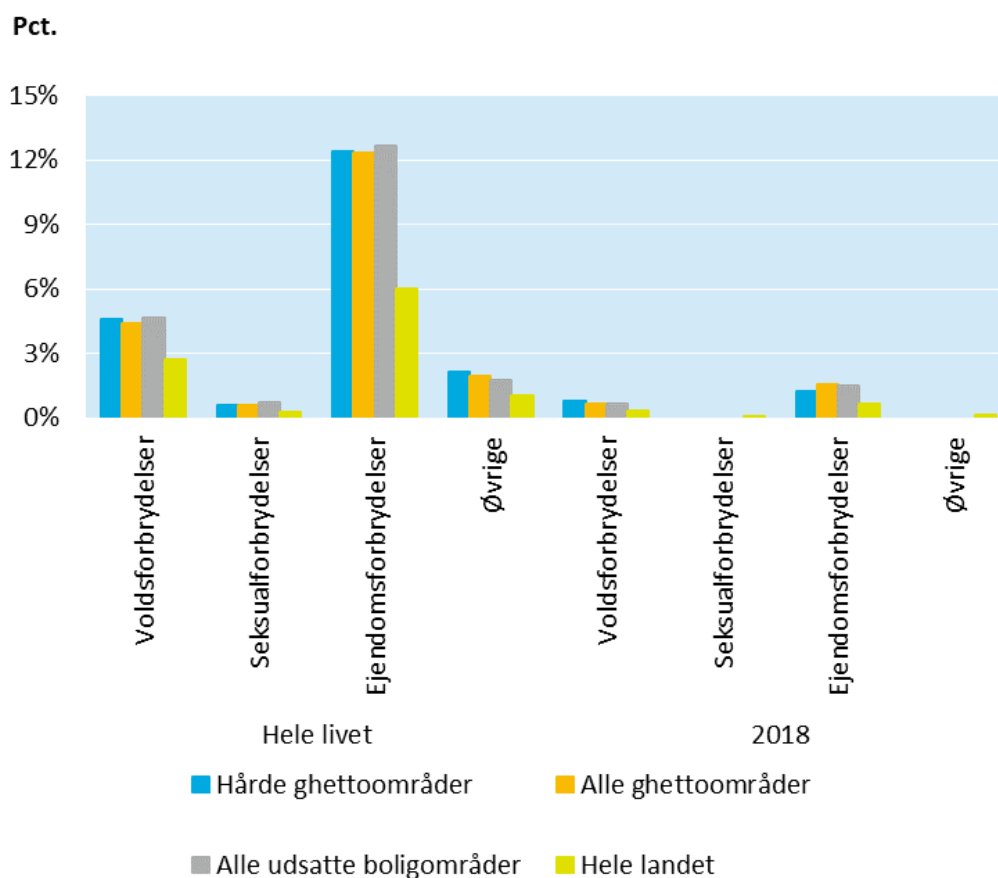
15-29-årige mænd med ikke-vestlig oprindelse og dansk oprindelse bliver typisk dømt for en ejendomsforbrydelse eller en voldsforbrydelse. Det gælder i hele landet og i de udsatte boligområder både over et livsforløb og i 2018. Andelen af dømte er lavere i hele landet end i de udsatte boligområder. Det gælder især for ejendomsforbrydelser blandt mænd med dansk oprindelse.

Figur 6.26 | Andel 15-29-årige mænd med ikke-vestlig oprindelse, fordelt på typen af straffelovsovertrædelse, boligområde og opgørelsestidspunkt.

Anm.: Skalaen på venstre akse er ændret ift. de fleste andre figurer i kapitlet, som går fra 0-100 %.
 Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Figur 6.27 | Andel 15-29-årige mænd med dansk oprindelse, fordelt på typen af straffelovsovertrædelse, boligområde og opgørelsestidspunkt.

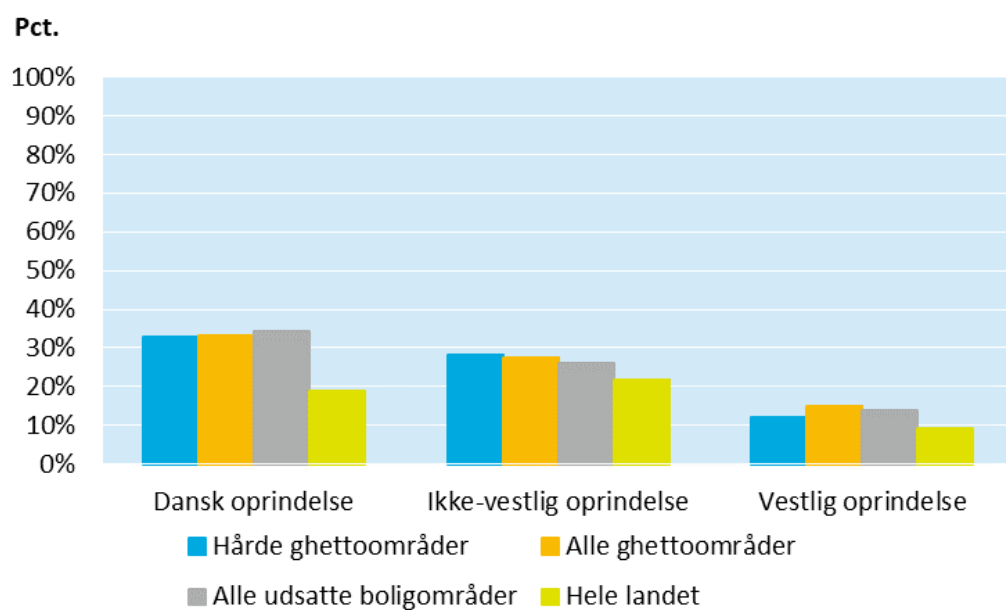

Anm.: I 2018 er tallet for seksualforbrydelser og øvrige ikke angivet, da antallet af dømte personer er lavt. Skalaen på venstre akse er ændret ift. de fleste andre figurer i kapitlet, som går fra 0-100 %. Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

6.5.4. Børn med dømte forældre

34 pct. af hjemmeboende børn med dansk oprindelse i de udsatte boligområder har mindst én forælder, der er dømt for overtrædelse af straffeloven, lov om euforiserende stoffer eller våbenloven, jf. figur 6.28. Til sammenligning er det 26 pct. af børn med ikke-vestlig oprindelse og 14 pct. af børn med vestlig oprindelse. I hele landet er andelen lavere, især blandt børn med dansk oprindelse.

Figur 6.28 | Andel 0-15-årige hjemmeboende børn med mindst én forælder dømt for overtrædelse af straffeloven, lov om euforiserende stoffer el. våbenloven, fordelt på oprindelsesland.

Anm.: Der kan være tale om andre voksne end forældre.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Bilag

Fakta boks | Ghattokriterier

Den tidligere VK-regering offentliggjorde i oktober 2010 den første liste over særligt udsatte boligområder i forbindelse med lanceringen af regeringens ghettostrategi "Ghettoen tilbage til samfundet".

Listen omfatter almene boligområder med mindst 1.000 beboere, der opfylder to af de følgende kriterier:

- Andelen af indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande overstiger 50 pct.
- Andelen af 18-64-årige uden tilknytning til arbejdsmarkedet eller uddannelse overstiger 40 pct. (gennemsnit for de seneste 4 år).
- Antal dømte for overtrædelse af straffeloven, våbenloven eller lov om euforiserende stoffer pr. 10.000 beboere på 18 år og derover overstiger 270 (gennemsnit for de seneste 4 år).

Ved lov af 26. december 2013 supplerede den daværende SRSF-regering den oprindelige ghettodefinition med to nye kriterier vedr. henholdsvis uddannelse og indkomst. Opgørelsesmetoden blev endvidere ændret fra fire- til toårige gennemsnit.

Ved lov af 27. november 2018 – "Lov om ændring af lov om almene boliger m.v., lov om leje af almene boliger og lov om leje" L 38, der udmønter delaftalen om initiativer på boligområdet, der modvirker parallelsamfund – blev ghettokriterierne og ghettodefinitionen justeret. De fem hidtidige ghettokriterier blev bibeholdt, men kriterierne vedr. uddannelse og kriminalitet blev justeret. Det betyder, at uddannelsesdata renses for alle selvrapporterede og skønnede data, så der kun medregnes uddannelser, som er taget eller godkendt i Danmark. Samtidig er kriterieværdien ændret fra 50 pct. til 60 pct., idet uddannelseskriteriet bliver mere snævert med de rensede data.

Derudover gøres kriteriet for andelen af dømte dynamisk, så det tager højde for udviklingen i kriminaliteten på landsplan. Kriterieværdien fastsættes til tre gange landsgennemsnittet.

Ved et ghettoområde forstås et alment boligområde med mindst 1.000 beboere, hvor andelen af indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande overstiger 50 pct., og hvor mindst to af følgende fire kriterier er opfyldt:

- Andelen af beboere i alderen 18-64 år, der er uden tilknytning til arbejdsmarked eller uddannelse, overstiger 40 pct. opgjort som gennemsnittet over de seneste 2 år.

- Andelen af beboere dømt for overtrædelse af straffeloven, våbenloven eller lov om euforiserende stoffer udgør mindst 3 gange landsgennemsnittet opgjort som gennemsnit over de seneste 2 år.
- Andelen af beboere i alderen 30-59 år, der alene har en grunduddannelse, overstiger 60 pct. af samtlige beboere i samme aldersgruppe.
- Den gennemsnitlige bruttoindkomst for skattepligtige i alderen 15-64 år i området (eksklusive uddannelsessøgende) er mindre end 55 pct. af den gennemsnitlige bruttoindkomst for samme gruppe i regionen.

Transport- og Boligministeriet
Frederiksholms Kanal 27F
1220 København K
Telefon 41 71 27 00
trm@trm.dk